

Godišnji izvještaji o poslovanju Croatia Airlines d.d. i Grupe Croatia Airlines za 2011.g.

Travanj 2012.

SADRŽAJ

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI (REVIDIRANO)	3
Račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2011.....	3
Račun dobiti i gubitka Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2011.....	4
Bilanca Grupe Croatia Airlines na dan 31.12.2011.....	5
Bilanca Croatia Airlines d.d. na dan 31.12.2011.....	7
Izveštaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2011.....	9
Izveštaj o novčanim tijekovima Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2011.....	10
Izveštaj o promjenama kapitala Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2011..	11
Izveštaj o promjenama kapitala Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2011.....	11
IZJAVA	12
IZVJEŠĆE UPRAVE	13
KONSOLIDIRANI I ODVOJENI FINANCIJSKI IZVEŠTAJI ZA 2011. S IZVJEŠTAJEM NEOVISNOG REVIZORA	53

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI (REVIDIRANO)

Račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2011.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	1.395.404.751	1.599.070.680
1. Prihodi od prodaje	112	1.219.720.815	1.415.228.692
2. Ostali poslovni prihodi	113	175.683.936	183.841.988
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	1.519.778.140	1.642.902.925
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	0	0
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	1.032.957.046	1.159.669.827
a) Troškovi sirovina i materijala	117	295.373.855	399.329.693
b) Troškovi prodane robe	118	5.739.646	7.942.174
c) Ostali vanjski troškovi	119	731.843.545	752.397.960
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	234.527.307	243.456.519
a) Neto plaće i nadnice	121	118.721.795	125.749.439
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	72.230.834	72.340.977
c) Doprinosi na plaće	123	43.574.678	45.366.103
4. Amortizacija	124	148.215.020	140.226.197
5. Ostali troškovi	125	80.184.069	81.313.673
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	4.811.026	2.932.130
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	0	0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	4.811.026	2.932.130
7. Rezerviranja	129	90.924	924.061
8. Ostali poslovni rashodi	130	18.992.748	14.380.518
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	83.725.002	164.191.045
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	132	65.820	202.207
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	133	83.176.280	163.566.967
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	231.143	0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	251.759	421.871
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	115.465.713	194.680.939
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	0	0
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139	114.223.941	194.680.939
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	538.233	0
4. Ostali financijski rashodi	141	703.539	0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	1.479.129.753	1.763.261.725
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	1.635.243.853	1.837.583.864
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	-156.114.100	-74.322.139
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	156.114.100	74.322.139
XII. POREZ NA DOBIT	151	121.904	274.294
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	-156.236.004	-74.596.433
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	0	0
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	156.236.004	74.596.433
DODATAK RDG-u			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155	-156.236.004	-74.596.433
2. Pripisana manjinskom interesu	156		
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	-156.236.004	-74.596.433
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	-6.708.275	-9.991.626
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159	0	0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	160	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	161	0	0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	-6.708.275	-9.991.626
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164	0	0
7. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	165	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166	0	0
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK	167	-6.708.275	-9.991.626
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	-162.944.279	-84.588.059
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti			
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	169	-162.944.279	-84.588.059
2. Pripisana manjinskom interesu	170		

Račun dobiti i gubitka Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2011.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	1.386.534.974	1.588.242.209
1. Prihodi od prodaje	112	1.210.957.632	1.404.655.291
2. Ostali poslovni prihodi	113	175.577.342	183.586.918
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	1.511.165.602	1.632.888.098
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	0	0
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	1.028.557.757	1.154.045.921
a) Troškovi sirovina i materijala	117	295.052.490	398.876.697
b) Troškovi prodane robe	118	5.739.646	7.942.174
c) Ostali vanjski troškovi	119	727.765.621	747.227.050
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	231.394.673	240.280.664
a) Neto plaće i nadnice	121	116.989.214	123.945.143
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	71.290.186	71.436.216
c) Doprinosi na plaće	123	43.115.273	44.899.305
4. Amortizacija	124	148.071.473	140.074.190
5. Ostali troškovi	125	79.590.494	80.890.955
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	4.811.026	2.932.130
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	0	0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	4.811.026	2.932.130
7. Rezerviranja	129	90.924	924.061
8. Ostali poslovni rashodi	130	18.649.255	13.740.177
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	83.438.490	163.701.934
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s	132	65.820	202.207
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s	133	83.372.670	163.499.727
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	0	0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	0	0
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	115.361.644	194.600.376
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	0	0
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim	139	114.823.411	194.600.376
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	538.233	0
4. Ostali financijski rashodi	141	0	0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	1.469.973.464	1.751.944.143
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	1.626.527.246	1.827.488.474
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	-156.553.782	-75.544.331
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	156.553.782	75.544.331
XII. POREZ NA DOBIT	151		
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	-156.553.782	-75.544.331
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	0	0
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	156.553.782	75.544.331
DODATAK RDG-u			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155		
2. Pripisana manjinskom interesu	156		
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	-156.553.782	-75.544.331
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	-19.456.764	-22.740.115
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159	0	0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i	160	-12.748.489	-12.748.489
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske	161	0	0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	-6.708.275	-9.991.626
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164	0	0
7. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	165	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166	0	0
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK	167	-19.456.764	-22.740.115
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	-176.010.546	-98.284.446

Bilanca Grupe Croatia Airlines na dan 31.12.2011.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	1.327.446.186	1.244.091.146
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	17.181.342	20.227.250
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	16.629.020	19.680.558
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	552.322	546.692
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	1.273.077.639	1.171.335.482
1. Zemljište	011	24.528.160	24.528.160
2. Građevinski objekti	012	34.753.339	31.718.999
3. Postrojenja i oprema	013	105.035.810	99.966.332
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	1.054.900.547	958.362.456
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	42.116.037	44.019.705
7. Materijalna imovina u pripremi	017	10.039.374	11.144.121
8. Ostala materijalna imovina	018	1.704.372	1.595.709
9. Ulaganje u nekretnine	019	0	0
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	36.684.490	52.028.047
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	3.900.000	5.050.439
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	1.702.800	1.702.800
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	30.237.550	45.274.808
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	844.140	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	502.715	500.367
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	502.715	500.367
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	221.862.304	245.546.382
I. ZALIHE (036 do 042)	035	38.121.918	43.831.821
1. Sirovine i materijal	036	38.121.918	43.831.821
2. Proizvodnja u tijeku	037	0	0
3. Gotovi proizvodi	038	0	0
4. Trgovačka roba	039	0	0
5. Predujmovi za zalihe	040	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	128.010.149	172.639.390
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	43.927	334.400
2. Potraživanja od kupaca	045	74.605.317	88.814.215
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	303.979	310.958
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	44.872.619	75.332.756
6. Ostala potraživanja	049	8.184.307	7.847.061
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	2.257.494	3.720.000
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	182	188
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	2.013.037	3.636.733
7. Ostala financijska imovina	057	244.275	83.079
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	058	53.472.743	25.355.171
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	37.008.247	33.601.663
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	1.586.316.737	1.523.239.191
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061		

PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	143.673.134	46.134.379
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	989.985.500	989.985.500
II. KAPITALNE REZERVE	064	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	26.783	-9.849.272
1. Zakonske rezerve	066	94.1483	941.483
2. Rezerve za vlastite dionice	067	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	32.600	32.600
4. Statutarne rezerve	069	0	0
5. Ostale rezerve	070	-882.100	-10.758.155
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	100.864.360	88.115.871
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-790.967.505	-947.521.287
1. Zadržana dobit	073	0	0
2. Preneseni gubitak	074	790.967.505	947.521.287
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	-156.236.004	-74.596.433
1. Dobit poslovne godine	076	0	0
2. Gubitak poslovne godine	077	156.236.004	74.596.433
VII. MANJINSKI INTERES	078	0	0
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	840.321	1.117.989
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	0	0
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	0	0
3. Druga rezerviranja	082	840.321	1.117.989
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	837.604.457	855.307.790
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	43.378	43.378
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	563.545.509	407.755.986
4. Obveze za predujmove	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	274.015.570	447.508.426
9. Odgođena porezna obveza	092	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	592.289.857	613.201.733
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	2.428.055	1.915.092
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	1.484.165	9.509.979
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	194.104.381	208.557.803
4. Obveze za predujmove	097	5.979.781	3.863.108
5. Obveze prema dobavljačima	098	219.203.640	231.890.064
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	10.181.554	10.423.056
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	9.040.079	10.026.110
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	227.109	227.109
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	149.641.093	136.789.412
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	11.908.968	7.477.300
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	1.586.316.737	1.523.239.191
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108		
DODATAK BILANCI			
A) KAPITAL I REZERVE			
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109	143.673.134	46.134.379
2. Pripisano manjinskom interesu	110		

Bilanca Croatia Airlines d.d. na dan 31.12.2011.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	1.326.910.957	1.243.132.717
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	16.640.142	19.481.788
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	16.629.020	19.476.296
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	11.122	5.492
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	1.272.756.271	1.171.101.475
1. Zemljište	011	24.528.160	24.528.160
2. Građevinski objekti	012	34.753.339	31.718.999
3. Postrojenja i oprema	013	104.952.427	99.903.924
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	1.054.766.190	958.294.485
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	42.116.037	44.019.705
7. Materijalna imovina u pripremi	017	10.039.374	11.144.121
8. Ostala materijalna imovina	018	1.600.744	1.492.081
9. Ulaganje u nekretnine	019		0
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	37.011.829	52.049.087
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	5.110.400	5.110.400
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	1.702.800	1.702.800
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	30.198.629	45.235.887
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	502.715	500.367
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	502.715	500.367
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	216.812.691	239.727.371
I. ZALIHE (036 do 042)	035	38.121.918	43.831.821
1. Sirovine i materijal	036	38.121.918	43.831.821
2. Proizvodnja u tijeku	037	0	0
3. Gotovi proizvodi	038	0	0
4. Trgovačka roba	039	0	0
5. Predujmovi za zalihe	040	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	125.102.325	170.122.902
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	132.987	389.253
2. Potraživanja od kupaca	045	71.594.005	86.248.308
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	286.511	284.258
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	44.656.798	75.064.989
6. Ostala potraživanja	049	8.432.024	8.136.094
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	2.226.324	3.630.181
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	183	188
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	1.981.867	3.626.219
7. Ostala financijska imovina	057	244.274	3.774
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	058	51.362.124	22.142.467
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	36.941.628	33.543.909
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	1.580.665.276	1.516.403.997
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061		

PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	140.596.240	42.311.796
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	989.975.500	989.975.500
II. KAPITALNE REZERVE	064	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	-1.411.845	-11.403.470
1. Zakonske rezerve	066	931.483	931.483
2. Rezerve za vlastite dionice	067	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	32.600	32.600
4. Statutarne rezerve	069	0	0
5. Ostale rezerve	070	-2.310.728	-12.302.353
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	100.864.360	88.115.871
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-792.277.992	-948.831.774
1. Zadržana dobit	073	0	0
2. Prenešeni gubitak	074	792.277.992	948.831.774
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	-156.553.783	-75.544.331
1. Dobit poslovne godine	076	0	0
2. Gubitak poslovne godine	077	156.553.783	75.544.331
VII. MANJINSKI INTERES	078	0	0
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	840.321	1.117.989
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	0	0
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	0	0
3. Druga rezerviranja	082	840.321	1.117.989
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	837.604.457	855.307.790
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	43.378	43.378
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	563.545.509	407.755.986
4. Obveze za predujmove	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	274.015.570	447.508.426
9. Odgođena porezna obveza	092	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	590.167.973	610.812.035
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	2.425.354	1.915.093
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	1.484.165	9.509.979
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	194.063.472	208.516.893
4. Obveze za predujmove	097	5.880.085	3.863.108
5. Obveze prema dobavljačima	098	217.494.070	229.999.682
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	10.028.979	10.257.090
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	8.923.646	9.733.669
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	227.109	227.109
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	149.641.093	136.789.412
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	11.456.285	6.854.387
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	1.580.665.276	1.516.403.997
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108		

Izveštaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2011.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	-156.236.004	-74.322.139
2. Amortizacija	002	148.215.020	140.226.197
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	16.709.715	0
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004	3.280.892	0
5. Smanjenje zaliha	005	643.377	0
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	176.783.063	203.710.652
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	189.396.063	269.614.710
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	0	1.567.359
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	0	44.629.242
3. Povećanje zaliha	010	0	5.709.903
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	20.674.819	6.630.224
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	20.674.819	58.536.728
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	168.721.244	211.077.982
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	2.600.893	691.518
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	0	0
3. Novčani primici od kamata	017	0	0
4. Novčani primici od dividendi	018	0	0
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	25.126.208	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	27.727.101	691.518
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	68.752.280	45.213.677
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	0	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	0	16.806.063
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	68.752.280	62.019.740
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	41.025.179	61.328.222
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	33.014.657	8.653.721
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	33.014.657	8.653.721
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	156.879.036	163.070.221
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	380.137	508.510
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	19.522.585	22.942.322
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	176.781.758	186.521.053
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	037	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	038	143.767.101	177.867.332
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	0	0
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	16.071.036	28.117.572
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	69.543.779	53.472.743
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	0	0
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	16.071.036	28.117.572
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	53.472.743	25.355.171

Izveštaj o novčanim tijekovima Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2011.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	-156.553.782	-75.544.331
2. Amortizacija	002	148.071.473	140.074.190
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	15.938.796	0
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004	3.883.004	0
5. Smanjenje zaliha	005	643.377	0
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	176.783.063	203.701.787
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	188.765.931	268.231.646
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	0	1.835.173
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	0	45.020.577
3. Povećanje zaliha	010	0	5.709.903
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	20.190.623	6.526.160
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	20.190.623	59.091.813
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	168.575.308	209.139.833
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	2.600.893	691.518
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	0	0
3. Novčani primici od kamata	017	0	0
4. Novčani primici od dividendi	018	0	0
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	25.385.853	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	27.986.746	691.518
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	68.638.104	44.944.769
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	0	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	0	16.441.114
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	68.638.104	61.385.883
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	40.651.358	60.694.365
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	33.014.657	8.203.721
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	33.014.657	8.203.721
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	156.879.036	162.620.221
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	380.137	508.510
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	19.456.764	22.740.115
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	176.715.937	185.868.846
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	037	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	038	143.701.280	177.665.125
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	0	0
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	15.777.330	29.219.657
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	67.139.454	51.362.124
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	0	0
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	15.777.330	29.219.657
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	51.362.124	22.142.467

Izveštaj o promjenama kapitala Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2011.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1. Upisani kapital	001	989.985.500	989.985.500
2. Kapitalne rezerve	002	0	0
3. Rezerve iz dobiti	003	26.782	-9.849.272
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-790.967.504	-947.521.287
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	-156.236.004	-74.596.433
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006	100.864.360	88.115.871
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007	0	0
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008	0	0
9. Ostala revalorizacija	009	0	0
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	143.673.134	46.134.379
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011	0	0
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012	0	0
13. Zaštita novčanog tijeka	013	-6.708.275	-9.991.626
14. Promjene računovodstvenih politika	014	0	0
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015	0	0
16. Ostale promjene kapitala	016	-169.050.313	-87.547.129
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	-175.758.588	-97.538.755
17 a. Pripisano imateljima kapitala matice	018	-175.758.588	-97.538.755
17 b. Pripisano manjinskom interesu	019		

Izveštaj o promjenama kapitala Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2011.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1. Upisani kapital	001	989.975.500	989.975.500
2. Kapitalne rezerve	002	0	0
3. Rezerve iz dobiti	003	-1.411.845	-11.403.470
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-792.277.992	-948.831.774
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	-156.553.782	-75.544.331
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006	100.864.360	88.115.871
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007	0	0
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008	0	0
9. Ostala revalorizacija	009	0	0
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	140.596.241	42.311.796
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011		0
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012		0
13. Zaštita novčanog tijeka	013	-6.708.275	-9.991.626
14. Promjene računovodstvenih politika	014		0
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015		0
16. Ostale promjene kapitala	016	-169.302.271	-88.292.820
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	-176.010.546	-98.284.446

Na temelju Zakona o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08), ovime dajem sljedeću:

IZJAVU

Da su pojedinačni i konsolidirani financijski izvještaji izdavatelja Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2010. godine sastavljeni uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja, te daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline.

Da izvještaj poslovanja Croatia Airlines d.d. sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

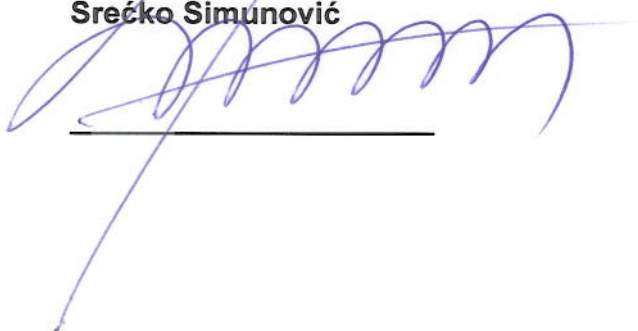
Ova Izjava daje se kao prilog godišnjih izvještaja izdavatelja Croatia Airlines d.d.

U Zagrebu, 23. travnja 2012.g.

Osoba odgovorna za sastavljanje
izvještaja izdavatelja:

Glavni direktor:

Srećko Šimunović

Godišnje izvješće Uprave o stanju Društva za 2011. godinu

Travanj 2012.

SADRŽAJ

Karakteristični pokazatelji	15
Flota	15
Prometni pokazatelji	15
Financijski pokazatelji	16
Croatia Airlines u 2011. godini – predstavljanje	17
Struktura vlasništva	17
Upravljačka struktura Društva i organizacija	18
Ljudski potencijali	18
Društvena odgovornost	24
Obilježnice, priznanja i zaštita okoliša	26
Razvojna pozicija	28
Poslovno okruženje i rizici poslovanja	32
Flota i kapaciteti	36
Iskorištenost flote	37
Tržište	38
Financijsko poslovanje	43
Račun dobiti i gubitka	43
Imovina, financiranje i investicije	47
Bilanca stanja	47
Novčani tijek	49
Osvrt na ostvarenje plana	50
Prometni pokazatelji u odnosu na planirane	50
Račun dobiti i gubitka	50
Bilanca stanja	51
Današnje poslovanje – Prometni učinci I.-III. 2012.	52

Karakteristični pokazatelji

Flota

tip zrakoplova	broj na kraju 2011.	sjedala	vlasništvo	najam	Ø starost (god.)	broj na kraju 2010.	vlasništvo	najam
Airbus A320	3	486	2	1	14,14	3	2	1
Airbus A319	4	528	4	-	12,89	4	4	-
Q-400	6	456	-	6	2,58	6	-	6
UKUPNO	13	1470	6	7	9,87	13	6	7

Prometni pokazatelji

OPIS		2011.	2010.	2009.
nalet (km)	DIST 000	17.126	15.832	15.771
broj uzlijetanja	FLTS	27.589	25.559	25.383
stopa promjene	%	8	1	-2
operativno vrijeme	BH	38.014	35.230	33.515
stopa promjene	%	8	5	-6
prevezeni putnici	RPAX 000	1.879	1.641	1.751
stopa promjene	%	15	-6	-6
prevezena roba i pošta	CGO T	3.347	3.066	3.672
stopa promjene	%	9	-17	-16
ostvareni putnički km	RPKM mln	1.317	1.145	1.245
raspoloživa sjedala - km	ASKM mln	1.965	1.847	2.027
putnički faktor popunjenosti	PLF %	67	62	61,4
ostvareni tonski km	TKM mln	121	105	115
raspoloživi tonski km	ATKM mln	219	205	224
težinski faktor popunjenosti	WLF %	55,2	51,2	51,1

Financijski pokazatelji

Pokazatelj	Jedinica mjere	2011.	2010.	2009.	2008.
Ukupan prihod (operativni)	mln kn	1.588	1.387	1.347	1.631
Stopa promjene	%	14,5	2,9	-17,4	
Ukupan prihod (operativni + financijski)	mln kn	1.752	1.470	1.439	1.729
Stopa promjene	%	19,2	2,1	-16,7	
Ukupan trošak (operativni)	mln kn	1.633	1.511	1.512	1.662
Stopa promjene	%	8,1	-0,1	-9,0	
Ukupan trošak (operativni + financijski)	mln kn	1.827	1.627	1.638	1.818
Stopa promjene	%	12,4	-0,7	-9,9	
Ukupan trošak (operativni) bez goriva	mln kn	1.296	1.273	1.310	1.304
Stopa promjene	%	1,9	-2,8	0,5	
Ukupan trošak (operativni + financijski) bez goriva	mln kn	1.491	1.388	1.436	1.460
Stopa promjene	%	7,4	-3,3	-1,7	
Operativni rezultat	mln kn	-45	-125	-165	-31
Neto rezultat	mln kn	-76	-157	-199	-89
EBIT	mln kn	-49	-133	-163	-33
EBITDA	mln kn	91	15	-15	139
Jedinični trošak (operativni)	kn/ASKM	0,76	0,72	0,67	0,72
Jedinični prihod (operativni)	kn/RPKM	0,67	0,60	0,53	0,64
Putnički <i>yield</i> (putnički prihod u EUR/RPKM)	€cent/RPKM	13,48	13,31	11,84	13,65
Prosječan broj zaposlenih		1.136	1.142	1.171	1.122
Koeficijent obrta ukupne imovine		1,16	0,93	0,84	0,94
Operativni koeficijent obrta ukupne imovine		1,05	0,88	0,79	0,89
Koeficijent obrta tekuće imovine		7,31	6,78	5,64	5,52
Koeficijent trenutne likvidnosti		0,04	0,09	0,13	0,14
Koeficijent ubrzane likvidnosti		0,31	0,30	0,37	0,50
Koeficijent tekuće likvidnosti		0,39	0,37	0,48	0,62
Koeficijent financijske stabilnosti		1,38	1,36	1,24	1,14
Koeficijent vlastitog financiranja (solventnost)		0,03	0,09	0,19	0,29
Koeficijent financiranja		34,84	10,24	4,38	2,47
Stupanj pokrića I.		0,03	0,11	0,22	0,36
Stupanj pokrića II.		0,72	0,74	0,81	0,88
Koeficijent investiranja		0,04	0,05	0,09	0,10

Croatia Airlines u 2011. godini – predstavljanje

Misija Croatia Airlinesa kao nacionalne zrakoplovne tvrtke jest povezivanje domovine i svijeta, u sklopu čega se ostvaruje i poseban zadatak u doprinosu razvoju turizma Republike Hrvatske. U dvadesetak godina postojanja i pružanja usluge prijevoza povezo je hrvatske gradove s najvažnijim europskim metropolama u suradnji sa zrakoplovnim partnerima i s cijelim svijetom.

Struktura vlasništva

Croatia Airlines (Društvo) je dioničko društvo. Društvo raspolaže temeljnim kapitalom u visini od 989.975.500 kn, koji je podijeljen na 4.975.476 dionica. Od ukupnog broja dionica 51.197 odnosi se na povlaštene dionice (CRAL-P-A, CRAL-P-A1, CRAL-P-A2, CRAL-P-A3, CRAL-P-A4) nominalne vrijednosti 100 kn te 4.924.279 na redovite dionice (CRAL-R-A) nominalne vrijednosti 200 kn.

Pregled dioničara i njihovih udjela u temeljnom kapitalu	Kapital (kn)	%
REPUBLIKA HRVATSKA (AUDIO)	952.588.600	96,22
HRVATSKI FOND ZA PRIVATIZACIJU (0/1) ZA DAB	21.315.200	2,16
JANAF d.d.	2.200.000	0,22
ZRAČNA LUKA ZAGREB d.o.o	1.302.500	0,13
CROATIA LLOYD	1.027.000	0,10
ENIKON d.d.	735.600	0,08
RATKO ŽURIĆ	676.200	0,07
CONING INŽENJERING	521.400	0,05
HRVATSKA LUTRIJA d.o.o.	400.000	0,04
OSTALI	9.209.000	0,93
Ukupan iznos temeljnog kapitala	989.975.500	100,00

Povezana društva u vlasništvu Croatia Airlinesa d.d. jesu Amadeus d.d., Pleso prijevoz d.o.o. te Obzor putovanja d.o.o. koji su samostalni poslovni subjekti.

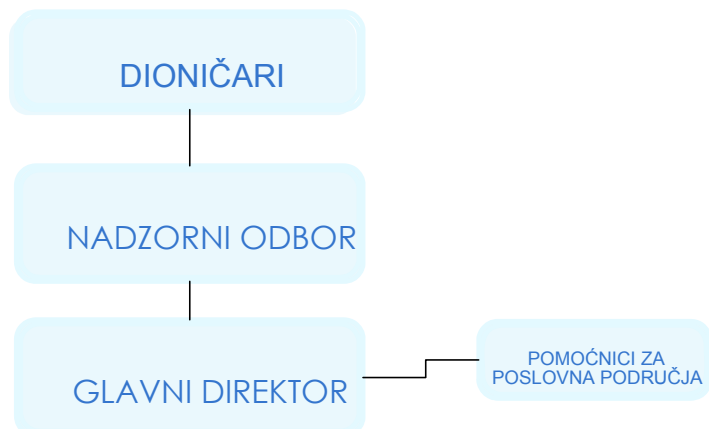
Pleso prijevoz d.o.o. u pedeset je postotnom vlasništvu Croatia Airlinesa, a druga je polovica vlasništvo Zračne luke Zagreb. Obavlja djelatnost prijevoza putnika koji putuju na relaciji zračna luka - grad i prijevoza izgubljene prtljage te prijevoza djelatnika koji rade u zračnim lukama u Zagrebu i Splitu.

Amadeus Croatia d.d. osnovali su Croatia Airlines (95% vlasništva) i Amadeus GDS, globalni distribucijski sustav sa sjedištem u Madridu. Njegova je djelatnost spajanje putničkih agencija na teritoriju Republike Hrvatske na podatkovnu bazu Amadeusa, smještenu u Erdingu pokraj Münchena, za potrebe rezerviranja i izdavanja putničkih karata u prijevozu zrakoplovima, brodovima i željeznicom te pružanja usluga rezervacije hotelskog smještaja i rent-a-car vozila.

Obzor putovanja d.o.o. turistička je agencija u stopostotnom vlasništvu Croatia Airlinesa, a bavi se organizacijom službenih i turističkih putovanja, savjetovanja, konferencija, kongresa i incentive putovanja.

Upravljačka struktura Društva i organizacija

Tijekom 2011. godine Društvo je reorganizirano radi efikasnijeg upravljanja i vođenja poslova, racionalizacije poslovanja i uštede sužavanjem rukovodeće strukture te usklađivanjem sa stvarnim radnim procesima.

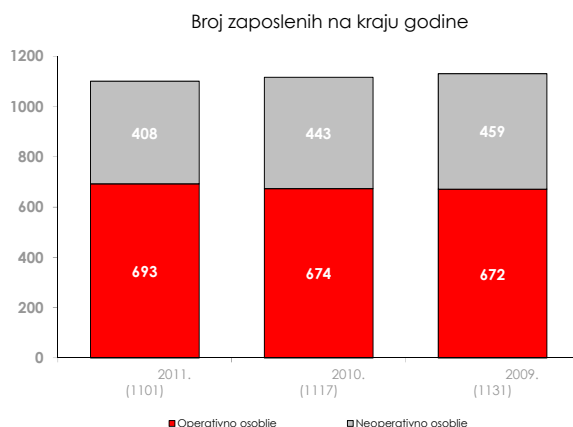
Rad Društva organiziran je preko poslovnih funkcija grupiranih u tri poslovne cjeline s nadležnim izvršnim direktorima i preko stožernih funkcija kompanije organiziranih unutar Ureda glavnog direktora, Sektora nabave, Ureda za upravljanje kvalitetom i sigurnošću operacija te korporativnih funkcija koje uključuju Sektor financija i kontrolinga, Sektor pravnih poslova, upravljanja ljudskim resursima i imovinom i

Sektor upravljanja informacijskim tehnologijama.

Poslovno područje prometa obuhvaća letačke i kabinske operacije, prometni školski centar, operativni centar, operativni inženjering, plan posada i administrativnu podršku. Poslovno područje tehničkih poslova ujedinjava održavanje zrakoplova, inženjerske poslove, poslove tehničke podrške te tehničkog školstva. Prodaja, marketing, upravljanje mrežom i prihodima te zemaljske usluge dio su trećeg poslovnog područja. Korporativne servise tvore poslovno područje financija koje ujedinjava financije, računovodstvo i kontroling, poslovna cjelina upravljanje ljudskim potencijalima, pravnim poslovima, i skrb o imovini i infrastrukturi te Sektor upravljanja informacijskim tehnologijama.

Ljudski potencijali

Na dan 31. prosinca 2011. godine u Društvu je bio 1.101 zaposlenik, uključujući i 51 radnika u inozemnim predstavništvima. Broj radnika manji je za 1% u odnosu na kraj prethodne godine.

Zbog potreba pokrivanja ljetnog reda letenja Društvo je sezonski zaposlilo 55 članova kabinskog osoblja.

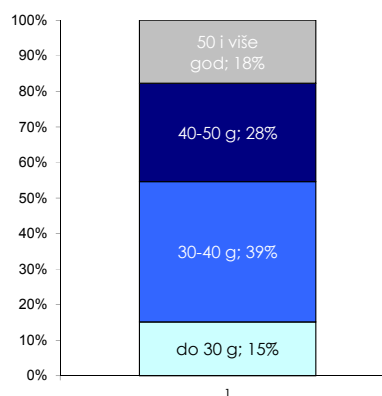
Zastupljenost operativnog osoblja¹ u Društvu iznosi 63% (693), a neoperativnog 37% (408).

Obrazovna struktura (51% zaposlenih ima stručnu spremu VŠSNa kraju godine broj operativnih radnika povećan je za 3% u odnosu na kraj prethodne godine, a broj se neoperativnog osoblja smanjio za 8%, u prvom redu zbog odlazaka djelatnika i nezapošljavanja zamjena.

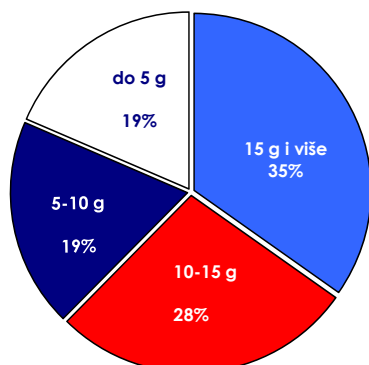
, VSS i više) i prosječna životna dob zaposlenih (40 godina) izrazito su povoljni, a u spolnoj strukturi nešto su zastupljeniji muškarci (51%).

Od ukupnog broja zaposlenih, njih 75 (5%) zaposleno je na određeno vrijeme.

Struktura po dobi 2011.

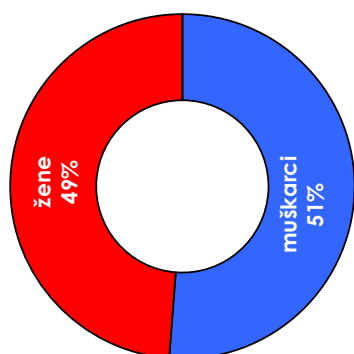
Struktura po stažu

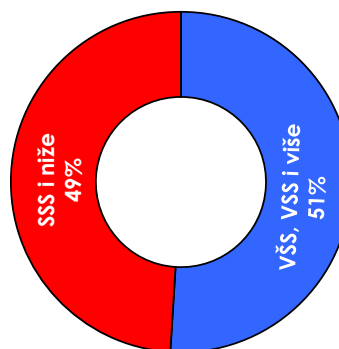
Prosječan staž operativnog osoblja u Društvu iznosio je 10,2 godine, neoperativnog 13 godina, a prosječan staž na razini cijele kompanije iznosio je 11,6 godina.

Ti pozitivni pokazatelji svjedoče o niskoj fluktuaciji u kompaniji, uzimajući u obzir da Društvo postoji dvadesetak godina i da je u prvim godinama svog postojanja zapošljavalo oko 200 radnika. U kasnijem razvitku Društva stopa zapošljavanja progresivno je rasla sve do 1998. godine.

Struktura po spolu

Struktura po stručnoj spremi

Udio žena u strukturi visokoga i srednjeg managementa iznosio je 26%.

¹ uključuje pilote, kabinsko osoblje, osoblje tehnike, osoblje prometne i zemaljske operative, a ne uključuje osoblje cateringa

Zbog porasta putničkog prijevoza i prijevoza robe i pošte u 2011. godini, produktivnost rada mjerena pokazateljima produktivnosti specifičnima za zrakoplovstvo zabilježila je značajan porast.

Produktivnost rada

OPIS		2011.	2010.	2009.
t onski km po zaposlenom	000	109,7	94,2	101,3
stopa promjene	%	17	-7	-11
prevezeni putnici po zaposlenom		1.707	1.469	1.548
stopa promjene	%	16	-5	-8

Ulaganja i programi školovanja

Croatia Airlines kontinuiranim ulaganjem u školovanja razvija i jača ljudske potencijale, prepoznajući od prvog dana svoju djelatnost kao istodobno i kapitalno i radno intenzivnu.

Zbog izrazite sofisticiranosti tehnologije i zahtjevnosti poslovnih procesa, značajna financijska sredstva svake se godine ulažu u osposobljavanje radnika, a poglavito u specijalističko osposobljavanje i održavanje standarda educiranosti letaćkoga i kabinskog osoblja.

Ulaganja u školovanja (kn)	2011.	2010.	2009.
Operativno osoblje	6.028.993	7.907.272	9.038.224
Stopa promjene	-24%	-13%	-29%
Neoperativno osoblje	431.099	622.201	1.121.429
Stopa promjene	-31%	-45%	-16%
Ukupno	6.460.091	8.529.472	10.159.653
Stopa promjene	-24%	-16%	-28%

U određenim razdobljima, uvjetovano operativnim razlozima prihvata novih zrakoplova ili planiranog povećanja kapaciteta, ulaganja u operativna školovanja veoma su značajne investicije.

Školovanje zaposlenika Croatia Airlinesa odvija se istodobno na tri razine: školovanje zaposlenika operativnih sektora, sektora tehnike i zaposlenika neoperativnih sektora.

U 2011. godini nastavljena je intenzivna suradnja Tehničkog školskog centra s CCAA radi rješavanja nastalih problema u zrakoplovnoj regulativi, kao i na provođenju korektivnih mjera proizašlih iz provedenih audita. Intenzivna suradnja rezultirala je bitnim pojednostavljenjem procesa izdavanja Part 66 dozvola, a postignut je i dogovor oko polaganja modula za stjecanje ovlaštenja "A" i "B" dozvola.

Uz izradu 10 novih programa školovanja, obavljena je i revizija programa školovanja AIRBUS A318/319/320/321. Revidirani program školovanja obuhvaća NG i *classic* zrakoplove, a trajanje je usklađeno sa standardima većine ostalih Part147 organizacija u svijetu.

Odobrenjem priručnika MTOE i proširenjem opsega ovlaštenja, Tehnički školski centar potpuno je prešao na posljednju generaciju VACBI LMS-a, koju u cijelosti sam administrira.

U 2011. godini završen je proces baznog školovanja za stjecanje PART 66 "A" dozvola prema Ugovoru sa Shannon Aerospace, pri čemu je 29 polaznika steklo ovlaštenje dozvole "A". Održana su i tri All System školovanja te jedno školovanje General Familiarization, u ukupnom trajanju od 20 tjedana.

Sukladno zaključcima RCB-a izrađen je program školovanja Limited Certification Authorisation to the Commander; 74 kapetana osposobljena su za izdavanje delegacija autorizacije u slučaju udara ptica i limitirane autorizacije pilota za postupak odgode radova po MEL-u.

Potkraj studenoga 2011. godine Tehnički školski centar podnio je i zahtjev Direkciji za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine za priznavanje CA Part 147 organizacije za školovanje, nakon čega će se certifikati Croatia Airlinesa automatski priznavati, što u budućnosti otvara mogućnost komercijalnih školovanja u Bosni i Hercegovini.

U 2011. godini Prometni školski centar organizirao je obvezne obnove znanja kao i potrebne provjere na zrakoplovu, simulatoru te na zemlji, koje su omogućile produljenja svih ovlaštenja i dozvola za obavljanje aktivnosti djelatnika iz područja prometa.

Završena su sva obvezna teoretska i praktična školovanja potrebna za implementaciju P-RNAV, Special Qualification Training specijalne procedure ILS12 x LQSA, a u skladu sa zahtjevom CAA Bosne i Hercegovine.

Za sezonske djelatnike u Kabinskim operacijama održano je inicijalno školovanje te obnovljeni i svi ostali statusi zaposlenika kojima je to bio uvjet za nastavak radnih aktivnosti.

CCAA2 & IOSA3 provele su tijekom godine niz audita i inspekcija radi kontinuiranog nadzora aktivnosti Prometnoga školskog centra, i to na simulatorima u Beču, te na letovima zrakoplova Croatia Airlinesa. Ostvareni rezultati pokazali su zavidnu razinu usklađenosti s propisanim standardima. Proveden je također i niz inspekcija simulatora te rada TRI/TRE na njima, prema odredbama OM-D & Quality Inspection Orders sustava kvalitete, radi praćenja te podizanja kvalitete rada TRI/TRE/CREW.

Navedene aktivnosti rezultirale su obnavljanjem valjanosti IOSA certifikata kvalitete.

Provedene su i mjere štednje u svakom segmentu poslovanja kao i racionalizacija u radu djelatnika Prometnoga školskog centra, što je rezultiralo smanjenjem broja kabinskih instruktora te uvođenjem pozicije Line Training Pursera radi optimizacije procesa školovanja u Kabinskim operacijama kao i smanjenja troškova.

Provedene su revizije OM-D, Annexa & TRTO, sukladno postojećoj regulativi, te niz ASO-Air Safety Order, koje je izdala CCAA, a produljena su i sva potrebna ovlaštenja djelatnika i STD (trenažera leta), koja omogućuju nesmetano obavljanje procesa školovanja te obnovu znanja sukladno regulativi.

Proces edukacije zaposlenika Croatia Airlinesa oslanja se u prvom redu na interne resurse koji razumijevaju korištenje vlastitih ovlaštenih instruktorskih kadrova. Osim financijskih ušteda koje se tako ostvaruju, njegovanjem vlastitog *know-howa* postiže

se manja ovisnost o vanjskim resursima te promiče kompanijska kultura i poslovna strategija.

² CCAA – Agencija za civilno zrakoplovstvo

³ IOSA - IATA Operational Safety Audit

Težište školovanja neoperativnog osoblja u 2011. godini bilo je na provođenju edukacija propisanih standardima Star Alliancea, koje je prošlo oko 500 zaposlenika Croatia Airlinesa, te na usvajanju novih znanja preko programa školovanja, koje su stručni timovi Star Alliancea osmislili tijekom 2011. godine, kao što je Emergency Response, koje je prošlo 110 zaposlenika Croatia Airlinesa. Cilj tih školovanja bio je stjecanje znanja i vještina osoblja koje se nalazi u izravnom kontaktu s korisnicima usluga Croatia Airlinesa, potrebnih za obavljanje poslovnih procedura u skladu sa standardima Star Alliancea.

Osim navedenih školovanja, tijekom 2011. godine organizirana su i sva potrebna operativna školovanja namijenjena prodajnom osoblju, Fraud prevention i Security Awareness školovanja namijenjena djelatnicima Kontakt centra, te niz drugih funkcionalnih školovanja namijenjenih raznim kategorijama neoperativnih zaposlenika, preko kojih je educirano 200 zaposlenika Croatia Airlinesa.

Školovanja koja nije moguće realizirati unutar Školskog centra Croatia Airlinesa, jer za to ne postoje interni resursi, realiziraju se u Školskom centru IATA (Međunarodne udruge zračnih prijevoznika), a za određene kategorije školovanja angažiraju se vanjski stručnjaci koji provode *in-house* programe, kojima može prisustvovati više ciljanih skupina zaposlenika.

Croatia Airlines, kao nacionalni prijevoznik Republike Hrvatske, unutar svoga Školskog centra organizira niz školovanja potrebnih putničkim i robnim agencijama za stjecanje IATA licencije, školovanja namijenjena zračnim lukama, špediterskim organizacijama, te zrakoplovnim kompanijama. U 2011. godini Croatia Airlines školovao je znatan broj zaposlenika IATA akreditiranih agencija na području tarifa i *ticketinga*, te radnika robnih agencija i špediterskih organizacija iz područja rukovanja opasnim robama.

Odgovornost prema

Radnici se Društva po pravilu zapošljavaju na neodređeno vrijeme, a na određeno vrijeme uglavnom se zapošljava dio kabinskog osoblja zbog povećanih potreba u ljetnoj sezoni. Zapošljavanjem na određeno vrijeme rješavaju se samo

privremene zamjene ili popune za razdoblja velikih vršnih opterećenja ljudskih resursa na pojedinim područjima rada i procesima.

Naknade i potpore

Uz redovita primanja Društvo pruža radnicima različite povlastice. One se očituju preko osiguranja od nezgoda na radnome mjestu, naknade troškova za prijevoz na posao, isplatu otpremnine prilikom odlaska radnika u mirovinu, potpore u slučaju smrti člana uže obitelji te potpore za neprekinuto bolovanje dulje od 90 dana.

U slučajevima duljih bolovanja, teških bolesti i teškoga materijalnog stanja, Društvo nastoji pomoći radniku i njegovoj obitelji potporom za nabavu lijekova i troškove liječenja. Redovito se pomaže i djeci preminulih radnika mjesečnom potporom za vrijeme njihova redovitog školovanja.

Zaštita na radu

Organizacija zaštite na radu i zaštite od požara propisana je zakonskim i podzakonskim aktima, kao i internim pravilima Društva.

Redovito se organizira i provodi osposobljavanje radnika za rad na siguran način te osnovno osposobljavanje radnika iz zaštite od požara za sve novozaposlene radnike. Specijalistička osposobljavanja za rad na siguran način pri rukovanju strojevima i

uređajima s povećanim opasnostima organiziraju se prema realnim potrebama Tehničkih sektora.

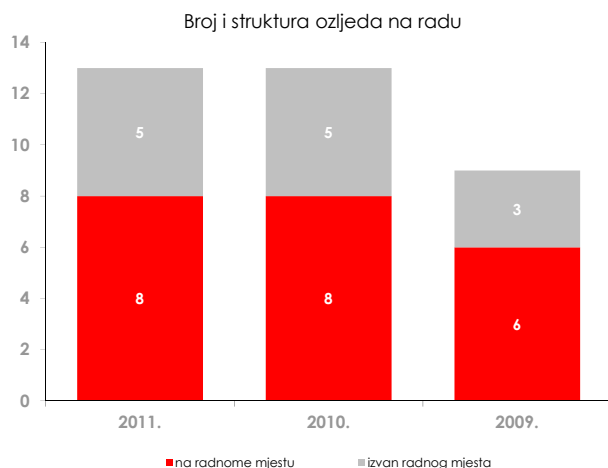
Sukladno Zakonu o zaštiti na radu, izabrani povjerenici radnika osposobljeni su za zaštitu na radu kao i potreban broj ovlaštenika i neposrednih ovlaštenika poslodavca.

Svi radnici koji rade na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada šalju se na redovite liječničke preglede.

Za sve strojeve, uređaje, opremu i instalacije u procesu rada, kao i za uređaje i instalacije koje služe za dojavu i gašenje požara, redovito se organiziraju i provode pregledi i ispitivanja.

Sav opasan otpad iz procesa rada redovito se uklanja te se o tome vodi propisana evidencija, izvještaji i statistika.

Obavljen je redoviti inspekcijski nadzor inspektora zaštite od požara. Inspekcijskih nadzora inspektora zaštite na radu nije bilo.

U 2011. godini prijavljeno je ukupno 13 ozljeda na radu (osam žena i pet muškaraca). Od toga osam se ozljeda dogodilo na mjestu obavljanja poslova i radnih zadataka, a pet ozljeda pri dolasku ili odlasku s mjesta rada. Klasificirajući ozljede nastale samo na radnome mjestu, a prema metodi AUVA, u 2011. godini jedna je bila srednje teška

a sedam ozljeda lake je prirode. Smrtnih slučajeva u vezi s ozljedama na radu i profesionalnih bolesti nije bilo.

Zaštita dostojanstva radnika

Radi zaštite dostojanstva radnika, propisan je postupak „Zaprimanje i rješavanje pritužbi vezanih uz povredu dostojanstva radnika“ te imenovana osoba ovlaštena primati i rješavati pritužbe u vezi sa zaštitom dostojanstva

radnika.

Kako bi se zaštitili osobni podaci, Uprava društva donijela je Odluku o imenovanju osobe za prikupljanje, obrađivanje, korištenje i dostavu trećim osobama osobnih podataka radnika Društva.

U skladu s donesenim Planom djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova, u Društvu se kontinuirano provodi analiza položaja muškaraca i žena. Tijekom proteklog razdoblja nije bilo potrebno uvoditi posebne mjere i vezi s uspostavom ravnopravnosti spolova.

Odnos radnika i Uprave Društva

U Društvu djeluje šest sindikata - Hrvatski sindikat prometnih pilota, Sindikat inženjera i tehničara u zrakoplovstvu, Samostalni strukovni sindikat

aviomehaničara Hrvatske, Sindikat kabinskog osoblja zrakoplova, Samostalni hrvatski sindikat zaposlenika u zrakoplovstvu, te Novi sindikat.

Jedinstveni kolektivni ugovor za Croatia Airlines d.d. sklopljen je 17. svibnja 2011. godine, a u tijeku su pregovori oko sklapanja novoga Jedinstvenoga kolektivnog ugovora za 2012. godinu.

U kompaniji djeluje i Radničko vijeće, utemeljeno 2006. godine, koje ima 11 članova. Preko radničkog vijeća, na način i po uvjetima kako to propisuje i Zakon o radu, radnici kompanije sudjeluju u odlučivanju o pitanjima u vezi s njihovim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima.

Društvena odgovornost

Promet i turizam

Croatia Airlines kao nacionalni zračni prijevoznik prepoznaje svoju društvenu odgovornost u povezivanju države zračnim putem, u inozemnome i domaćem prometu, ali i veliku ulogu u doprinosu razvoju hrvatskog turizma. Potrebama turističke privrede i turističkog razvoja Društvo se neprekidno prilagođava svojom mrežom izravnih letova za Zagreb kao glavni grad te za jadranska odredišta, u suradnji sa svojim zrakoplovnim partnerima i usklađivanjem s drugim oblicima transporta gdje god je to moguće.

Značajnu ulogu Društva u povezivanju domaćih zračnih odredišta i održavanju prometa unutar Hrvatske prepoznala je i Republika Hrvatska te je Vlada Republike Hrvatske potkraj 2006. godine donijela odluku o obvezi obavljanja domaćega linijskog zračnog prijevoza Croatia Airlinesa do 2011. godine.

Na temelju te odluke Društvu se nadoknađuje razlika neostvarenih prihoda u odnosu na troškove obavljanja domaćega linijskoga zračnog prijevoza iz sredstava državnog proračuna za pojedinu kalendarsku godinu u obliku subvencije za očuvanje prometne povezanosti regija - domaći linijski zračni prijevoz. Takva potpora regionalnom prometnom očuvanju usklađena je s odredbama i važećim propisima Europske unije.

Hrvatski brand

Kao dio svoje misije Croatia Airlines nastoji pridonijeti sveukupnom razvoju hrvatskog turizma i gospodarstva. Svjestan vrlo jake nacionalne identifikacije kod putnika, Croatia Airlines u kabini zrakoplova poslužuje i promiče hrvatsku hranu i vina, a hrvatske prirodne ljepote, povijesne vrednote i kulturna zbivanja približavaju se tijekom leta putnicima preko *inflight magazina* i videosustava.

Kompanijski filmovi o ljepotama ekološki čistih i očuvanih otoka, podmorja, obale, nacionalnih parkova i ostalih hrvatskih krajeva svaki se dan prikazuju na mreži kompanijskih letova zrakoplova Airbus. Zastupljeni su i filmovi kojima se budi svijest o potrebi zaštite posebnih i ugroženih vrsta promidžbom projekta dobrih dupina u crescome i lošinjskom akvatoriju te filmskom pričom o lipicancima u đakovačkoj ergeli.

Redovite su promidžbe i sponzorstva mnogih kulturnih događaja koji pridonose unapređivanju hrvatskog turizma – Festival Juliana Rachlina i prijatelja, Dubrovačke ljetne igre, Vikend Media Festival, Viteško alkarsko društvo Sinj i sl. U 2011. Godini Croatia Airlines sponzorirao je i Hrvatski olimpijski odbor s kojim neprekidno i uspješno surađuje već dulji niz godina.

Pomoć zajednici

Croatia Airlines nastoji, kad je god to moguće, poduprijeti institucije kojima je potrebna humanitarna pomoć ili organiziraju humanitarne projekte, a daje i izravnu humanitarnu pomoć preko besplatnog prijevoza teškim bolesnicima, djeci ili ljudima u nevolji te sudjeluje u dobrotvornim akcijama darivanjem usluge prijevoza te korištenjem usluga videosustava i *inflight magazina*.

Donacije u 2011. godini obuhvatile su donacije Mediteranskom institutu za istraživanje života kao i mnoge druge potpore kulturnim projektima te potpore za pružanje medicinske pomoći teško bolesnoj djeci i invalidnim osobama.

Etičnost u poslovanju

Od 2002. godine u Društvu djeluje povjerenstvo za praćenje provedbe Etičkog kodeksa. Njegova je svrha praćenje primjene odredbi Etičkog kodeksa u radu Društva, pri čemu predlaže način rješavanja problema za svaku prijavu nepoštivanja ili kršenja prihvaćenih etičkih načela. Dužnost je povjerenstva i unapređivanje etičnog ponašanja i djelovanja u Društvu te poticanje promjena i poboljšanja promicanjem etičkih vrijednosti u poslovanju, svakodnevnom radu i međuljudskim odnosima. Članovi etičkog povjerenstva biraju se iz redova zaposlenih u kompaniji.

Interne društvene aktivnosti

Unutar društva aktivno djeluje više različitih sportskih udruga koje se bave nogometom, skijanjem, planinarenjem, košarkom i tenisom. Neka od njih postižu i značajne rezultate na međunarodnim natjecanjima u zrakoplovstvu i pridonose kvaliteti slobodnog vremena radnika.

Obljetnice, priznanja i zaštita okoliša

U početku 2011. godine Croatia Airlines, na temelju nezavisnog istraživanja, dobio je priznanje Best Buy Award u kategoriji aviokompanije. Hrvatski građani, korisnici usluga zračnog prijevoza, smatraju kako Croatia Airlines nudi najbolji omjer cijene i kvalitete među aviokompanijama koje lete na hrvatskom tržištu. Istraživanje je potvrdilo i transparentnost ponude koju Croatia Airlines pruža korisnicima usluga, odnosno putnici dobivaju cjeloviti prikaz cijene putovanja, tj. da su u cijenu zrakoplovne karte uključene pristojbe zračnih luka, naknada za izdavanje zrakoplovne karte (TSC), zatim besplatan prijevoz 20 kg prtljage, hrana i piće u zrakoplovu, tiskovine, korištenje usluga internetske rezervacije i *web check-ina*, a putnici letenjem skupljaju i nagradne milje.

Croatia Airlines u posebnom je istraživanju kvalitete QUDAL – Quality meDAL DEEPMA osvojio prvo mjesto u svojoj kategoriji te za 2011./2012. godinu može certificirati svoje proizvode kao ekskluzivni hrvatski „Croatia Airlines – QUDAL-TOP Quality meDAL – Br. 1 u kvaliteti“ i nositi QUDAL oznaku vrhunske kvalitete s maksimalnih 5 zvjezdica.

Zaštita okoliša

Zračni je promet značajan čimbenik razvoja ukupnoga svjetskoga gospodarstva, ali istodobno pridonosi i globalnim klimatskim promjenama emisijom stakleničkih plinova te utječe na okoliš generiranjem buke, korištenjem neobnovljivih izvora energije te manjim dijelom i stvaranjem otpada.

Zbog očekivanoga dugoročnoga rasta prometa, popraćenoga rastom emisija ugljičnog dioksida i njegova utjecaja na globalno zatopljenje, uključivanje zračnog prometa u program smanjenja emisija predviđeno je već pri definiranju Sporazuma iz Kyota. Proces je završio u 2008. godini donošenjem konačne regulative o uključivanju u Europsku shemu trgovanja emisijama (EU ETS) svih zrakoplovnih tvrtki koje lete na području Europske unije te svih onih koje lete u zračne luke u Europskoj uniji i iz njih.

Iako zrakoplovne tvrtke počinju plaćati emisije u EU ETS-u od 2012. godine, kompleksne i opsežne pripreme za sudjelovanje trebale su se napraviti već u 2009. godini, a sustavno praćenje goriva, emisija CO₂ i tonskih kilometara kao tržišnog *benchmarkinga* te njihovo verificiranje za 2010. i 2011. godinu.

Kao globalna industrija, zrakoplovna industrija također aktivno zagovara uspostavljanje globalnog ETS-a kao jedinog rješenja koje može donijeti ostvarenje globalnih ciljeva redukcije emisija zrakoplovstva i eliminirati situaciju neravnopravne tržišne utakmice u koju mogu doći zrakoplovne tvrtke s područja Europske unije u slučaju nepostizanja globalnog dogovora.

Zbog važnosti utjecaja i financijske visine uvođenja tih ekonomskih mjera na njihovo poslovanje, zrakoplovne su se tvrtke aktivno uključile u kreiranje regulative preko ICAO-a, organizacije Ujedinjenih naroda koja skrbi o civilnom zrakoplovstvu, ali i preko IATA-e kao svjetskog udruženja zračnih prijevoznika i AEA-e kao udruge europskih zrakoplovnih prijevoznika.

AEA, udruga europskih zrakoplovnih prijevoznika, donijela je program preporučenih mjera za smanjenje emisija štetnih plinova zrakoplovstva⁴, koji je zasnovan na četiri osnovna stupa – daljnjemu tehnološkom napretku preko znanstveno-istraživačkog

⁴ Emissions Containment Policy of the European Aviation Industry

rada, unapređenja infrastrukture, operativnih mjera (bolja regulacija zračnog prometa, optimalni izbor ruta, smanjivanje kruženja iznad zračnih luka, jedinstveno europsko nebo, čijom se implementacijom namjerava smanjiti emisija CO₂ za 12%) te na ekonomskim instrumentima ETS-a (na osnovi ponude i potražnje pribavljat će se manjak ili prodati višak prava na emisije u odnosu na potrebe i definirana prava kompanije).

Croatia Airlines, kao član stručnih grupa AEA, aktivno je sudjelovao u procesu dizajniranja elemenata ETS-a specifičnih za zrakoplovne tvrtke te je sukladno odredbama odnosne regulative, napravio propisane nužne pripreme za uključivanje u EU ETS.

Budući da Republika Hrvatska još nije formalna članica Europske unije, slijedom utvrđenih EU ETS pravila, Europska je komisija Croatia Airlinesu za potrebe administriranja sudjelovanja u EU ETS-u dodijelila kao nadležne vlasti German Emissions Trading Authorities (DEHST) pri Njemačkoj federalnoj agenciji za zaštitu okoliša. Sukladno EU ETS regulativi te zahtjevima nadležnih vlasti, Croatia Airlines dizajnirao je kompanijski ETS sustav za praćenje i mjerenje CO₂ emisija i tonskih kilometara u zahtijevanom roku te dobio odobrenje nadležnih vlasti.

Kompanijski je EU ETS sustav implementiran 2009. godine te se od 1. siječnja 2010. godine, sukladno regulativi, radi službeni kontinuirani monitoring CO₂ emisija i tonskih kilometara radi verificiranog izvješćivanja unutar EU ETS pravila te kao podloga za poduzimanje kompanijskih mjera za smanjivanje emisija.

Croatia Airlines sudjelovao je i u aktivnostima usklađivanja i primjene europske regulative u vezi s globalnim klimatskim promjenama i Sporazumom iz Kyota za zračni promet u Republici Hrvatskoj. Isto tako Croatia Airlines kontinuirano sudjeluje u primjeni okolišne regulative i one održiva razvitka u zemlji u usklađivanju s istovjetnom europskom regulativom, koja se odnosi na zračni prijevoz i kompaniju općenito, kao i na unapređenju tehnologije i procedura te postupaka koji smanjuju negativne utjecaje na okolinu.

Većina aktivnosti u zaštiti okoliša usmjerena je na područje smanjenja potrošnje goriva, reduciranja emisija štetnih plinova, poglavito ugljičnog dioksida (CO₂) te smanjenje razine buke pri slijetanju i polijetanju zrakoplova. Primjenjuju se i procedure smanjene snage motora pri polijetanju, čime se, osim produženja dugovječnosti motora, u toj fazi leta postiže ušteda u potrošnji goriva i emisiji CO₂. Uporabom programa za planiranje leta i Fuel Cost Indexa utvrđuje se optimalan plan leta glede potrošnje goriva. Uvođenjem Flight Data Monitoring sustava omogućen je nadzor nad intenzitetom buke svakog leta, koji je nužan zbog sve zahtjevnije regulative na zagašenome europskom nebu.

Sudjelovanje kompanije u EU ETS-u, osim utjecaja u operativnome i širemu kompanijskom smislu poslovanja, donosi i kontinuirano povećanje kompanijskih troškova.

Razvojna pozicija

Prevezavši na kraju 2011. godine 1,879 mln putnika, Croatia Airlines dosegao je ukupno prevezenih oko 24 mln putnika u cjelokupnom razvojnom razdoblju od 1993. godine. Te veličine razvoja prometa govore o prosječnoj godišnjoj stopi rasta kompanije u navedenom razdoblju od oko 8%.

Dosegavši veličinom prometa značenje vodećega zračnog prijevoznika u regiji, svoje strateško određenje Croatia Airlines usmjerio je prema poziciji regionalnog lidera te svojim srednjoročnim i dugoročnim vizijama planira širenje na jugoistok Europe, ostajući pritom i dalje orijentiran na Zračnu luku Zagreb kao čvorišnu zračnu luku. U tom smislu treba osigurati dostatan stupanj sinergije na tržištu sa Zračnom lukom Zagreb u smislu budućega regionalnoga prometnog čvorišta. Kao svoju veliku komparativnu prednost Društvo vrednuje pripadnost globalnoj udruzi zračnih prijevoznika Star Alliance, koja prevozi četvrtinu svjetskih putnika. Pridruženjem svjetskoj globalnoj udruzi zračnih prijevoznika u prvome se redu dugoročno očekuju sinergijski efekti udruživanja na prometne i financijske pokazatelje.

Svoj poslovni model Croatia Airlines usmjerava prema jakome mrežnome redovitom operatoru. Ovakvim profiliranjem prometa kompanija se nastoji zaštititi od sezonskih oscilacija. Strategija mrežnog prometovanja ide u smjeru jasnog određenja primarnih, sekundarnih i tercijarnih ruta, odnosno domaćih i regionalnih ruta te istodobnog definiranja njihove specifične težine i optimizacije broja frekvencija.

Postojeća **mreža odredišta** u domaćemu, europskome i euromediteranskom prometu, koja je razvijana i održavana dugi niz godina, u 2011. godini obogaćena je uvođenjem novih odredišta: Atena, Venecija, Beograd i Hamburg te novih linija: Dubrovnik-Atena, Dubrovnik-Beograd, Dubrovnik-Venecija, Rijeka-London, Zadar-München, Zadar-Zürich, Split-Hamburg te izravne linije Zagreb-Istanbul. Cilj je kompanije da se u idućih nekoliko godina mreža odredišta i dalje širi u prvom redu odredištima iz uže regije, ali i daljim europskim odredištima te odredištima u Americi i Kanadi, u poslovnoj suradnji s američkim zrakoplovnim kompanijama članicama Star Alliancea. Bitan je čimbenik, kako u razvoju mreže odredišta, tako i u povećanju prihoda, i povećanje broja *code share* sporazuma razmjerno mogućnostima u sklopu Star Alliancea. U 2011. godini u funkciji je bilo devet *code share* sporazuma.

Održivi razvoj osobito je značajan za Croatia Airlines, koji kao članica stručnih grupa AEA aktivno sudjeluje u unapređenju tehnologije, procedura i postupaka koji smanjuju negativne utjecaje na okolinu. U procesu dizajniranja elemenata ETS-a, specifičnih za zrakoplovne tvrtke, Croatia Airlines aktivno se priprema za početak njegove primjene.

Unapređenjem strukture flote zamjenom flote kratkog doleta od 2008. do 2010. godine Croatia Airlines stvorio je pretpostavke za optimizaciju primjene modela upravljanja prihodima *pricing* modelima i modelima zaštite *bookinga*, kao i postupno dostizanje europskih standarda produktivnosti zrakoplova i goriva, kvalitete i točnosti prijevoza.

Ciljana struktura flote do 2016. godine predeterminirana je pretpostavljenim razvojnim uvjetima koji predviđaju ulazak Hrvatske u Europsku uniju tijekom 2012. godine, uz očekivani pozitivni efekt na opseg zračnog prometa, koji su do sada osjetile sve novopridružene članice Europske unije.

Struktura flote tako predviđa osam zrakoplova Airbus A319, te šest zrakoplova Q400, odnosno ukupni rast zrakoplova s 13 u 2011. na 14 u 2016. godini. U 2012. godini planira uvođenje tanjih i lakših sjedala u zrakoplovima A319 u postojećoj floti, čime se broj sjedala povećava sa 132 na 144 (četiri zrakoplova). Novi zrakoplovi koji bi trebali doći u flotu tijekom 2015. i 2016. godine (2+2) imat će istu konfiguraciju sjedala (144). Istodobno se planira povlačenje zrakoplova Airbus 320 iz prometa. Uz novu konfiguraciju zrakoplova A319 sa 144 sjedala, te uz planirani rast flote, planira se porast kapaciteta sjedala s 1.470 sjedala u 2011. na 1.608 sjedala u 2016. godini, dakle povećanje kapaciteta od 9,4%. To znači da se u idućem razdoblju planira povećanje faktora popunjenosti kabine i zrakoplova.

Takva struktura flote omogućit će fleksibilnost i dinamičnost mrežnog planiranja i plasmana kapaciteta u optimalnome miks različitih veličina zrakoplova, sukladno popunjenosti linija i vršnim opterećenjima mreže. Fleksibilnost u planiranju i plasmanu izravno uzrokuje kvalitetnije mogućnosti optimizacije mreže i prometa, a tako i ostvarenih troškova u sustavu.

Strateški su kao značajne određene smjernice na više područja optimizacije strukture flotnih kapaciteta – na području odnosa vlasništva i operativnog *leasinga*, na području smanjivanja udjela zrakoplova Airbus 320 u strukturi flote, na području ostvarivanja veće operativne i komercijalne efikasnosti na primarnim Star Alliance rutama zamjenom zrakoplova ATR42 zrakoplovom Q400 (MUC, VIE, ZRH), te na području optimizacije flote na rastućem tržištu jugoistočne Europe. Politika *Right sizinga*⁵ bitna je razvojna pretpostavka uspješnog provođenja strategije profitabilnog rasta.

Svaka od tih odrednica na području upravljanja razvojem flotnih kapaciteta postavlja budući razvoj flote i strukture troškova prema neminovnoj optimizaciji i rastu na najekonomičniji način.

Međunarodni redoviti zračni prijevoz okosnica je **strategije profitabilnog rasta**, što nalaže kontinuitet analize i optimizacije rutnog portfelja kao ključnog čimbenika ekonomike prometovanja i povećanja konkurentne sposobnosti.

Strategija segmentacije tržišta determinira domaći linijski zračni prijevoz, koji je od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, kao izdvojeno tržište koje je u obavljanju prometa pod značajnom obvezom Croatia Airlinesa do 2011. godine. **Croatia Airlines preuzeo je obvezu obavljanja domaćeg prometa uz nadoknadu ostvarenih gubitaka sukladno praksi PSO⁶ u Europskoj uniji.** Nakon 2011. godine očekuje se raspisivanje tendera (na tri do pet godina), a Croatia Airlines obaviti će potrebne radnje radi ponovnog dobivanja koncesije.

Croatia Airlines ostvario je u razdoblju od 2008. do 2011. godine gubitak u poslovanju, koji je kumulativno iznosio 520,3 mln kn. Ostvarenje gubitka negativno se odrazilo i na financijske pokazatelje poslovanja. Od 2006. do kraja 2011. godine izgubljeno je oko 668 mln kn kapitala kao rezultat ostvarenih gubitaka. Pokazatelji likvidnosti i zaduženosti upozoravaju na nužnost provedbe efikasnih mjera racionalizacije, odnosno restrukturiranja Društva.

Razlozi su teškoća Croatia Airlinesa te oslabljene konkurentne pozicije u krizi zračnog prometa na globalnome europskome te hrvatskome zrakoplovnim tržištu

⁵ Politika smanjivanja operativno nepovoljnoga *gapa* kapaciteta flote (42-132-162), temeljene na zrakoplovima ATR kratkog doleta

⁶ Public Service Obligation

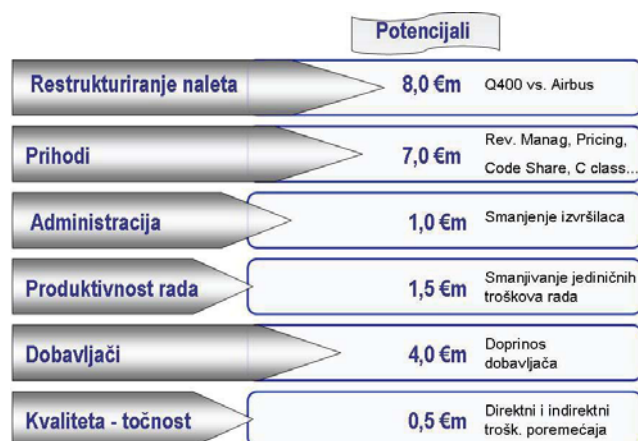
praćenom financijskom krizom i recesijom u Hrvatskoj i ekonomijama zemalja koje su glavna emitivna tržišta za putovanja u Hrvatsku, posebice kad je posrijedi turizam. Monopolistički položaj i ponašanje sudionika u sustavu zračnog prometa Republike Hrvatske, odnosno hranidbenom lancu (HKZP, INA, zračne luke...) dodatni je element koji je otežao uvjete poslovanja te uzrokovao krizu rezultata što je dodatno potenciralo probleme s likvidnošću i izvršavanjem obveza.

Croatia Airlines posljednjih je godina intenzivno radio na racionalizaciji svih poslovnih područja kako bi se negativni efekti sveli na najmanju moguću mjeru.

U protekle tri godine provedene su određene mjere radi racionalizacije poslovanja i postizanja ušteda koje su ostvarene u iznosu 132,8 mln kn, a odnose se na smanjenje produkcije, smanjenje neproduktivnih troškova, smanjenje plaća uprave, izvršnih direktora, srednjega i operativnog menadžmenta, te racionalizaciju troškova naleta i otpuštanje zrakoplova Airbus CTM iz flote, smanjenje HANDA naknada i smanjenje naknada za pristup punjenju zrakoplova gorivom.

U 2012. godini Croatia Airlines očekuje proces restrukturiranja, koji će obuhvaćati strateško pozicioniranje i restrukturiranje te financijsko i operativno restrukturiranje. Plan restrukturiranja provodit će se sukladno pravilima Vlade Republike Hrvatske o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje (NN 20/07) te posebnim pravilima EU za sektor zračnog prometa - Guidelines on the „Application of Articles 92 and 93 of the EC Treaty and Article 61 of the EEA agreement to State aids in the aviation sector“ (O.J., December 1994, C350, p.5), koja se primjenjuju na kapitalna ulaganja, jamstva i kredite u zračnom prometu. Za plan restrukturiranja bit će angažirani neovisni konzultanti, a tijekom izrade i provođenja plana komunicirat će se i surađivati sa svim relevantnim čimbenicima njegova provođenja: vlasnik-država, sudionici produkcijskog lanca, radnici, *management*, stručna tijela i sindikalni zastupnici.

Planskim projekcijama za 2012. godinu temeljenima na pretpostavkama dokumenata koje je prihvatio i Nadzorni odbor (Business Plan 2010. - 2013. godine - Temeljne pretpostavke restrukturiranja, travanj 2010.; Business Plan 2011. - 2015. godine, rujan 2011. godine), uz odgovarajuće korekcije obuhvaćeno je nekoliko ciljeva na putu k oporavku kompanije – dostizanje granične rentabilnosti 2012./2013. godine, restrukturiranje sadržaja poslovnih funkcija, povećanje efikasnosti poslovnog modela, zadržavanje tržišta uz optimalno pozicioniranje ključnih resursa - zaposleni, flota, mreža i letovi. Kao ključni parametri koji će omogućiti uspon financijskih rezultata i poboljšavanje pokazatelja poslovanja kompanije 2012./2013. godine, studijom su prepoznati sljedeći potencijali za povećanje produktivnosti i financijske učinkovitosti:

Tijekom 2011. godine realiziran je dio spomenutih potencijala preko restrukturiranja naleta, reorganizacije kompanije sa svrhom uspostavljanja optimalne organizacije uz sužavanje rukovodeće strukture te usklađivanja sa stvarnim radnim procesima, preko povećanja prometnih učinaka i prihoda, točnosti prometovanja, povećanja produktivnosti rada te kroz preispitivanje ugovora s dobavljačima. **Cilj je kompanije nastaviti istim putem prema ostvarenju temeljnog cilja: Penjanje na nulu 2012. godine.**

**Unapređenje
i proširenje
poslovanja**

U 2011. godini Croatia Airlines je intenzivno radio na projektu implementacije IATA SIS-a (Simplified Interline Settlement). SIS je projekt IATA-e kojemu je cilj integrirano i pojednostavljeno interline poslovanje, a smatra se industrijskim zahtjevom i obveznim za implementaciju od svih članica IATA-e.

Temelji se na elektroničkoj razmjeni dokumentacije i poboljšanju postojećih funkcionalnosti. U projekt su uključene sve aviokompanije koje su članice IATA Clearing Housea. Implementacija obuhvaća kategorije fakturiranja putničkog prometa među kompanijama, *carga*, prometa UATP kartica te raznih ostalih računa između aviokompanija. Uvođenjem elektroničke razmjene dokumenata u sustavu SIS-a omogućit će se brža, detaljnija i elektronička naplata i prikupljanje dokumentacije. Očekuje se da će sve navedeno unaprijediti postojeće poslovne procese (ubrzanje knjiženja troškova/prihoda, uvid u troškove/prihode s odmakom od najviše mjesec dana, smanjenje ukalkuliranih troškova/prihoda, smanjenje poštanskih troškova i troškova ispisa dokumenata za Clearing House, uvođenje verifikacije ulaznih faktura Clearing Housea kroz SAP, automatizacija unosa ulaznih CH faktura). U siječnju 2012. godine implementirane su kategorije putničkog prometa i *carga*, a ostale kategorije planiraju se implementirati do kraja travnja 2012. godine.

Tijekom protekle godine aktivno se radilo oko unapređenja usluga korisnicima.

U listopadu 2011. g. uvedena je nova mobilna aplikacija koja korisnicima iPhonea omogućuje jednostavnije, brže i učinkovitije planiranje putovanja te poboljšava dostupnost bitnih informacija u vezi s organizacijom putovanja zrakoplovom.

U prosincu 2011. g. uvedene su još dvije nove aplikacije - aplikacija za iPad uređaje te aplikacija za mobilne telefone s Android operativnim sustavom. Uvođenjem aplikacija kompanija je nastavila kontinuiranu primjenu najsuvremenijih tehnologija, a najvažnije putničke informacije dostupne su još većem broju korisnika mobilnih tehnologija.

Croatia Airlines i Erste banka omogućili su FlyOnLine korisnicima dodatnu mogućnost plaćanja zrakoplovnih karata. Preko *web* stranice svi korisnici sustava elektroničkog bankarstva Erste Banke u Hrvatskoj od studenoga 2011. godine mogu sigurno, jednostavno i brzo kupovati zrakoplovne karte.

Od sredine studenoga 2011. godine u funkciji su nove *web* stranice Croatia Airlinesa www.croatiaairlines.hr. Nove *web* stranice jednostavnije su i preglednije za korištenje, vizualno poboljšane te potpuno prilagođene potrebama suvremenih putnika koji u prvom redu žele što brže pronaći informacije o redu letenja i cijenama, detaljne i raznovrsne informacije o posebnim ponudama, te rezervirati i povoljnije kupiti zrakoplovnu kartu preko interneta.

Poslovno okružje i rizici poslovanja

Okružje u Hrvatskoj

Slaba makrogospodarska situacija glavno je obilježje hrvatskoga gospodarstva u 2011. godini. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku ostvarena je nulta stopa rasta, potvrđujući tako da oporavak hrvatskoga gospodarstva izostaje i treću godinu za redom, ali i odražavajući ujedno činjenicu da je Hrvatska suočena s dubokim unutarnjim strukturnim slabostima i problemima koji su dodatno naglašeni situacijom u globalnom okružju.

Zabilježen je pad industrijske proizvodnje (već treću godinu uzastopce) i to za 1,2%. Prosječna stopa registrirane nezaposlenosti za 2011. godinu iznosila je 17,9%. U 2011. godini prosječna stopa inflacije iznosila je 2,3%. Premda nešto viša nego 2010. godine (1,1%), ta razina pripada razredu blage inflacije, iako u kontekstu pada zaposlenosti, realnih plaća i raspoloživa dohotka, utječe na daljnje pogoršanje prosječnoga životnog standarda.

Globalna ekonomska kriza nije zahvatila hrvatski turizam. U 2011. godini zabilježeno je 11,5 mln dolazaka turista, što je za 8% više nego godinu prije, a ukupno je ostvareno 60,4 mln noćenja ili 7% više nego 2010. godine. Štoviše, već je u prvih devet mjeseci prošle godine ostvareno više noćenja nego u cijeloj 2010. godini. Tako je 2011. godine postignuta nova rekordna razina broja ukupnih noćenja u posljednjih dvadesetak godina. Takva kretanja najvećim su dijelom rezultat povećanja broja noćenja stranih turista, a manjim dijelom porasta domaćih turista. Najbrojniji su, kao i prijašnjih godina, bili turisti iz Njemačke, a slijede oni iz Italije, Slovenije, Austrije i Češke.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku promet u hrvatskim zračnim lukama (broj operacija zrakoplova) u 2011. godini bilježi rast od 4,5% u odnosu na 2010. godinu. Od zabilježenih 5,6 mln putnika u zračnim lukama, Croatia Airlines prevezao je 1,9 mln putnika. Putnički promet u hrvatskim zračnim lukama u 2011. godini porasao je 8,6%, zbog čega je rezultat Croatia Airlinesa još vrijedniji. Tako je tržišni udio Croatia Airlinesa povećan za 2 postotna boda (s 34% na 36% udjela).

Promjena trenda u poslovanju Croatia Airlinesa najvažnije je obilježje poslovne 2011. godine. Croatia Airlines iz mjeseca u mjesec bilježio je rast putničkog prijevoza, tako da je 2011. godina rekordna u povijesti kompanije po broju prevezenih putnika.

Croatia Airlines je u 2011. godini počeo s programom izlaska iz duboke krize obilježene gubicima u poslovanju (2008. -89 mln kn, 2009. -199 mln kn, 2010. -157 mln kn). Na temelju prihvaćenog Business plana 2011.-2015. godine, razina gubitka u poslovanju mora se svesti postupno na razinu granične rentabilnosti do 2012. godine.

Slijedom toga nastala je promjena top menadžmenta, a provedena je i reorganizacija kompanije, te je odlučno počela provedba postavljenog programa u svim segmentima poslovanja.

Utvrđeni su i kvantificirani potencijali kompanije preko restrukturiranja naleta, povećanja prihoda, smanjenja troškova administracije, doprinosa dobavljača te povećanja točnosti i kvalitete što je rezultiralo značajnim pozitivnim pomacima u poslovanju. Nastavljen je intenzivan rad oko racionalizacije svih poslovnih područja.

Odustalo se od investicija koje nisu izravno vezane uz *core business* i letenje, održavanje i operiranje zrakoplova te razinu zajamčene sigurnosti, sve radi oporavka kompanije.

Kao hrvatska kompanija koja nosi značajan izvozni potencijal što je u središtu strateškog određenja cijeloga gospodarstva, Croatia Airlines istupa na međunarodno tržište pod utjecajem nepovoljnih faktora domaćeg tržišta i domaćih monopolskih utjecaja ugrađenih u *inpute* i cijenu sustava. To kompaniji često otežava položaj u odnosu na velike konkurentske sustave koji istim faktorima ili nisu opterećeni ili su znatno fleksibilniji u snošenju ovog tereta zbog svoje veličine i financijske snage. Stoga se proces ulaska u EU i izjednačavanja vanjskih i domaćih polaznih uvjeta poslovanja ocjenjuje kao veoma važan za kompaniju u njezinu daljnjem rastu.

Poslovanje Croatia Airlinesa odvija se u uvjetima izražene sezonalnosti prometa na hrvatskome zrakoplovnom tržištu s visokim stupnjem konkurencije, a najveći promet putnika ostvaruje se u ljetnim mjesecima. Croatia Airlines prometuje tijekom cijele godine, za razliku od brojnih Low Cost Carriera koji prometuju samo tijekom sezone i tako preuzimaju dio putnika i prihoda nacionalnog prijevoznika. Osim Croatia Airlinesa na hrvatskom tržištu operira još 85 aviokompanija; više od polovine svih putnika preveze se u trećem kvartalu, a u zimskom razdoblju prisutnost je konkurencije minimalna.

Međunarodno okružje

Iako se u 2011. godini nastavio oporavak globalne ekonomije, MMF upozorava na usporavanje rasta i rastuće rizike, te ističe da je svjetska ekonomija u novoj opasnoj fazi i da postoji stvarni rizik od nove globalne ekonomske krize.

Iako je u 2011. godini ostvaren rast od 0,7%, gospodarstvo eurozone na putu je nove recesije, drugi put u posljednje tri godine. Prema prognozama Europske komisije pad BDP-a u eurozoni u 2012. godini iznosit će 0,3%. U posljednjem kvartalu 2011. godine zabilježen je pad gospodarske aktivnosti u cijeloj eurozoni, a ono što je osobito iznenadilo jest slaba gospodarska aktivnost u dvama najjačim europskim gospodarstvima – Njemačkoj i Francuskoj. Tome treba pridodati i povećanje nezaposlenosti u zemljama poput Španjolske, Portugala i Italije, te stanje u Grčkoj, u kojoj su mjere štednje uzrokovale nove nemire.

Utjecaj globalne gospodarske krize na zračni promet u 2011. godini polako je nestajao. Ekonomski oporavak, unatoč krizi u Europi, potaknuo je rast tržišta i povećao korištenje usluga aviokompanija. Najznačajniji faktori koji su negativno utjecali na rast profitabilnosti zračnih prijevoznika i razinu potražnje za uslugama zračnog prometa cijene su nafte te mjere štednje koje su prihvatile europske zemlje kako bi suzbile negativne efekte dužničke krize.

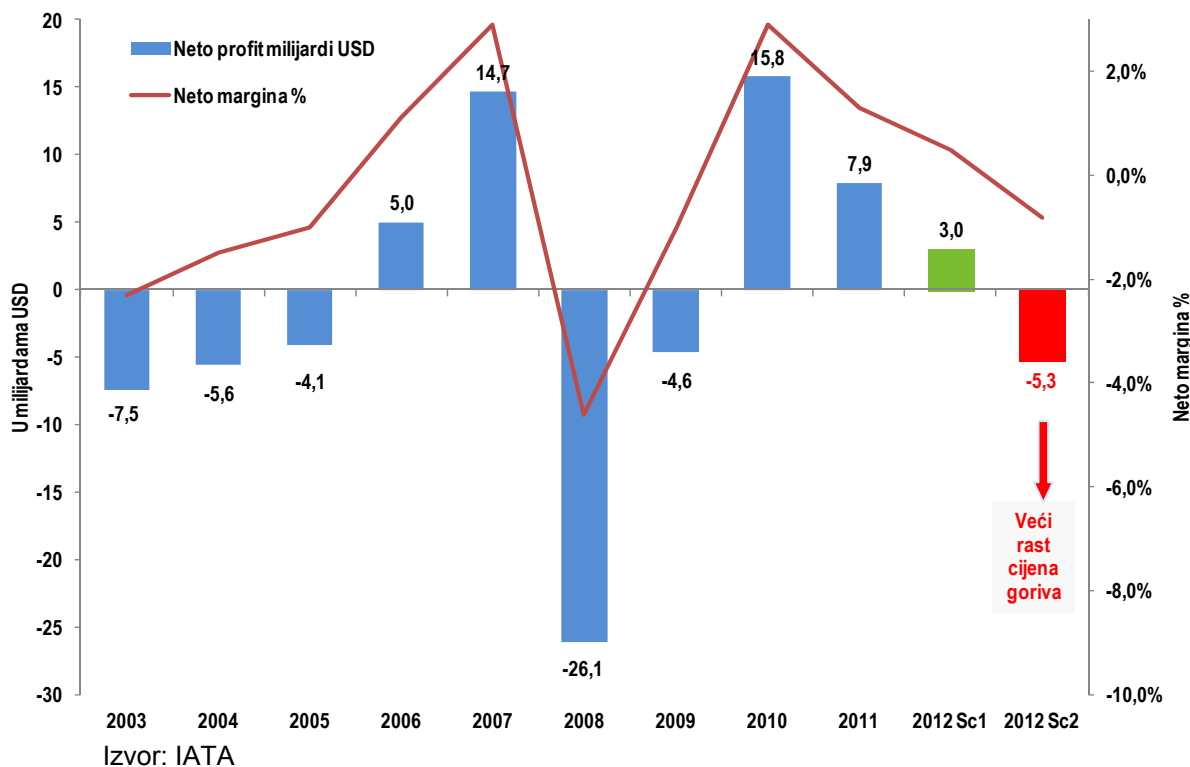
Prema podacima Međunarodne udruge zračnih prijevoznika IATA, profitabilnost avioprijevozničke industrije, odnosno dobit u 2011. godini iznosila je 7,9 milijardi USD, a operativna margina kretala se na razini od 2,7%. Temeljni generator navedenog rezultata, koji je znatno manji u odnosu na prva očekivanja, snažan je rast cijena nafte. Prosječna cijena barela nafte u 2011. godini iznosila je 111,2 USD (79,4 USD u 2010. godini). Troškovi goriva iznosili su 177 milijardi USD (139 milijardi USD u 2010. godini) i u strukturi operativnih troškova tvore 30% troškova (26% u 2010. godini). Putnički prijevoz rastao je za 5,9%, a promet je tereta u padu za 0,6%.

Prognoze za 2012. godinu govore da će se dobit smanjiti za 62%, odnosno iznositi će oko 3 milijarde dolara, uz operativnu marginu od 1,3%. Izraženi pad dobiti posljedica

je nastavka rasta cijena nafte i dužničke krize eurozone, koja urušava mogući ekonomski rast. U najtežoj situaciji bit će europski prijevoznici (europsko tržište generirat će gubitak), a ostala svjetska tržišta osim Afrike ostvarit će dobit.

IATA je izradila još jedan scenarij za 2012. godinu pod nazivom *oil price spike*, prema kojemu bi izraziti rast cijena nafte mogao avioprijevozničku industriju gurnuti u gubitak u iznosu od 5,3 milijarde USD, uz operativnu marginu od -0,6%. Prvotno prognozirana dobit tako je umanjena za čak 8 milijardi USD.

Profitabilnost svjetskog zrakoplovstva

Na prisutnost izraženih negativnih trendova i teškog stanja u europskoj zrakoplovnoj industriji upozorava i bankrot španjolskog Spanaira, mađarskog Maleva i njemačkog Cirrusa. Skandinavski Cimber Sterling prodao je flotu Airbus zrakoplova i operirat će samo na regionalnim letovima, a Blue1 preselio je sjedište tvrtke iz Helsinkija u Kopenhagen. Zrakoplovni prijevoznici u čitavoj Europi u procesu su transformacije s neizvjesnim ishodom, a osobito je to izraženo u jugoistočnoj Europi. Sve zrakoplovne tvrtke u regiji u velikim su problemima (Adria Airways, JAT Airways, Montenegro Airlines, BH Airlines), no isto tako riječ je o perspektivnom području koje ima prostora za znatan rast zračnog prijevoza, temeljenoga na rastu turizma i BDP-a općenito.

Rizici poslovanja

Globalna zrakoplovna industrija, pa tako i Croatia Airlines, izloženi su utjecaju brojnih vanjskih faktora i rizika. To se u prvom redu odnosi na globalne krize i prirodne nepogode (ratovi, pandemije, vulkanske erupcije, terorističke akcije). U svom poslovanju Croatia Airlines izložen je i rizicima promjena cijena, kamatnih stopa, valutnih tečajeva i održavanju likvidnosti. Upravljanje poslovnim rizicima nužno je kako bi se očuvala vrijednost poduzeća u nestabilnim uvjetima poslovanja i zahtijeva primjenu odgovarajućih financijskih instrumenata i metoda.

Recesija i svjetska gospodarska kriza

Recesija kojoj su izložena svjetska gospodarstva utječe na veličinu zrakoplovnog prometa u smislu pada životnog standarda potencijalnih putnika. Generator prometa u

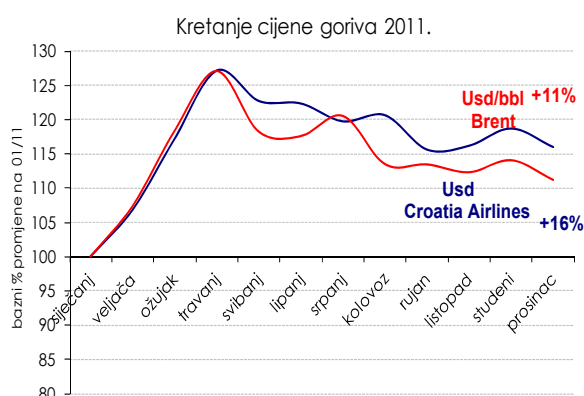
Hrvatskoj najvećim su dijelom strani državljani, a ne domaći putnici, što je također jedan od rizika u poslovanju Croatia Airlinesa, s obzirom na ovisnost o gospodarskim kretanjima u okružju.

Gorivo

Cijena mlaznoga goriva na tržištu u proteklim je godinama izrazito promjenjiva. Za 2011. godinu karakteristično je da se, izuzevši siječnja, cijenom nafte na Londonskoj burzi trgovalo po cijeni iznad 100 USD/bbl. Prosjek IPE London Brent nafte u 2011. godini iznosio je 111 USD/bbl.

Rast cijena nafte u 2011. godini potaknut je oscilacijama vrijednosti USD, situacijom u Libiji, sabotazama u Nigeriji te sankcijama Iranu zbog razvoja nuklearnog programa.

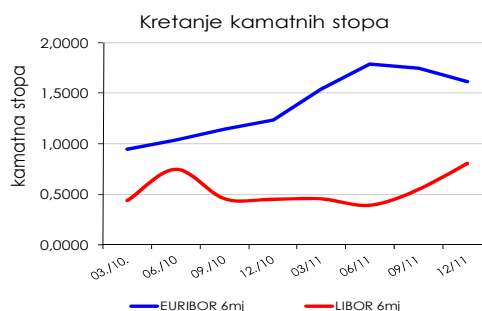
Prosječna cijena po kojoj je Croatia Airlines nabavljao gorivo u 2011. godini iznosila je

1.047 USD/t, što je za 207 USD/t više od planske cijene za 2011. godinu. U 2010. godini prosječna cijena nabave goriva iznosila je 748 USD/t. Trošak goriva u 2011. godini iznosio je 336,5 mln kn i veći je za 98,2 mln kn u odnosu na 2010. godinu. U strukturi operativnih troškova udio troškova goriva povećao se sa 16% u 2010. godini na 21% u 2011. godini.

Kamatni rizik

Društvo je preko dugoročnih kredita s varijabilnom kamatnom stopom izloženo i kamatnom riziku. Godinu 2011. karakterizira izrazit rast kamatnih stopa, Euribora u prvom, a Libora u drugom dijelu godine.

Rizici novčanog tijeka

Društvo upravlja rizikom likvidnosti redovitim praćenjem dospjeća obveza te održavanjem odgovarajućih i dostatnih iznosa gotova novca i pologa za pokriće dospjelih novčanih izdataka. Na novčani tijek u ovom razdoblju negativno je djelovalo smanjenje priljeva sredstava iz osnovne djelatnosti, uzrokovano recesijskim utjecajem. Pozitivan utjecaj na novčani tijek imala je stagnacija investicijskih ulaganja, koja ne utječu na sigurnost operacije. U 2011. godini dugoročne obveze po BLB kreditu financirala je Vlada Republike Hrvatske. Potkraj 2011. godine za financiranje tekućih obveza koristilo se sredstvima kratkoročnog kredita Privredne banke Zagreb u visini od 7,5 mln kn, a produžena je i kreditna linija sa Zagrebačkom bankom u visini od 33 mln kn, što je rezultiralo automatskim vraćanjem i povlačenjem kratkoročnog kredita za likvidnost.

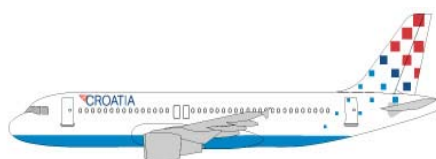
Valutni rizik

Riziku negativnog utjecaja promjene valutnih tečajeva u odnosu na kunu Društvo je najizloženiije preko financiranja flote kreditima denominiranim u inozemnim valutama. Društvo tu izloženost prebija prihodima od prodaje karata u inozemstvu, čime ostvaruje priljeve za pokriće otplate dugova.

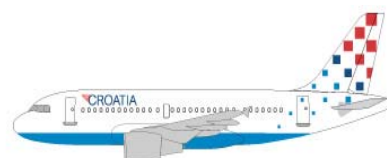
Flota i kapaciteti

Croatia Airlines je u 2011. godini prometovao s flotom od ukupno 13 zrakoplova: sedam zrakoplova Airbus, od čega jedan u operativnom najmu, te šest zrakoplova Q400 u operativnom najmu, što ukupno predstavlja kapacitet flote Croatia Airlines od 1.470 raspoloživih sjedala. Provedenim procesom obnove flote u 2010. godini optimizirana je struktura flote, racionalizirana ponuda kapaciteta te obavljeno restrukturiranje naleta intenzivnijim korištenjem zrakoplova Q400 poglavito u zimskoj sezoni te na linijama s nižom potražnjom, radi prilagodbe poslovanja promijenjenoj veličini potražnje i visini putničkog prometa. Tim se mjerama, osobito u zimskim mjesecima, ostvaruju značajne uštede što se tiče izravnih operativnih troškova goriva, aerodromskih usluga i navigacije.

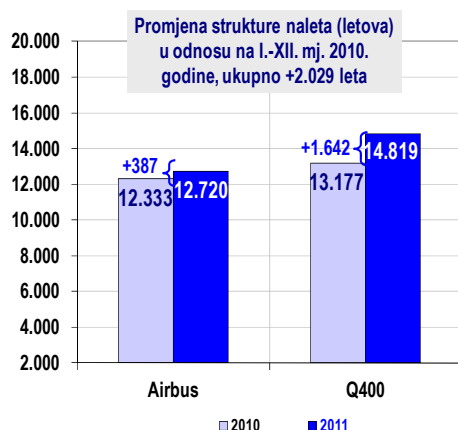
A 320 – 3 zrakoplova
zrakoplov ima 162 sjedala – ukupno 486 sjedala

A 319 – 4 zrakoplova
zrakoplov ima 132 sjedala – ukupno 528 sjedala

Q 400 – 6 zrakoplova
zrakoplov ima 76 sjedala – ukupno 456 sjedala

U 2011. godini zrakoplovi Croatia Airlinesa ostvarili su nalet od 38.014 blok sati, što je 8% više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareno je 27.589 letova, odnosno 8% više u odnosu na 2010. godinu. U odnosu na prethodnu godinu promijenila se struktura naleta u korist manjih zrakoplova Q400, radi prilagođavanja ponude kapaciteta zahtjevima tržišta.

Tijekom 2011. godine Croatia Airlines je *ad hoc* unajmio zrakoplove koji su operativno odletjeli ukupno 50 letova za pokrivanje reda letenja, poglavito u ljetnim mjesecima te u izvanrednim situacijama kao što su različiti poremećaji u prometu, popravci zrakoplova i sl.

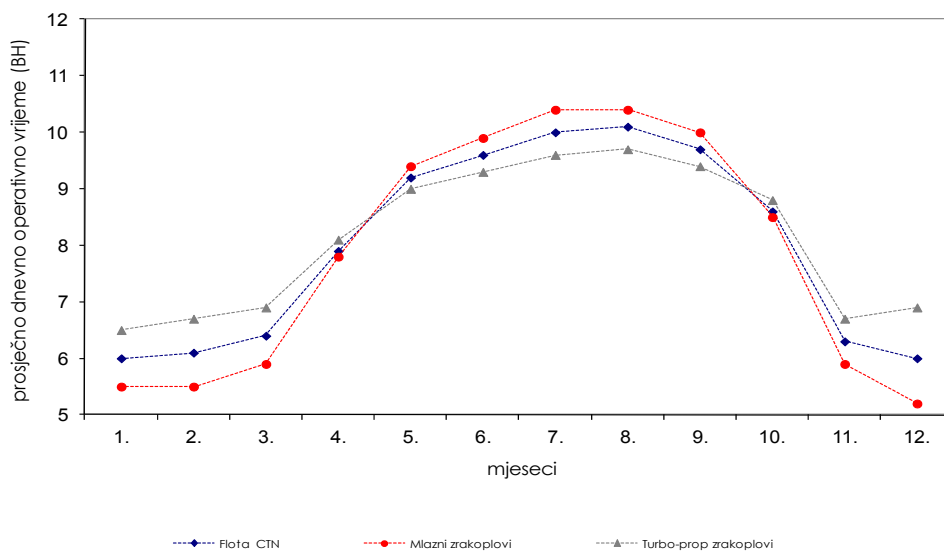
Iskorištenost flote

tip zrakoplova	Ø broj zrakoplova	Ø dnevno vrijeme operacije (BH)	Porast iskorištenosti 11./10.
Airbus A320	3	6,7	3%
Airbus A319	4	8,7	7%
Q-400	6	8,1	3%
UKUPNO	13	8	5%

Flota Croatia Airlinesa ostvarila je u 2011. godini prosječno 2.924 blok sata po zrakoplovu, što je povećanje iskorištenosti za 5% u odnosu na ostvarenje prethodne godine. Porast iskorištenosti rezultat je povećanja broja letova, pogotovo tijekom ljetnih mjeseci.

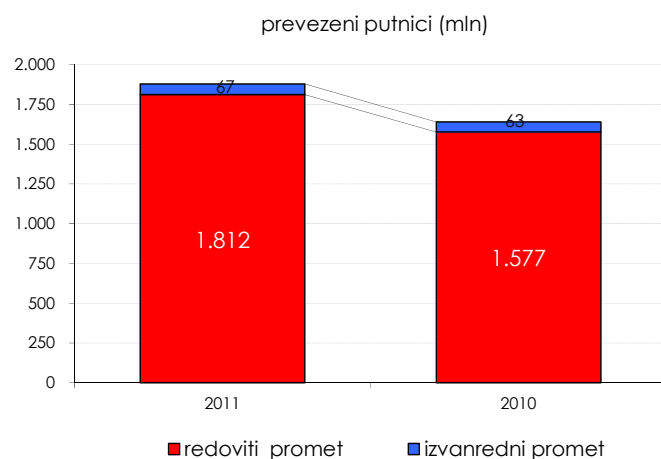
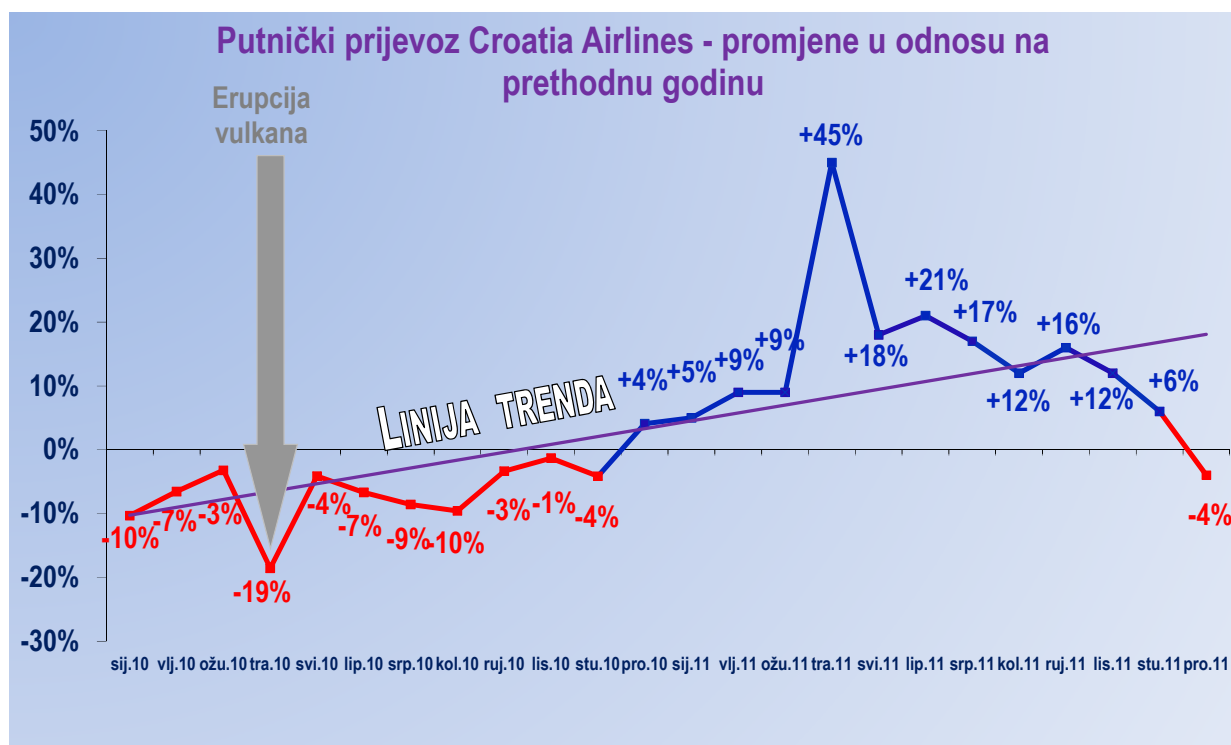
Prosječan broj zrakoplova na razini cijele godine iznosi 13 zrakoplova i za 3% je veći od prošlogodišnjeg prosjeka. Nešto viši prosjek rezultat je cjelogodišnjeg prometovanja dva zrakoplova Q400, zaprimljenih u flotu u travnju 2010. godine. U proljeće 2010. godine istekao je najam zrakoplova Airbus 320 (CTM) te je isključen iz flote. Raspoloživi sjedalo-kilometri (ASKM) u 2011. godini povećani su za 6%, a ostvareni putnički kilometri veći su za 15%.

Iskorištenost flote CTN po mjesecima

Tržište

Optimizacija reda letenja i pojačane strateške aktivnosti pridonijele su tome da je u prosincu 2010. godine, nakon duljeg razdoblja, zaustavljen negativni trend kretanja prometnih učinaka. Pozitivan trend nastavio se tijekom 2011. godine, a karakterizira ga stalni porast popunjenosti kabine i rekordan porast broja putnika.

Broj putnika u domaćemu redovitom prometu kao i u međunarodnome redovitom putničkom prometu povećan je 15% u odnosu na 2010. godinu.

U izvanrednome, **charter prometu**, prevezeno je 66,6 tisuća putnika, što je 5% više u odnosu na 2010. godinu. Charter promet tvori tek 4% ukupnog prometa.

U 2011. godini prijevoz tereta u tonama veći je za 9% u odnosu

na 2010. godinu. Od sredine prethodne godine distribuciju i održavanje vanjske prodajne mreže potpuno je preuzela prodaja Croatia Airlinesa.

Zbog povoljnije strukture kapaciteta i uz ovakav rast na tržištu ostvaren je rekordan **PLF**⁷ od **67%**, koji je veći za 5pp, te **WLF**⁸ od **55,2%**, koji je veći za 4% u odnosu na prethodnu godinu.

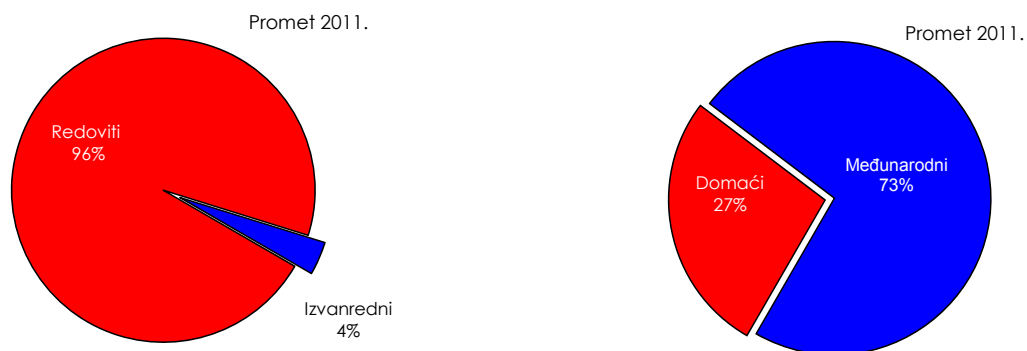
⁷ PLF – Passenger load factor - produktivnost rada mjerena iskorištenošću putničkih kapaciteta

⁸ WLF – Weight load factor - produktivnost rada mjerena iskorištenošću nosivosti

U 2011. godini Croatia Airlines izravno je povezivao sedam odredišta u domaćemu redovitom prometu te 23 odredišta u međunarodnom euromediterranskom prometu. Svoju mrežu odredišta Croatia Airlines razvijao je uz pomoć postojećih komercijalnih suradnji sa članicama Star Alliancea - Lufthansa, Austrian Airlines, TAP Portugal, SAS, Swiss, Turkish Airlines, Spanair, Brussels Airlines i British Midland. U učvršćivanju tržišne pozicije Društvo se koristi svim komparativnim prednostima članstva u udruzi. Croatia Airlines je u 2011. godini u redovitome i *charter* prometu te komercijalnim suradnjama povezivao ukupno pedesetak odredišta.

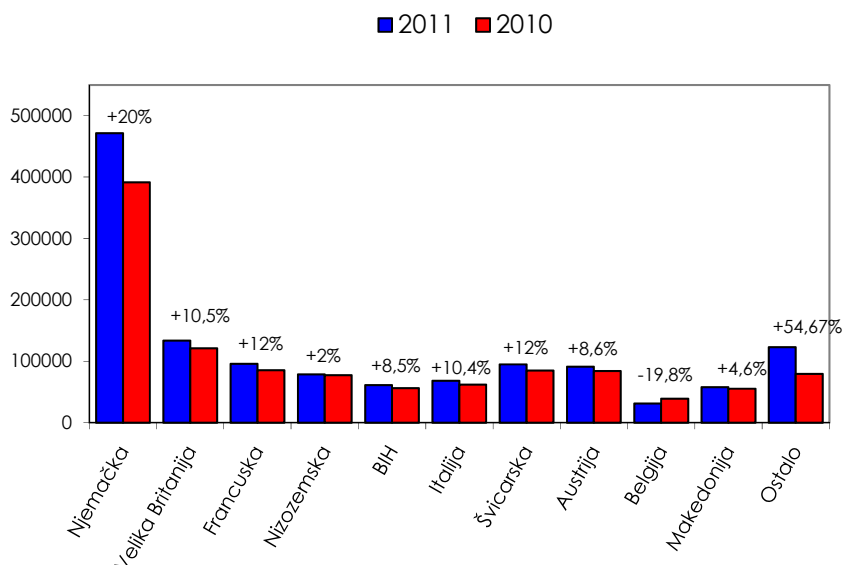
Prevezeno je ukupno 1.879.016 putnika što je za 238.400 putnika (+15%) više u odnosu na 2010. godinu. **Taj rezultat najbolje je ostvarenje u povijesti Croatia Airlinesa**, a ostvaren je prijevozom 505.432 putnika u domaćemu redovitom prometu, 1.306.999 putnika u međunarodnome redovitom prometu i 66.585 putnika u charter prometu.

U domaćemu redovitom prometu drugi je put u povijesti kompanije probijen učinak od pola milijuna putnika (505.432), što je najviše nakon 2008. godine (543.000 putnika).

U međunarodnome redovitom prometu broj prevezenih putnika u promatranom razdoblju veći je za 15%, odnosno prevezeno je 171.148 putnika više u odnosu na isto razdoblje prošle godine, a putnički faktor popunjenosti (PLF), uz isti ponuđeni kapacitet, u porastu je na svim tržištima. Izraziti rast PLF-a od 6-7% ostvaren je na tržištima Belgije, BiH, Francuske i Njemačke.

Međunarodni redoviti putnici po tržištima naleta

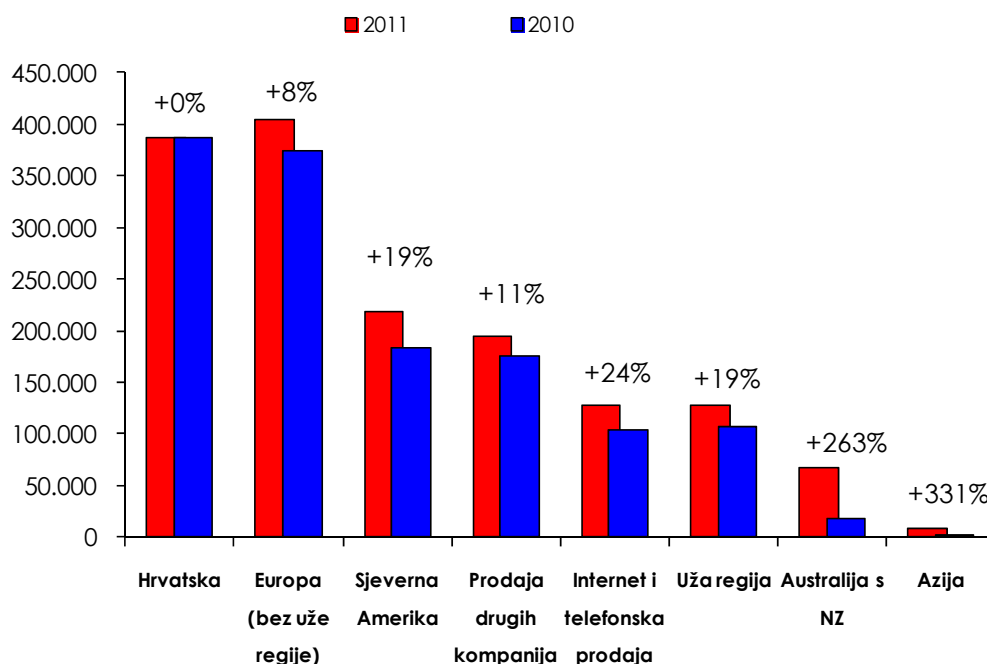
Od 27. ožujka zrakoplovi Croatia Airlinesa letjeli su prema ljetnom redu letenja, u kojemu su letovi prilagođeni potrebama putnika, osobito tijekom turističke sezone, te kapacitetu flote. Otvaranjem redovitih i *charter* linija na novim odredištima Croatia Airlines pridonosi širini ponude i dostupnosti letenja što većem broju putnika. U ljetnom redu letenja mreža odredišta Croatia Airlinesa proširila se na nova odredišta:

- Atena
- Venecija
- Beograd
- Hamburg

Dubrovnik je od 21. travnja izravno povezan s Atenom triput tjedno (utorkom, četvrtkom i nedjeljom). Od 22. svibnja zrakoplovi Croatia Airlinesa letjeli su na liniji Dubrovnik – Venecija (četvrtkom i nedjeljom), a tijekom ljeta od 20. lipnja do 7. rujna, prvi put u povijesti Croatia Airlinesa uvedeni su letovi Dubrovnik – Beograd (dvaput tjedno, ponedjeljkom i srijedom). Novost je bila i izravna linija Split – Hamburg od 16. travnja do sredine listopada, koja je prometovala dvaput tjedno (utorkom i subotom). Uvedene su i nove linije za već postojeća odredišta. Croatia Airlines u početku svibnja počeo je izravno povezivati Zadar sa Zürichom i Münchenom. Iz Zadra u Zürich letjelo se ponedjeljkom i petkom. Na liniji Zadar – München zrakoplovi Croatia Airlinesa prometovali su utorkom i četvrtkom. Također od 17. svibnja uvedeni su izravni letovi između Zagreba i Istanbula, triput tjedno (utorkom, četvrtkom i nedjeljom). Od 27. travnja uvedeni su izravni letovi srijedom Rijeka – London Heathrow. U *charter* prometu novost su bili letovi iz Pule u Manchester i London Gatwick (oba su leta petkom) od 22. travnja do kraja rujna.

U ožujku 2011. počela je prodaja na BSP tržištu Japana, kao što je i bilo planirano za poslovnu 2011. godinu.

Kretanja na tržištima prodaje (000 kn)

Prodaja preko vlastitih prodajnih kanala (poslovnice i predstavništva) veća je za 7%, BSP prodaja veća je za 14%, a prodaja preko ostalih prodajnih kanala 52% veća u odnosu na prethodnu godinu. U 2011. godini ostvaren je porast internetske prodaje karata. *Online* rezervacije preko internetske usluge FlyOnLine bilježe rast od 19%, a financijska vrijednost internetske prodaje veća je 25% u odnosu na prethodnu godinu. Telefonska prodaja u 2011. godini na razini je ostvarenja prethodne godine.

Prodaja na domaćem tržištu na razini je 2010. godine. **Inozemna prodaja** u porastu je za 21% zbog porasta prodaje na tržištu u Europi (i to u prvom redu na tržištima Europske unije), te Amerike i Australije. Najveći apsolutni porast prodaje unutar Europske unije bio je na tržištu Švedske, Španjolske, Grčke i Italije, a pad ostvaruju tržišta Francuske, Belgije i Njemačke. Izvan Europske unije značajan rast bio je na tržištu Norveške i Švicarske. Prodaja na tržištu Amerike porasla je 19%, a udio u ukupnoj prodaji iznosi 16%. Bolje korištenje prodajnih potencijala članstva u Star Allianceu rezultiralo je povećanjem prodaje od 11% drugih aviokompanija. Oko 62% ukupne prodaje Croatia Airlines ostvario je na inozemnim tržištima. Izvozni uspjeh rezultat je poboljšanja dijelova poslovanja u smislu obnove flote, čime su stvoreni preduvjeti za dodatna poboljšanja reda letenja te jači razvoj poslovnog modela mrežnog prijevoznika. Uvedene su mnoge nove linije te pojačana aktivnost na postojećim tržištima u skladu s razvojnim smjernicama tvrtke usmjerenima na učvršćivanje pozicije regionalnog vođe u jugoistočnoj Europi. Croatia Airlines kao nacionalni avio prijevoznik prati razvojne smjernice Republike Hrvatske i strateške državne gospodarske ciljeve. Povezivanjem domovine sa svijetom pridonosi ukupnom državnom izvozu te razvoju hrvatskog turizma.

Potkraj siječnja, u veljači i ožujku bile su pojačane marketinške aktivnosti kao priprema za sezonu na tržištima Velike Britanije, Francuske, Njemačke, Belgije, Švicarske, Danske, Nizozemske. Veljaču je obilježila promidžbena kampanja

Otputujte za Valentinovo unutar Hrvatske za samo 800 kn, kojom su se promicale domaće linije, a odnosile su se na kupnju karata za dvije osobe koje putuju zajedno; te kampanja *Valentinovo u Dubrovniku*, koja se odnosila na kupnju dvije povratne zrakoplovne karte iz bilo kojega europskog odredišta Croatia Airlinesa prema Dubrovniku po promidžbenoj cijeni od 189 eura. U travnju i svibnju intenzivno je trajala kampanja za nove linije iz Dubrovnika (Atena, Beograd i Venecija) te linije za Istanbul iz Zagreba i Dubrovnika, kako na domaćem tržištu, tako i na tržištima tih linija. Dana 5. svibnja obilježena je dvadeseta obljetnica prvoga komercijalnog leta Croatia Airlinesa uz posebnu ponudu na taj dan – cijena jednosmjerne karte na linijama unutar Hrvatske od 250 kn. U srpnju je provedena akcija *Pula već od 199 kn*, a u rujnu jesenska kampanja *Europa već od 99 eura*. Cilj kampanje je bio privući što više putnika za putovanja izvan sezone. U rujnu su predstavljeni i letovi iz Sarajeva i Skoplja za Europu po promidžbenoj cijeni od 139 eura. Od 1. listopada trajala je akcija *Otputujte udvoje unutar Hrvatske* po cijeni već od 800 kn. Ponuda se odnosila na putovanja vikendom na letovima iz Zagreba prema Dubrovniku, Splitu, Zadru, Puli i obrnuto. U početku prosinca Croatia Airlines imao je akciju povratnih karata iz Zagreba, Dubrovnika, Pule, Splita i Zadra u Amsterdam, Bruxelles, Istanbul, Kopenhagen, London, Pariz Rim ili Zurich po cijeni već od 129 eura radi privlačenja što više putnika u zimskoj sezoni.

Radi izravne prodaje zrakoplovnih karata preko www.croatiaairlines.com, Croatia Airlines stalno je prisutan na tražilicama na hrvatskom tržištu te na tržištima Njemačke, Švicarske, Italije, Velike Britanije, Nizozemske i Francuske, gdje je nastavljeno oglašavanje preko Googlea. S korisnicima usluga Croatia Airlines konstantno komunicira i preko Facebooka. U početku godine na stranici je bilo 22.332 fanova, a na kraju godine taj je broj povećan na 38.856 fanova.

Financijsko poslovanje

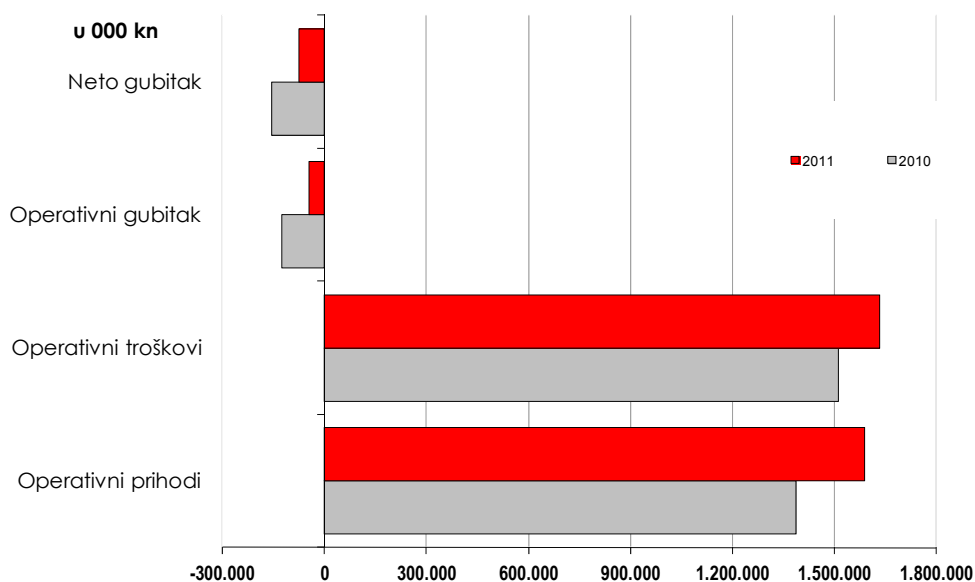
Račun dobiti i gubitka⁹

(000 kn)	2011.	2010.	Indeks 11./10.	2009.
Putnički promet	1.319.170	1.109.174	119	1.081.830
Prijevoz tereta	16.132	19.498	83	18.323
Ostali prihodi	252.940	257.863	98	247.102
PRIHODI IZ POSLOVANJA	1.588.242	1.386.535	115	1.347.256
Troškovi letenja	561.980	453.831	124	415.646
Održavanje	144.850	153.516	94	153.312
Usluge putnicima	101.636	89.761	113	98.861
Usluge u zračnom prometu	362.327	335.055	108	355.873
Promidžba i prodaja	221.373	224.013	99	222.298
Opći i administrativni poslovi	86.908	88.267	98	95.669
Amortizacija	140.074	148.071	95	147.889
Ostali rashodi	13.740	18.652	74	22.948
TROŠKOVI IZ POSLOVANJA	1.632.888	1.511.166	108	1.512.495
DOBIT/GUBITAK IZ POSLOVANJA	-44.646	-124.631	36	-165.239
Rashodi od kamata	-26.167	-23.131	113	-35.944
Prihodi od kamata	1.312	647	203	1.638
Tečajne razlike (neto)	-4.195	-6.192	68	3.238
Ostali financijski rashodi	-2.052	-3.564	58	-8.098
Ostali financijski prihodi	202	318	64	5.627
NETO REZULTAT FINANCIRANJA	-30.898	-31.923	97	-33.539
NETO DOBIT/GUBITAK	-75.544	-156.554	48	-198.778

Prihodi od putničkog prometa ostvarili su rast od 19%, operativni prihodi veći su za 15%, a operativni troškovi veći su za 8% u odnosu na ostvarenje prethodne godine. **Operativni gubitak** od 44,6 mln kn uključivanjem troškova financiranja flote donosi **krajnji neto gubitak poslovanja u 2011. godini u visini od 75,5 mln kn**, što je za 52% bolje od rezultata 2010. godine i u skladu je s planiranim ciljem za 2011. godinu.

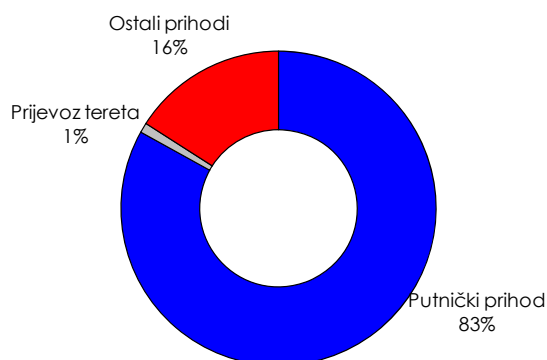
⁹ U revizorskom izvješću računa dobiti i gubitka prihodi i troškovi rezervacijskog sustava prikazani su kao neto rezultat na poziciji troškova promidžbe i prodaje, a u ovom izvješću, kao i u svim internim izvještajima, spomenuti su prihodi i troškovi prikazani bruto principom (prihodi od rezervacijskog sustava u sklopu ostalih prihoda, a troškovi u sklopu troškova promidžbe i prodaje).

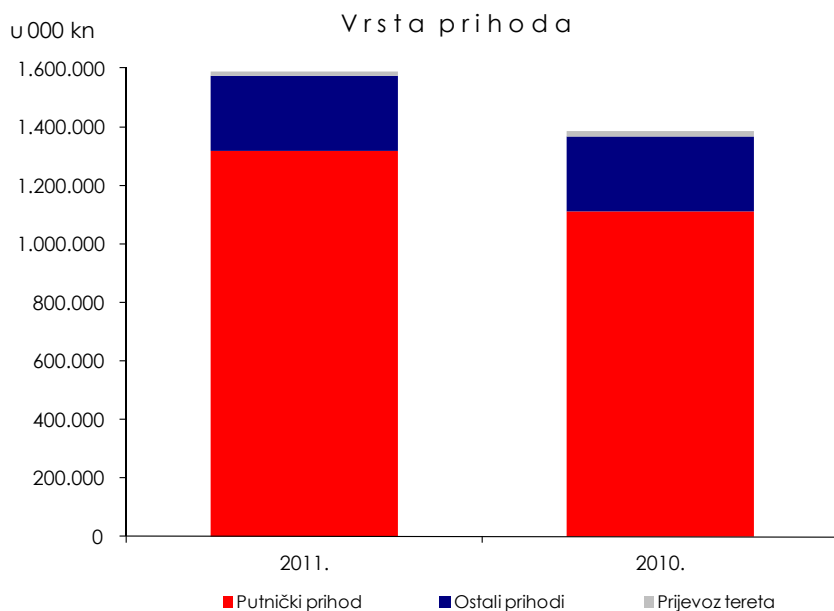
Važno je napomenuti da bi isključivanjem efekta troškova goriva kompanija već u 2011. godini dostigla cilj poslovanja na razini granične rentabilnosti, koja je predviđena za 2012. godinu. Kad se eliminiira efekt utjecaja promjene cijene goriva na ostvareni rezultat 2011. godine, **ukupan financijski pozitivan pomak u odnosu na 2010. godinu iznosi 165 mln kn.**

Udio putničkog prihoda u operativnim prihodima iznosi 83% i u odnosu na udio u prethodnoj godini u porastu je za 3%, što je rezultat porasta broja putnika od 15% u 2011. godini. **Prihodi od prijevoza tereta** manji su za 17%. **Ostali prihodi iz poslovanja** manji su za 2% najvećim dijelom zbog prihoda/troškova od rezervacijskog sustava, koji se zbog drugačijeg načina fakturiranja od 2011. godine iskazuje po neto principu.

Struktura operativnih prihoda 2011.

Operativni troškovi veći su za 8% od ostvarenih u prethodnoj godini.

Unutar operativnih troškova rast su ostvarili troškovi letenja, troškovi usluga putnicima i troškovi usluga u zračnom prometu.

Troškovi letenja u prvome su redu povećani rastom troškova goriva zbog porasta cijena, a veći su i troškovi letačkog osoblja te troškovi najma zrakoplova.

Troškovi usluga putnika veći su zbog povećanja broja putnika, većih troškova konsignacijske prodaje te većih troškova kabinskog osoblja na temelju novoga kolektivnog ugovora.

Troškovi usluga u zračnom prometu veći su zbog većih troškova zračnih luka i troškova kontrole lete koji prate porast naleta za 8% u letovima i blok satima.

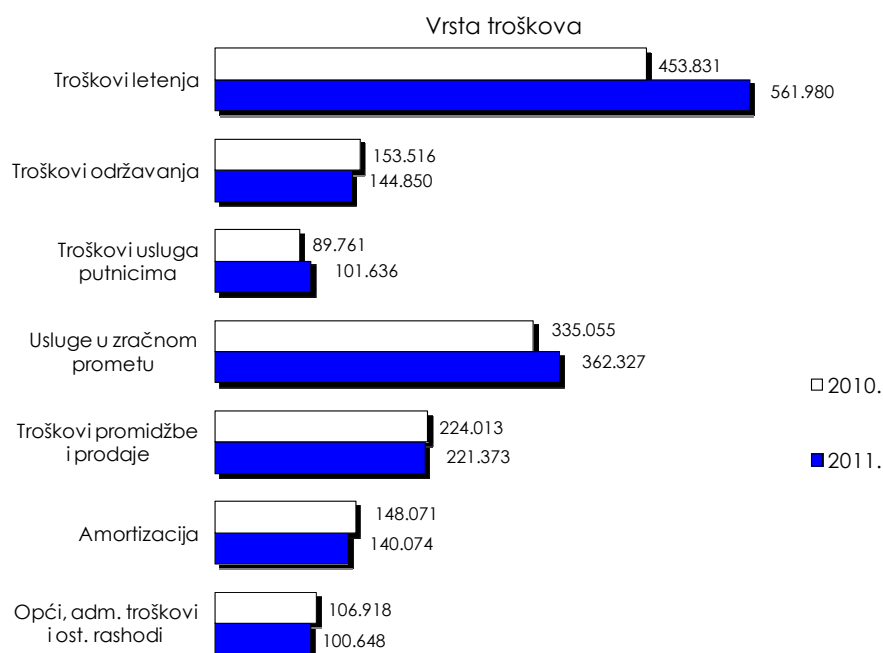
Smanjenje unutar operativnih troškova ostvarili su troškovi održavanja zrakoplova, promidžbe i prodaje, amortizacije, troškovi administracije i ostali rashodi.

Troškovi održavanja zrakoplova manji su zbog odobrenog popusta na temelju sklopljenoga novog ugovora o održavanju s Lufthansom Technik.

Troškovi promidžbe i prodaje manji su zbog prihoda/troškova od rezervacijskog sustava, koji se zbog drugačijeg načina fakturiranja od 2011. godine iskazuje po neto principu.

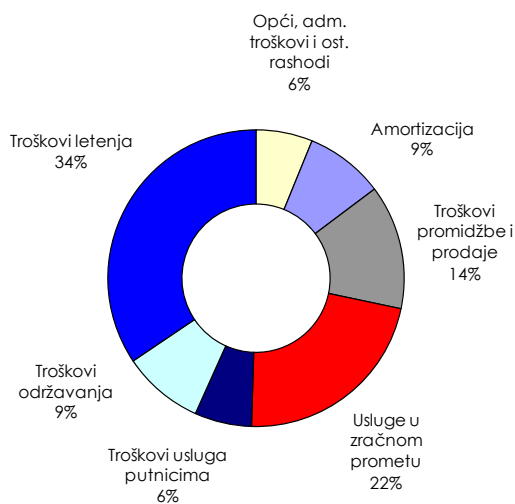
Opći i administrativni troškovi manji su zbog manjih troškova osoblja te režijskih troškova.

Ostali rashodi manji su zbog manjih troškova prethodnih godina.

Najveći udio u operativnim troškovima odnosi se na troškove letenja te usluge u zračnom prometu. Udio troškova letenja u operativnim troškovima u 2011. godini povećao se za 4% zbog rasta troškova goriva u odnosu na prethodnu godinu, a udio troškova usluga u zračnom prometu zadržao se na istoj razini.

Struktura operativnih troškova 2011.

Imovina, financiranje i investicije

Bilanca stanja

(000 kn)	Kraj 2011.	Kraj 2010.	Indeks 2011./2010.	Kraj 2009.	Indeks 2010./2009.
AKTIVA					
Dugotrajna imovina	1.243.133	1.326.911	94	1.414.148	94
Kratkotrajna imovina	273.271	253.755	108	290.286	87
UKUPNO AKTIVA	1.516.404	1.580.666	96	1.704.434	93
PASIVA					
Kapital i rezerve	42.312	140.596	30	316.606	44
Dugoročne obveze	856.426	838.463	102	828.120	101
Kratkoročne obveze	617.666	601.607	103	559.708	107
UKUPNO PASIVA	1.516.404	1.580.666	96	1.704.434	93

Vrijednost imovine (obveza i kapitala) na kraju godine manja je za 4% u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat smanjenja dugotrajne imovine kroz redovitu amortizaciju te zbog niže razine ostvarenih investicija. Kratkotrajna imovina veća je 8% zbog porasta kratkoročnih potraživanja, zaliha i financijske imovine.

Ukupan kapital smanjen je ostvarenjem gubitka za 2011. godinu.

Ukupne obveze veće su u odnosu na isto razdoblje protekle godine. Dugoročne obveze povećane su zbog rasta dugoročnih obveza prema državi, a dugoročne kreditne obveze istodobno su smanjene redovitom otplatom kredita. Kratkoročne obveze porasle su zbog povećanja obveza prema dobavljačima te obveza po kratkoročnim zajmovima.

Na kraju 2011. godine obveze po dugoročnim kreditima kod domaćih banaka iznose ukupno 105,4 mln kn, a ostatak glavnice po dugoročnom kreditu prema stranom sindikatu banaka iznosi 469,3 mln kn. Stanje obveza po kratkoročnim kreditima kod domaćih banaka na kraju 2011. godine iznosi 41,3 mln kn.

Investicije u 2011. godini

Investicije	2011.	2010.	2009.
Ulaganja u zrakoplove	26.389.987	46.931.219	57.731.593
Ulaganja u rezervne dijelove, alate i opremu	9.495.456	12.037.197	19.034.634
Građevinski objekti	5.500	105.773	2.850.623
Nematerijalna imovina	6.885.960	7.116.641	6.312.363
Ostala oprema	3.488.377	520.805	5.199.195
Ukupno	46.265.280	66.711.635	91.128.408
Maintenance rezerve	22.628.866	2.156.562	18.571.237
Financijska ulaganja u zrakoplove (predisporučno financiranje i depoziti za zrakoplove)	0	4.790.018	15.028.271
Ostala financijska ulaganja	144.390	147.378	853.081

Ulaganja u zrakoplove ostvarena su u ukupnom iznosu od 26,4 mln kn, od čega se 25,1 mln kuna odnosi na obavljene preglede na motorima zrakoplova Airbus, 883 tisuća kn na zamjenu sjedala na A319, a 404 tisuća kn evidentirani su troškovi potrošnih dijelova za započeti D-check na zrakoplovu CTK.

Ulaganja u rezervne dijelove, alate i opremu ostvarena su u visini od 9,5 mln kn.

Ulaganja u nematerijalnu imovinu ostvarena su u iznosu 6,9 mln kn, od čega se 1,3 mln kn odnosi na ulaganja u *software*, a 5,3 mln kn ulaganja su u tuđu imovinu, odnosno zrakoplove u najmu.

Ulaganje u **ostalu opremu** od 3,5 mln kn najvećim dijelom odnosi se na ulaganja u računalnu opremu u visini od 1,9 mln kn.

Maintenance rezerve (ulaganja u buduće radove održavanja zrakoplova i motora) iznose oko 22,6 mln kn.

Ostala financijska ulaganja u protekloj godini odnose se na dane jamstvene depozite dobavljačima.

Novčani tijek

(000 kn)	2011.	2010.	Indeks
Stanje sredstava 1. siječnja	51.362	67.139	77
priljev iz poslovanja	1.440.655	1.287.638	112
priljev od države	88.200	77.707	114
kredit	7.450	65.990	11
Priljev ukupno	1.536.305	1.431.335	107
obveze iz poslovanja	1.511.131	1.362.986	111
investicije	38.265	37.832	101
kredit	16.129	46.293	35
Odljev ukupno	1.565.525	1.447.112	108
Neto promjena u razdoblju	-29.220	-15.777	185
Stanje sredstava 31. prosinca	22.142	51.362	43

U 2011. godini razina tijeka novca (priljeva i odljeva) veća je u odnosu na kretanja u prethodnoj godini, a stanje novčanih sredstava na kraju godine ostvareno je na nižoj razini.

Veći priljevi iz poslovanja u odnosu na prošlu godinu ostvareni su na temelju većeg opsega prometovanja, a veći odljevi iz poslovanja zbog povećanja obveza prema dobavljačima.

U 2011. godini dugoročne obveze po BLB kreditu financirala je Vlada Republike Hrvatske. Potkraj 2011. godine za financiranje tekućih obveza koristilo se sredstvima kratkoročnog kredita Privredne banke Zagreb u visini od 7,5 mln kn, a produžena je i kreditna linija sa Zagrebačkom bankom u visini od 33 mln kn, što je rezultiralo automatskim vraćanjem i povlačenjem kratkoročnog kredita za likvidnost.

Osvrt na ostvarenje plana

Prometni pokazatelji u odnosu na planirane

OPIS			Ostvarenje 2011.	Plan 2011.
nalet (km)	DIST	000	17.126	17.351
broj uzlijetanja	FLTS		27.589	27.520
stopa promjene		%	0,3	
operativno vrijeme	BH		38.014	37.924
stopa promjene		%	0,2	
prevezeni putnici	RPAX	000	1.879	1.800
stopa promjene		%	4,4	
prevezena roba i pošta	CGO	T	3.347	3.380
stopa promjene		%	-1,0	
ostvareni putnički km	RPKM	mln	1.317	1.285
raspoloživa sjedala - km	ASKM	mln	1.965	2.023
putnički faktor popunjenosti	PLF	%	67,0	63,5
ostvareni tonski km	TKM	mln	121	118
raspoloživi tonski km	ATKM	mln	219	227
težinski faktor popunjenosti	WLF	%	55,2	52,1

U 2011. godini nalet flote izražen u BH veći je za 0,2% u odnosu na planirani, a nalet u letovima veći je za 0,3%. Broj prevezenih putnika veći je za 4,4% u odnosu na plan.

Račun dobiti i gubitka

(000 kn)	2011.	PLAN 2011.	Indeks
Putnički promet	1.319.170	1.296.645	102
Prijevoz tereta	16.132	20.875	77
Ostali prihodi	252.940	231.622	109
PRIHODI IZ POSLOVANJA	1.588.242	1.549.141	103
Troškovi letenja	561.980	509.626	110
Održavanje	144.850	152.875	95
Usluge putnicima	101.636	96.010	106
Usluge u zračnom prometu	362.327	367.251	99
Promidžba i prodaja	221.373	214.196	103
Opći i administrativni poslovi	86.908	86.921	100
Amortizacija	140.074	142.923	98
Ostali rashodi	13.740	6.141	224
TROŠKOVI IZ POSLOVANJA	1.632.888	1.575.943	104
DOBIT/GUBITAK IZ POSLOVANJA	-44.646	-26.801	167
Rashodi od kamata	-26.167	-35.464	74
Prihodi od kamata	1.312	194	677
Tečajne razlike (neto)	-4.195	0	-
Ostali financijski rashodi	-2.052	-7.528	27
Ostali financijski prihodi	202	65	311
NETO REZULTAT FINANCIRANJA	-30.898	-42.733	72
NETO DOBIT/GUBITAK	-75.544	-69.534	109

Ostvareni prometni učinci izravno su djelovali na visinu ostvarenih prihoda i troškova. Prihodi su 3%, a troškovi 4% veći od planiranih.

Ostvareni je neto gubitak za 9% veći od planiranog neto gubitka za 2011. godinu.

Prihodi od putničkog prometa veći su za 2% od planiranih, a prihodi od prijevoza tereta manji za 23% od planiranih. Ostali prihodi iz poslovanja veći su za 9% od planiranih.

Operativni troškovi veći su za 4% od planiranih. Troškovi letenja, usluga putnicima, promidžbe i prodaje te ostali rashodi veći su od planiranih, a troškovi održavanja zrakoplova, usluga u zračnom prometu i amortizacije manji od planiranih iznosa za 2011. godinu. Troškovi općih i administrativnih poslova ostvareni su na razini planiranih.

Bilanca stanja

(000 kn)	Kraj 2011.	Plan 2011.	Indeks
AKTIVA			
Dugotrajna imovina	1.243.133	1.280.866	97
Kratkotrajna imovina	239.727	179.594	133
UKUPNO AKTIVA	1.516.404	1.494.475	101
PASIVA			
Kapital i rezerve	42.312	377.527	11
Dugoročne obveze	856.426	718.878	119
Kratkoročne obveze	610.812	393.203	155
UKUPNO PASIVA	1.516.404	1.494.475	101

Vrijednost imovine, obveza i kapitala na kraju 2011. godine veća je za 1% od planiranih vrijednosti. Dugotrajna imovina manja je za 3% od planirane zbog manjih investicijskih ulaganja, a kratkotrajna imovina veća je zbog većih potraživanja, zaliha te financijske imovine.

Kapital i rezerve na kraju 2011. godine niži su od planiranoga zbog neostvarene planirane dokapitalizacije te zbog većega ostvarenoga gubitka.

Neostvarena dokapitalizacija razlog je i veće razine dugoročnih obveza u odnosu na plan. Veća razina kratkoročnih obveza rezultat je porasta obveza prema dobavljačima, ostalih kratkoročnih obveza te obveza po kratkoročnim zajmovima.

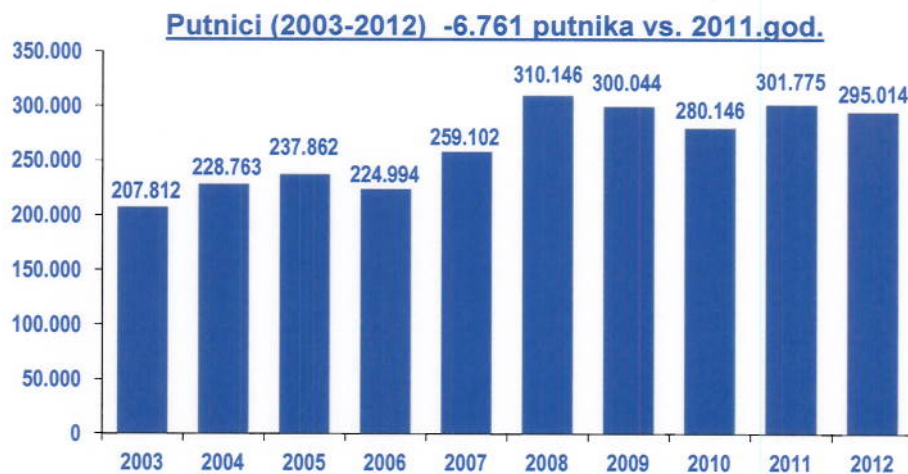
Današnje poslovanje – Prometni učinci I.-III. 2012.

OPIS		I.-III. 2012.	I.-III. 2011.
nalet (km)	DIST 000	3.123	3.144
broj uzlijetanja	FLTS	5.145	5.317
stopa promjene	%	-3	5
operativno vrijeme	BH	7.079	7.170
stopa promjene	%	-1	8
prevezeni putnici	RPAX 000	295	302
stopa promjene	%	-2	8
prevezena roba i pošta	CGO T	743	757
stopa promjene	%	-2	0
ostvareni putnički km	RPKM mln	198	195
raspoloživa sjedala - km	ASKM mln	329	332
putnički faktor popunjenosti	PLF %	60,2	58,6
ostvareni tonski km	TKM mln	20	18
raspoloživi tonski km	ATKM mln	35	37
težinski faktor popunjenosti	WLF %	58,1	48,3

Broj putnika u prvom kvartalu 2012. godine smanjen je za 3% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

U domaćemu redovitom prometu broj putnika opao je za 6% u odnosu na ostvarenje istog razdoblja prošle godine, a međunarodni redoviti putnički promet porastao je 1%. Putnički faktor popunjenosti (PLF) za prvi kvartal 2012. godine u porastu je za 1,6% u odnosu na isto razdoblje protekle godine.

Putnički prijevoz Croatia Airlinesa – prevezeni putnici

Srećko Šimunović
Glavni direktor

**Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji
za 2011. godinu
s Izvještajem neovisnog revizora**

CROATIA AIRLINES D.D.

**Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.
zajedno sa izvještajem neovisnog revizora**

Odgovornost za financijske izvještaje	1
Izvještaj neovisnog revizora	2-3
Konsolidirani račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines	4
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines	5
Račun dobiti i gubitka društva Croatia Airlines d.d.	6
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.	7
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines	8
Izvještaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d.	9
Konsolidirani izvještaj o promjenama na kapitalu Grupe Croatia Airlines	10
Izvještaj o promjenama na kapitalu društva Croatia Airlines d.d.	11
Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines	12
Izvještaj o novčanim tijekovima društva Croatia Airlines d.d.	13
Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje	14-65

Odgovornost za financijske izvještaje

Uprava društva Croatia Airlines d.d., Buzin, Bani 75/b (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji financijski izvještaji za 2011. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (NN 136/09, 8/10, 18/10, 27/10, 65/10, 120/10, 58/11, 140/11) koje je objavio Odbor za standarde financijskog izvještavanja imenovan od strane Vlade Republike Hrvatske, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tijekova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

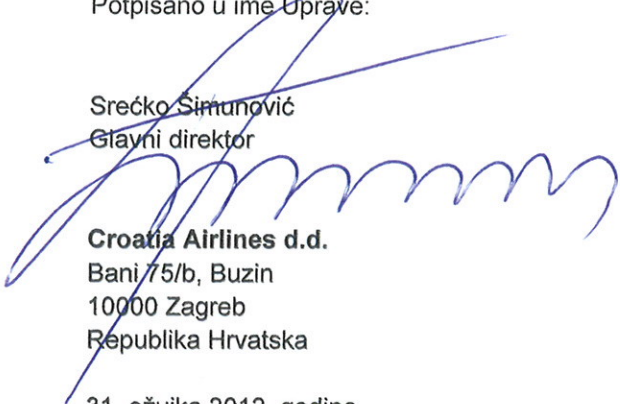
Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj i rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (NN 136/09, 8/10, 18/10, 27/10, 65/10, 120/10, 58/11, 140/11) koje je objavio Odbor za standarde financijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Srećko Šimunović
Glavni direktor

Croatia Airlines d.d.
Bani 75/b, Buzin
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

31. ožujka 2012. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva Croatia Airlines d.d., Buzin

1. Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih i pojedinačnih financijskih izvještaja društva Croatia Airlines d.d., Buzin, Bani 75/b, (dalje u tekstu „Društvo“) i njegovih ovisnih društava (dalje u tekstu „Grupa“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2011., koji se sastoje od konsolidirane i pojedinačne Balance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2011., konsolidiranog i pojedinačnog Računa dobiti i gubitka/Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog i pojedinačnog Izvještaja o promjenama kapitala i konsolidiranog i pojedinačnog Izvještaja o novčanom tijeku za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih konsolidiranih i pojedinačnih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijave ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim konsolidiranim i pojedinačnim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijave ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani i pojedinačni financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva Croatia Airlines d.d. i grupe Croatia Airlines na 31. prosinca 2011., te rezultate poslovanja i novčane tokove Društva i Grupe za 2011. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

Ostali zakonski ili regulatorni zahtjevi

5. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva i Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva i Grupe istovjetne su informacijama iznijetim u konsolidiranim i pojedinačnim financijskim izvještajima Društva i Grupe prikazanih na stranicama 4 do 65 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 14. veljače 2012. godine

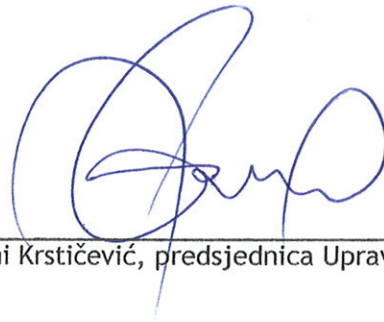
BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

BDO

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6b

Ines Rožić, ovlaštena revizorica

Jeni Krstičević, predsjednica Uprave

Konsolidirani račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

	Bilješka	2011.		2010.	
		u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
POSLOVNI PRIHODI					
Putnički promet	4	1.319.171	177.449	1.120.153	153.750
Prijevoz tereta		16.132	2.170	19.498	2.676
Ostali prihodi od prodaje	5	104.572	14.067	84.636	11.617
Ukupni poslovni prihodi		1.439.875	193.686	1.224.287	168.043
Ostali prihodi	6	155.328	20.894	149.339	20.498
TROŠKOVI					
Troškovi letenja		(561.980)	(75.595)	(453.831)	(62.292)
Održavanje		(144.850)	(19.485)	(153.516)	(21.071)
Usluge putnicima		(101.636)	(13.672)	(89.761)	(12.320)
Usluge u zračnom prometu		(362.327)	(48.739)	(335.055)	(45.989)
Promocija i prodaja		(217.502)	(29.257)	(202.234)	(27.758)
Opći i administrativni troškovi		(90.330)	(12.151)	(90.997)	(12.490)
Amortizacija	11,12	(140.226)	(18.862)	(148.215)	(20.344)
Ostali troškovi poslovanja		(20.183)	(2.715)	(24.390)	(3.348)
Ukupni troškovi		(1.639.034)	(220.476)	(1.497.999)	(205.612)
Gubitak iz redovnog poslovanja		(43.831)	(5.896)	(124.373)	(17.071)
FINANCIJSKI PRIHODI/RASHODI					
Financijski prihodi	8	164.189	22.086	83.725	11.492
Financijski rashodi	9	(194.681)	(26.188)	(115.466)	(15.849)
Neto financijski rashodi		(30.492)	(4.102)	(31.741)	(4.357)
Gubitak prije oporezivanja		(74.323)	(9.998)	(156.114)	(21.428)
Porez na dobit	10	(274)	(37)	(122)	(17)
Neto gubitak tekuće godine		(74.597)	(10.035)	(156.236)	(21.445)
Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici u HRK/EUR	25	(14,99)	(2,02)	(31,40)	(4,31)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

	2011.		2010.	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
Neto gubitak tekuće godine	(74.597)	(10.035)	(156.236)	(21.445)
Odgodene tečajne razlike	(9.992)	(1.321)	(6.708)	(915)
Kumulativne tečajne razlike	-	(220)	-	(155)
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak)/dobit	(9.992)	(1.541)	(6.708)	(1.070)
UKUPNI SVEOBUH VATNI GUBITAK ZA GODINU	(84.589)	(11.576)	(162.944)	(22.515)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Račun dobiti i gubitka društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

	Bilješka	2011.		2010.	
		u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
POSLOVNI PRIHODI					
Putnički promet	4	1.319.171	177.449	1.120.153	153.750
Prijevoz tereta		16.132	2.170	19.498	2.676
Ostali prihodi od prodaje	5	93.790	12.616	75.856	10.412
Ukupni poslovni prihodi		1.429.093	192.235	1.215.507	166.838
Ostali prihodi	6	155.278	20.887	149.248	20.486
TROŠKOVI					
Troškovi letenja		(561.980)	(75.595)	(453.831)	(62.292)
Održavanje		(144.850)	(19.485)	(153.516)	(21.071)
Usluge putnicima		(101.636)	(13.672)	(89.761)	(12.320)
Usluge u zračnom prometu		(362.327)	(48.739)	(335.055)	(45.989)
Promocija i prodaja		(217.502)	(29.257)	(202.234)	(27.758)
Opći i administrativni troškovi		(86.908)	(11.690)	(88.267)	(12.115)
Amortizacija	11,12	(140.073)	(18.842)	(148.071)	(20.324)
Ostali troškovi poslovanja		(13.740)	(1.848)	(18.650)	(2.560)
Ukupni troškovi poslovanja		(1629.016)	(219.128)	(1.489.385)	(204.429)
Gubitak iz redovnog poslovanja		(44.645)	(6.006)	(124.630)	(17.105)
FINANCIJSKI PRIHODI/RASHODI					
Financijski prihodi	8	163.701	22.021	83.438	11.453
Financijski rashodi	9	(194.600)	(26.177)	(115.362)	(15.834)
Neto financijski rashodi		(30.899)	(4.156)	(31.924)	(4.381)
Gubitak prije oporezivanja		(75.544)	(10.162)	(156.554)	(21.486)
Porez na dobit	10	-	-	-	-
Neto gubitak tekuće godine		(75.544)	(10.162)	(156.554)	(21.486)
Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici u HRK/EUR		(15,18)	(2,04)	(31,47)	(4,32)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

	2011.		2010.	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
Neto gubitak tekuće godine	(75.544)	(10.162)	(156.554)	(21.486)
Odgođene tečajne razlike	(9.992)	(1.321)	(6.708)	(915)
Tečajne razlike	-	(224)	-	(140)
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak)/dobit	(9.992)	(1.545)	(6.708)	(1.055)
UKUPNI SVEOBUH VATNI GUBITAK ZA GODINU	(85.536)	(11.707)	(163.262)	(22.541)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines

Na dan 31. prosinca 2011.

	Bilješka	2011.		2010.	
		u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	11	20.227	2.686	17.181	2.326
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	1.127.316	149.701	1.230.962	166.680
Ulaganja u pridruženo društvo	13	5.050	695	4.744	639
Dani depoziti	14	6.972	926	7.557	1.023
Ulaganja raspoloživa za prodaju	15	1.703	229	1.703	229
Dugoročna potraživanja	16	82.823	10.998	65.300	8.842
		1.244.091	165.235	1.327.447	179.739
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	17	43.832	5.820	38.122	5.162
Ostala financijska imovina	18	3.705	493	2.062	279
Potraživanja od kupaca	19	88.860	11.800	74.649	10.108
Ostala potraživanja	20	83.795	11.129	53.557	7.252
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	22	33.602	4.461	37.007	5.011
Novac i novčani ekvivalenti	21	25.355	3.368	53.473	7.241
		279.149	37.071	258.870	35.053
UKUPNA IMOVINA		1.523.240	202.306	1.586.317	214.792
GLAVNICA I OBVEZE					
Glavnica i rezerve					
Dionička glavnica	23	989.985	131.150	989.985	131.150
Kapitalne rezerve	24	90.455	11.830	103.203	13.523
Preneseni gubici i ostale rezerve		(959.709)	(129.437)	(793.279)	(103.779)
Neto gubitak tekuće godine		(74.597)	(10.035)	(156.236)	(21.445)
		46.134	6.153	143.673	19.449
Dugoročne obveze					
Obveze po dugoročnim kreditima	26	407.685	54.139	563.546	76.308
Obveze po dugoročnim najmovima	27	70	10	-	-
Dugoročna rezerviranja	28	1.118	148	858	116
Dugoročne obveze prema državi	29	447.508	59.427	274.016	37.103
		856.381	113.724	838.420	113.527
Kratkoročne obveze					
Kratkoročni krediti		41.598	5.523	33.294	4.508
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	26	166.944	22.169	160.769	21.769
Kratkoročni dio financijskih najмова	27	17	2	-	-
Obveze prema dobavljačima	30	233.805	31.048	221.632	30.010
Ostale kratkoročne obveze	31	170.883	22.694	176.620	23.916
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	32	7.478	993	11.909	1.613
		620.725	82.429	604.224	81.816
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.523.240	202.306	1.586.317	214.792

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Izveštaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d.

Na dan 31. prosinca 2011.

	Bilješka	2011.		2010.	
		u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	11	19.482	2.587	16.640	2.253
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	1.127.082	149.670	1.230.640	166.637
Ulaganja u ovisna i pridruženo društvo	13	5.110	682	5.110	682
Dani depoziti	14	6.934	921	7.518	1.018
Ulaganja raspoloživa za prodaju	15	1.703	229	1.703	229
Dugoročna potraživanja	16	82.823	10.998	65.300	8.842
		<u>1.243.134</u>	<u>165.087</u>	<u>1.326.911</u>	<u>179.661</u>
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	17	43.832	5.820	38.122	5.162
Ostala financijska imovina	18	3.627	482	2.062	279
Potraživanja od kupaca	19	86.348	11.467	71.727	9.712
Ostala potraživanja	20	83.778	11.125	53.540	7.250
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	22	33.542	4.454	36.941	5.002
Novac i novčani ekvivalenti	21	22.143	2.940	51.362	6.955
		<u>273.270</u>	<u>36.288</u>	<u>253.754</u>	<u>34.360</u>
UKUPNA IMOVINA		<u>1.516.404</u>	<u>201.375</u>	<u>1.580.665</u>	<u>214.021</u>
GLAVNICA I OBVEZE					
Glavnica i rezerve					
Dionička glavnica	23	989.975	131.150	989.975	131.150
Rezerve	24	89.016	11.635	101.764	13.328
Preneseni gubici i ostale rezerve		(961.135)	(126.996)	(794.589)	(103.963)
Neto gubitak dobit tekuće godine		(75.544)	(10.162)	(156.554)	(21.488)
		<u>42.312</u>	<u>5.627</u>	<u>140.596</u>	<u>19.027</u>
Dugoročne obveze					
Obveze po dugoročnim kreditima	26	407.685	54.139	563.546	76.308
Obveze po dugoročnim najmovima	27	70	10	-	-
Dugoročna rezerviranja	28	1.118	148	858	116
Dugoročne obveze prema državi	29	447.508	59.426	274.016	37.103
		<u>856.381</u>	<u>113.723</u>	<u>838.420</u>	<u>113.527</u>
Kratkoročne obveze					
Kratkoročni krediti		41.557	5.518	33.294	4.508
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	26	166.944	22.169	160.769	21.769
Kratkoročni dio financijskih najмова	27	17	2	-	-
Obveze prema dobavljačima	30	231.914	30.795	219.919	29.779
Ostale kratkoročne obveze	31	170.423	22.632	176.211	23.860
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	32	6.855	909	11.456	1.551
		<u>617.710</u>	<u>82.025</u>	<u>601.649</u>	<u>81.467</u>
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		<u>1.516.404</u>	<u>201.375</u>	<u>1.580.665</u>	<u>214.021</u>

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o promjenama na kapitalu Grupe Croatia Airlines

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

	Dionička glavnica		Kapitalne rezerve		Kumulativne tečajne razlike		Zaštitna rezerva		Preneseni gubici		Rezultat tekuće godine		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće eura	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 1. siječnja 2010.	989.985	131.150	115.608	15.221	3.020	4.397	602	(592.057)	(79.231)	(198.500)	(27.045)	319.433	43.717	
Prijenos (sa)/na	-	-	343	47	-	-	-	(198.911)	(27.100)	198.500	27.045	(68)	(8)	
Tečajne razlike	-	-	-	-	(155)	(6.708)	(915)	-	-	-	-	(6.708)	(1.070)	
Revalorizacija zrakoplova (bilješka 3)	-	-	(12.748)	(1.745)	-	-	-	-	-	-	-	(12.748)	(1.745)	
Neto gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(156.236)	(21.445)	(156.236)	(21.445)	
Stanje 1. siječnja 2011.	989.985	131.150	103.203	13.523	2.865	(2.311)	(313)	(790.968)	(106.331)	(156.236)	(21.445)	143.673	19.449	
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	-	-	-	(156.438)	(21.472)	156.236	21.445	(202)	(27)	
Tečajne razlike	-	-	-	-	(220)	(9.992)	(1.321)	-	-	-	-	(9.992)	(1.541)	
Revalorizacija zrakoplova i motora (bilješka 3)	-	-	(12.748)	(1.693)	-	-	-	-	-	-	-	(12.748)	(1.693)	
Neto gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(74.597)	(10.035)	(74.597)	(10.035)	
Stanje 31. prosinca 2011. godine	989.985	131.150	90.455	11.830	2.645	(12.303)	(1.634)	(947.406)	(127.803)	(74.597)	(10.035)	46.134	6.153	

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Izvještaj o promjenama na kapitalu društva Croatia Airlines d.d.
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

	Dionička glavnica		Kapitalne rezerve		Kumulativne tečajne razlike		Zaštitna rezerva		Preneseni gubici		Rezultat tekuće godine		Ukupno	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. eura	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
Stanje 1. siječnja 2010. godine	989.975	131.150	114.512	15.073	3.013	4.397	602	(79.443)	(593.499)	(198.779)	(27.082)	316.606	43.313	
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	-	-	-	-	(198.779)	198.779	27.082	-	-	
Tečajne razlike	-	-	-	-	(140)	(6.708)	(915)	-	-	-	-	(6.708)	(1.055)	
Revalorizacija zrakoplova (bilješka 3)	-	-	(12.748)	(1.745)	-	-	-	-	-	-	-	(12.748)	(1.745)	
Neto gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(156.554)	(21.486)	(156.554)	(21.486)	
Stanje 1. siječnja 2011. godine	989.975	131.150	101.764	13.328	2.873	2.311	(313)	(106.525)	(792.278)	(156.554)	(21.486)	140.596	19.027	
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	-	-	-	-	(156.554)	156.554	21.486	-	-	
Tečajne razlike	-	-	-	-	(224)	(9.992)	(1.321)	-	-	-	-	(9.992)	(1.545)	
Revalorizacija zrakoplova i motora (bilješka 3)	-	-	(12.748)	(1.693)	-	-	-	-	-	-	-	(12.748)	(1.693)	
Neto gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(75.544)	(10.162)	(75.544)	(10.162)	
Stanje 31. prosinca 2011. godine	989.975	131.150	89.016	11.635	2.649	(12.303)	(1.634)	(128.011)	(948.832)	(75.544)	(10.162)	42.312	5.627	

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

	2011.		2010.	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
Redovne aktivnosti				
Neto gubitak tekuće godine	(74.597)	(10.035)	(156.236)	(21.445)
<i>Usklađena za:</i>				
Amortizaciju dugotrajne materijalne imovine	136.145	18.313	145.527	19.975
Amortizaciju dugotrajne nematerijalne imovine	4.081	549	2.688	369
Neto sadašnja vrijednost rashodovane i prodane dugotrajne imovine	4.895	650	2.020	274
Tečajne razlike, neto	13.588	2.624	9.043	1.622
(Smanjenje) / povećanje odgođenih pozitivnih tečajnih razlika	(9.992)	(1.321)	(6.708)	(915)
Smanjenje / (povećanje) dugoročnih potraživanja	(16.939)	(2.059)	3.172	541
Smanjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(44.448)	(5.568)	3.406	654
(Povećanje) / smanjenje plaćenih troškova budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda	3.410	552	(1.665)	(171)
Smanjenje / (povećanje) zaliha	(5.710)	(659)	643	144
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obveza	6.476	(180)	16.408	1.663
(Smanjenje) dugoročnih rezerviranja	260	32	(2.242)	(308)
(Smanjenje) odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	(4.432)	(620)	(11.993)	(1.659)
Dobit od ukidanja revalorizacijskih rezervi i ostale promjene na kapitalu	(12.950)	(1.720)	(12.816)	(1.910)
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	(213)	558	(8.753)	(1.166)
Investicijske aktivnosti				
Povećanje ulaganja u ovisna društva	(306)	(56)	(231)	(20)
Novčani izdaci za nabavu nematerijalne imovine	(7.127)	(946)	(7.434)	(1.007)
Novčani izdaci za nabavu materijalne imovine	(38.087)	(5.058)	(61.316)	(8.303)
Primici od prodaje imovine	692	92	2.601	352
NETO NOVAC (KORIŠTEN U) INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(44.828)	(5.968)	(66.380)	(8.978)
Financijske aktivnosti				
Primici od kratkoročne financijske imovine	(1.643)	(213)	17.801	2.439
Novčani primici po odobrenim kratkoročnim zajmovima i kreditima	8.551	1.136	33.015	4.470
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnih zajmova i kredita	(450)	(60)	(153)	(21)
Novčani primici po odobrenim dugoročnim zajmovima i kreditima	102	14	1.104	150
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnog dijela obveza iz dugoročnih financijskih zajmova i kredita	(163.129)	(21.663)	(158.271)	(21.431)
Novčani primici s osnove državnih jamstava	173.492	22.323	165.566	22.260
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U FINACIJSKIM AKTIVNOSTIMA	16.923	1.537	59.062	7.867
SMANJENJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	(28.118)	(3.873)	(16.071)	(2.277)
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	53.473	7.240	69.544	9.518
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	25.355	3.367	53.473	7.241

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Izveštaj o novčanim tijekovima društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

	2011.		2010.	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
Redovne aktivnosti				
Neto gubitak tekuće godine	(75.544)	(10.162)	(156.554)	(21.486)
Usklađena za:				
Amortizaciju dugotrajne materijalne imovine	136.029	18.298	145.419	19.960
Amortizaciju dugotrajne nematerijalne imovine	4.044	544	2.652	364
Neto sadašnja vrijednost rashodovane i prodane dugotrajne imovine	4.895	650	2.021	274
Tečajne razlike, neto	13.591	2.617	9.044	1.482
(Smanjenje)/ povećanje odgođenih tečajnih razlika *	(9.992)	(1.321)	(6.708)	(915)
Smanjenje / (povećanje) dugoročnih potraživanja	(16.939)	(2.059)	3.180	542
Smanjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(44.860)	(5.630)	4.041	736
(Povećanje) / smanjenje plaćenih troškova budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda	3.398	548	(1.720)	(181)
Smanjenje / (povećanje) zaliha	(5.710)	(659)	643	144
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obveza	6.208	(210)	15.595	1.555
Smanjenje dugoročnih rezerviranja	260	32	(2.242)	(308)
Smanjenje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	(4.602)	(641)	(11.457)	(1.585)
Dobit od ukidanja revalorizacijskih rezervi	(12.748)	(1.693)	(12.748)	(1.745)
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	(1.970)	314	(8.834)	(1.163)
Investicijske aktivnosti				
Novčani izdaci za nabavu nematerijalne imovine	(6.886)	(914)	(7.414)	(1.004)
Novčani izdaci za nabavu materijalne imovine	(38.058)	(5.055)	(61.222)	(8.290)
Primici od prodaje imovine	692	92	2.601	352
NETO NOVAC (KORIŠTEN U) INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(44.252)	(5.877)	(66.035)	(8.942)
Financijske aktivnosti				
Primici od kratkoročne financijske imovine	(1.564)	(202)	17.790	2.438
Novčani primici po odobrenim kratkoročnim zajmovima i kreditima	8.101	1.076	33.015	4.470
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnih zajmova i kredita	(492)	(65)	(153)	(21)
Novčani primici po odobrenim dugoročnim zajmovima i kreditima	102	14	1.104	150
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnog dijela obveza iz dugoročnih financijskih zajmova i kredita	(162.636)	(21.597)	(158.230)	(21.425)
Novčani primici s osnove državnih jamstava	173.492	22.322	165.566	22.259
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U FINANCIJSKIM AKTIVNOSTIMA	17.003	1.548	59.092	7.871
SMANJENJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	(29.219)	(4.015)	(15.777)	(2.234)
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	51.362	6.955	67.139	9.189
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	22.143	2.940	51.362	6.955

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

• **OPĆI PODACI**

Osnovne djelatnosti Croatia Airlinesa d.d., Zagreb („Društvo“) obuhvaćaju pružanje usluga prijevoza putnika, pošte i robe u domaćem i međunarodnom zračnom prometu. Društvo je osnovano 7. kolovoza 1989. godine kao dioničko društvo pod nazivom Zagreb Airlines d.d., a od 23. srpnja 1990. mijenja naziv u Croatia Airlines d.d. Sjedište Društva je u Zagrebu, Bani 75/b, Buzin.

Ovisna društva su Obzor putovanja d.o.o. (u 100%-tnom vlasništvu) i Amadeus Croatia d.d. (u 95%-tnom vlasništvu), dok je Pleso prijevoz d.o.o., Zagreb povezano društvo (u 50%-tnom vlasništvu).

Amadeus Croatia d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Trg kralja Tomislava 9, osnovan je 19. listopada 1993. godine. Osnovna djelatnost Društva je organizacija svih aktivnosti i pružanje tehničke potpore vezano uz korištenje rezervacijskog sustava Amadeus na području Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Amadeus je globalni rezervacijski sustav putem kojeg se diljem svijeta obavlja distribucija i rezervacija prijevoznih i smještajnih kapaciteta, i to preko putničkih agencija i prodajnih mjesta samih aviokompanija.

Obzor putovanja d.o.o. je turistička agencija osnovana 28. listopada 1993. godine s registriranim sjedištem u Zagrebu, Marina Držića bb i poslovnom adresom u Teslinoj 5. Osnovna djelatnost ove tvrtke je organizacija individualnih ili grupnih putovanja za sva odredišta Croatia Airlinesa d.d..

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Skupština dioničara društva Croatia Airlines d.d.

Agencija za upravljanje držanom imovinom (AUDIO) za Republiku Hrvatsku	96,22%
Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) za Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	2,16%
Ostali	1,62%
Ukupno	100,00 %

Nadzorni odbor društva Croatia Airlines d.d.

Zoran Šangut	Predsjednik Nadzornog odbora
Niko Raič	Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
Josip Horvat	Član Nadzornog odbora
Ratimir Andrijanić	Član Nadzornog odbora
Marija Čačić	Član Nadzornog odbora
Božo Josup	Član Nadzornog odbora
Tonči Peović	Član Nadzornog odbora
Ines Baniček-Vuk	Član Nadzornog odbora
Ivica Poljičak	Član Nadzornog odbora
Mislav Grgić	Član Nadzornog odbora
Krste Čveljo	Član Nadzornog odbora
Gordana Tomičić	Član Nadzornog odbora
Željko Simeonov	Član Nadzornog odbora

Uprava društva Croatia Airlines d.d.

Srećko Šimunović	Glavni direktor
------------------	-----------------

Uprava ovisnih društava

Eugen Šunde	Direktor Amadeusa Croatia d.d.
Jadranka Skelin-Hrvoj	Direktorica Obzor putovanja d.o.o.

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI"), koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde. Pripremljeni su po načelu povijesnog troška, osim financijskih instrumenata i aviona koji su iskazana po fer vrijednosti u skladu s MRS-om 39 "Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje". Financijski izvještaji prezentirani su u hrvatskim kunama i eurima, zaokruženo na najbližu tisućicu.

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane, osim tamo gdje je drugačije navedeno. Financijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno MSFI-jevima zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu nepredviđene imovine i nepredviđenih obveza na datum financijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja financijskih izvještaja, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Priloženi financijski izvještaji sastavljeni su na temelju računovodstvenih evidencija Društva i uključuju usklađenja i reklasifikacije koje su potrebne u svrhu istinitog i objektivnog prikaza u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

Sljedeće izmjene i dopune postojećih standarda koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (izvorno IASB) te tumačenja koje je izdao Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (izvorno IFRIC) su na snazi u tekućem razdoblju:

Standardi i tumačenja koji utječu na financijsko izvještavanje

- Izmjene i dopune raznih standarda i tumačenja pod nazivom „Dorada MSFI-jeva u 2009.“ Proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva, objavljene 16. travnja 2009. (MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 18, MRS 36, MRS 38, MRS 39, i IFRIC 16), prvenstveno radi nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (većina primjenjiva na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2010.)
- Izmjene i dopune raznih standarda i tumačenja pod nazivom „Dorada MSFI-jeva“ iz svibnja 2010. (MRS 1, MRS 21, MRS 28, MRS 31, MRS 32, MRS 39, MSFI 7 i IFRIC 13) koje se odnose uglavnom na prijelazne i završne odredbe.
- MRS 1 – „Prezentiranje financijskih izvještaja“ –Izvještaj o promjenama kapitala, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2010.).

Standardi i tumačenja koji ne utječu na financijsko izvještavanje

- MSFI 1 (izmjene i dopune) „Prezentiranje i objavljivanje“ – korištenje zamjenskog troška kod djelatnosti s reguliranim cijenama (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2010.).
- MSFI 1 (prerađen) „Prva primjena MSFI-jeva“ - surogatni trošak (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2010.).
- MSFI 3 (izmjene i dopune) „Metoda stjecanja“ – načelo mjerenja i izuzeća iz načela priznavanja i mjerenja (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2010.).
- MSFI 3 (izmjene i dopune) – „Utvrđivanje sastavnih dijelova transakcije poslovnog spajanja“ – plaćanja stečenika temeljena na dionicama razmijenjena za pravo na plaćanja temeljena na dionicama koje je svojim zaposlenicima dodijelio stečenik i Transakcije plaćanja glavničkim instrumentima temeljena na dionicama stečenika (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2010.).
- MSFI 7 (izmjene i dopune) – „Vrsta i veličina rizika povezanih s financijskim instrumenata“ – Kvantitativni podaci za objavu i Kreditni rizik (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2010.).
- MRS 34 (izmjene) – „Sadržaj financijskih izvještaja za razdoblja tokom godine“ – Značajni događaji i transakcije i Ostali podaci za objavu (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2010.).

Izdani i još neusvojeni standardi i tumačenja

Na datum odobrenja financijskih izvještaja bili su objavljeni sljedeći standardi, prerade i tumačenja koji još nisu na snazi:

- MSFI 9 „Financijski instrumenti“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.),
- Izmjene i dopune MSFI-ja 1 „Prva primjena MSFI-jeva“ - ograničeno izuzeće iz usporednog MSFI-ja 7 Objavljivanje kod subjekata koji prvi puta primjenjuju MSFI-jeve“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2010.),
- Izmjene i dopune MSFI-ja 1 „Prva primjena MSFI-jeva“ - ozbiljna hiperinflacija i ukidanje utvrđenih datuma kod subjekata koji prvi puta primjenjuju MSFI-jeve“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2011.),
- Izmjene i dopune MRS-a 12 „Porezi na dobit“- Odgođeni porezi: nadoknada povezane imovine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2012.),
- Izmjene i dopune MRS-a 24 „Objavljivanje povezanih strana“ - pojednostavljeni zahtjevi za objavljivanje kod subjekata povezanih s vladom i pojašnjenje definicije povezane strane (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2011.),

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

- Izmjene i dopune raznih standarda i tumačenja pod nazivom „Dorada MSFI-jeva u 2009.“ proizašle iz Projekta godišnje dorade MSFI-jeva, objavljene 6. svibnja 2010. (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (većina primjenjiva na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2011.),
- Izmjene i dopune IFRIC-a 14 „MRS 19 - — Ograničenje sredstva iz definiranih primanja, minimalna potrebna sredstva financiranja i njihova interakcija“ – predujmovi minimalnih potrebnih financijskih sredstava (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2011.),
- IFRIC 19 „Zatvaranje financijskih obveza glavničkim instrumentima“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2010.)

Društvo je izabralo da spomenute standarde, prerade i tumačenja ne primjenjuje prije njihovog datuma stupanja na snagu i predviđa da njihovo usvajanje neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje subjekta u razdoblju njihove prve primjene.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Funkcijska valuta Društva i svih subjekata konsolidiranih na razini Grupe je hrvatska kuna (HRK). Društvo prezentira svoje financijske izvještaje u dvjema valutama, u hrvatskim kunama (HRK) i u eurima (EUR). Preračunavanje eura u kune, kao funkcijske valute i valute u kojoj su evidentirani svi poslovni događaji, se odvija u skladu s relevantnim računovodstvenim politikama.

Sukladno navedenom, financijski izvještaji iskazani su u kunama i preračunati u eure na sljedeći način:

- Važeći tečaj na kraju poslovne godine korišten je za sve stavke aktive i pasive osim za pozicije ulaganja u povezana poduzeća, financijske imovine raspoložive za prodaju, dioničkog kapitala i rezervi, koje su iskazane po povijesnom trošku preračunatom u eure na dan transakcije.
- Za stavke izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti korišten je prosječni godišnji tečaj.

Tečajne razlike nastale preračunavanjem su u financijskim izvještajima iskazanima u eurima evidentirane na teret, odnosno u korist kapitala.

Tečajevi primijenjeni za preračunavanje prezentiranih financijskih izvještaja iz kuna u eure bili su kako slijedi:

EUR / HRK	2011.	2010.
31. prosinca	7,530420	7,385173
Prosječni tečaj	7,434075	7,285527

Financijski izvještaji sastavljeni su primjenom načela povijesnog troška, izuzev financijske imovine i financijskih obveza, koje su iskazane po fer vrijednosti u skladu s MRS-om 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“, te zrakoplova i rezervnih motora, koji su iskazani u okviru dugotrajne materijalne imovine u revaloriziranim iznosima. Računovodstvene politike primjenjuju se dosljedno, osim ako nije drukčije navedeno .

Financijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja Grupe.

Slijedi prikaz osnovnih usvojenih računovodstvenih politika.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

a) Prihodi od prodaje putničkih karata

Prihodi od prodaje putničkih karata knjiže se kao prihod u razdoblju obavljanja usluge prijevoza. Vrijednost prodanih važećih, ali još neiskorištenih karata uključena je u kratkoročne obveze iz zračnog prometa. Ove obveze se umanjuju po obavljanju usluge prijevoza ili povratom odgovarajućeg iznosa putniku za vraćene karte. Provizije prodajnim agentima priznaju se u troškove prodaje i marketinga u trenutku prodaje prijevoznih isprava. Putnički prihodi uključuju i prihode od code-share ugovora s određenim zračnim prijevoznicima. Prema tim ugovorima Društvo prodaje sjedala na letovima tih prijevoznika, a prijevoznici prodaju sjedala na letovima Društva. Prihod od prodaje drugih zračnih prijevoznika za letove Društva priznaje se u prihode od putničkog prometa u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem je let ostvaren.

b) Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se po načelu obračunanih kamata na temelju podmirenja glavnice nakon dospijeća i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

c) Najmovi

Najmovi se svrstavaju kao financijski najmovi kad god se većim dijelom svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimca tijekom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne, tj. operativne najmove.

d) Grupa kao najmodavac

Prihodi od poslovnog najma priznaju se ravnomjerno tijekom trajanja najma.

e) Grupa kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Grupe po nižoj od fer vrijednosti na datum stjecanja i sadašnje vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Odgovarajuća obveza prema najmodavcu iskazuje se u bilanci kao obveza za financijski najam. Najmnine se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveza za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranoj imovini, u kojem slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Grupe vezanom uz troškove posudbe (v. u nastavku).

Najmnine koje se plaćaju u okviru poslovnih najmova terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ravnomjerno tijekom trajanja najma.

- **SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**

- **Strane valute**

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se po tečajevima koji su važeći na datum transakcije. Na kraju svakog izvještajnog razdoblja monetarna sredstva i obveze izraženi u stranoj valuti ponovno se preračunavaju u domaću valutu po tečaju važećem na taj datum. Nemonetarna sredstva prikazana po fer vrijednosti i denominirana u stranoj valuti preračunavaju se u domaću valutu po tečaju važećem na datum utvrđivanja fer vrijednosti. Nemonetarna sredstva koja se prikazuju po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno. Tečajne razlike se priznaju u dobitak ili gubitak razdoblja na koje se odnose osim

- tečajnih razlika u transakcijama zaključenim radi zaštite od tečajnog rizika.

- **Troškovi posudbe**

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

- **Državne potpore**

Državne potpore u obliku izravne financijske potpore Društvu bez ikakvih dodatnih povezanih troškova priznaju se u sklopu ostalih dobitaka u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su primljene.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

- **Oporezivanje**

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza članica Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilance.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ, odnosno nadoknativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

- **Dugotrajna materijalna imovina**

Dugotrajna imovina, osim zrakoplova, knjiži se po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i eventualne priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Zrakoplovi se iskazuju po njihovoj revaloriziranoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na dan revalorizacije umanjenu za kasniju akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi dostatnom učestalošću kako knjigovodstvena vrijednost ne bi značajno odstupala od one koja bi bila utvrđena korištenjem fer vrijednosti na datum izvještaja o financijskom položaju.

Izdaci nastali zamjenom većih dijelova materijalne imovine Grupe radi povećanja proizvodnog kapaciteta ili znatnog produženja njezina vijeka korištenja se kapitaliziraju.

Dio nabavne vrijednosti zrakoplova Airbus odnosi se na izdatke za redovite preglede zrakoplova. Ovako dobiveni iznosi amortiziraju se u razdoblju od trenutka kupnje zrakoplova do procijenjenog datuma prvog periodičnog pregleda. Troškovi budućih redovitih pregleda kapitaliziraju se u trenutku nastanka troška i amortiziraju kroz razdoblje do sljedećeg pregleda ili preostali vijek uporabe zrakoplova ako je kraći.

Rotirajući rezervni dijelovi koji se odnose na određene tipove zrakoplova, evidentiraju se na isti način kao i zrakoplovi na koje se odnose.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

j) Dugotrajna materijalna imovina (nastavak)

Pri nabavi određenih zrakoplova i motora Društvu je odobren popust za čiji je iznos umanjena nabavna vrijednost zrakoplova. Vežano uz prethodno navedenu nabavu zrakoplova i motora Društvo je također dobilo rezervne dijelove bez naknade. Prihodi od rezervnih dijelova zaprimljenih bez naknade odgođeni su i knjiženi u korist računa dobitka i gubitka proporcionalno radnom vijeku zrakoplova (bilješka 6 i 32).

U nabavnu vrijednost zrakoplova uključen je ostatak vrijednosti za svaku vrstu zrakoplova. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom počevši od prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je materijalno sredstvo stavljeno u uporabu. Oprema i rezervni dijelovi vijeka uporabe duljeg od godinu dana i pojedinačne nabavne vrijednosti više od 3,5 tisuća kuna se knjiže kao dugotrajna imovina. Pogonski i poslovni inventar vode se kao dugotrajna imovina bez obzira na njihovu nabavnu vrijednost.

Društvo je angažiralo Hrvatsko društvo profesionalnih procjenitelja koje je na dan 31. prosinca 2001. godine obavilo stručnu i nezavisnu procjenu vrijednosti zrakoplova i rezervnih motora primjenom tržišne metode. Učinci procjene vrijednosti knjiže se u korist, odnosno na teret revalorizacijskih pričuva.

Za potrebe iduće revalorizacije Društvo je angažiralo nezavisnog procjenitelja koji je na dan 31. prosinca 2008. proveo stručnu i nezavisnu procjenu vrijednosti zrakoplova korištenjem tržišne metode. Učinci procjene nisu bili značajni, pa u skladu s time nisu evidentirani.

Razlika između sadašnje knjigovodstvene vrijednosti rashodovane, prodane ili na drugi način otuđene materijalne i nematerijalne imovine u odnosu na vrijednost postignutu prilikom prodaje knjiži se po neto principu neposredno u korist ostalih prihoda ili ostalih rashoda (dobit / gubitak od prodaje imovine).

Zrakoplovi tipa Airbus amortiziraju se pravocrtno tijekom razdoblja od 20 godina. Trošak amortizacije dvanaestogodišnjeg pregleda obračunava se po stopi od 8,33%, a šestogodišnjeg pregleda po stopi od 16,67%.

Rezervni dijelovi zrakoplova tipa Airbus i ATR 42 iskazuju se u nabavnoj vrijednosti i amortiziraju tijekom očekivanog vijeka uporabe zrakoplova kojem pripadaju (20 godina). Oprema za zemaljske usluge (GSE) i alati iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se tijekom 16,6 godina.

Zgrade se amortiziraju tijekom vijeka uporabe koji je procijenjen na 20 godina, dok je vijek uporabe ostale imovine procijenjen na 4 – 10 godina.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

k) Dugotrajna nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvaća software i početno se knjiži po trošku nabave te amortizira pravocrtno tijekom procijenjenog korisnog vijeka u trajanju od dvije godine. Izuzetak je SAP ERP software koji se amortizira pravocrtno tijekom korisnog vijeka u trajanju od 8 godina.

l) Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Ovisna društva su društva u kojima Društvo ima kontrolu. Kontrola se ostvaruje ako Društvo ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva u kojem ima svoj udio kako bi ostvarilo koristi iz aktivnosti društva. Pridruženo društvo je društvo u kojem Društvo ima značajan utjecaj, ali ne i kontrolu, sudjelovanjem u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama pridruženog društva.

Ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazana su u odvojenim financijskim izvještajima i prezentirana su metodom troška. Konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i njegovih ovisnih društava, sve transakcije unutar grupe, stanja, prihodi i troškovi su u potpunosti eliminirani u konsolidaciji. Rezultat, imovina i obveze pridruženog društva prikazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima metodom udjela.

m) Zalihe

Zalihe su iskazane po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno što je niže. Trošak obuhvaća direktno utrošeni materijal i troškove direktnog rada, kao i indirektno troškove koji su nastali dovođenjem zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Utrošak navedenih zaliha evidentira se po metodi prosječnih ponderiranih cijena i FIFO metodi. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

n) Financijski instrumenti

Financijski instrumenti sastoje se od ugovorenih obveza i financijske imovine. Financijski instrumenti obuhvaćaju primarne instrumente, kao što su potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, ulaganja te preuzete financijske obveze i derivativne financijske instrumente, koji se koriste kao zaštita od rizika promjene valutnih tečajeva ili kamatnih stopa. Informacije o fer vrijednosti i upravljanju rizicima vezano za financijske instrumente navedene su u nastavku.

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u izvještaju o financijskom položaju Grupe i Društva kad Grupa, odnosno Društvo postane strana ugovornih odredbi financijskog instrumenta.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

n) Financijski instrumenti (nastavak)

Ugovoreni derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po trošku nabave, a kasnije se iskazuju po fer vrijednosti. Na datum sklapanja derivativnog ugovora Grupa svrstava derivativne instrumente kao:

- 1) zaštitu fer vrijednosti priznate imovine ili obveze (zaštita fer vrijednosti),
- 2) zaštitu prognozirane transakcije ili čvrste preuzete obveze (zaštita novčanog tijeka).

Promjene u fer vrijednosti derivativnih instrumenata koji se označavaju i svrstavaju kao zaštita i koji su visoko učinkoviti, iskazuju se u računu dobiti i gubitka zajedno sa svim promjenama u fer vrijednosti imovine ili obveza koje su predmetom zaštite. Dobit ili gubitak od derivativnog financijskog instrumenta koji se koristi kao instrument zaštite priznaje se ovisno o prirodi stavke koja se štiti. Grupa formalno dokumentira odnose između instrumenta zaštite i predmeta zaštite, kao i ciljeve upravljanja rizicima te strategiju provođenja različitih zaštitnih transakcija. Proces uključuje povezivanje svih instrumenata zaštite sa specifičnim preuzetim obvezama Društva ili očekivanim transakcijama.

Politika Grupe trenutno ne dopušta držanje derivativnih instrumenata za trgovanje ili u špekulativne svrhe. Sljedeći financijski instrumenti iskazani su u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju Grupe i izvještaju o financijskom položaju Društva:

o) Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu izvještaja o tijeku novca, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni, sredstva na računima kod banaka i depozite oročene do 90 dana (od datuma oročenja) u nominalnoj vrijednosti.

p) Ulaganja raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je ona nederivativna financijska imovina koja je predodređena kao raspoloživa za prodaju ili nije klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ili u kredite i potraživanja. Financijski instrumenti uključeni u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju početno su priznati po trošku, a naknadno mjereni po fer vrijednosti baziranoj na tržišnim cijenama ili iznosima izvedenim iz modela novčanog tijeka. Dobitak i gubitak koji proizlazi iz promjena fer vrijednosti priznaje se direktno u kapital u revalorizacijske rezerve, s izuzetkom gubitka od umanjenja vrijednosti. Ako procijenjena fer vrijednost nije pouzdana ili je podložna značajnim promjenama, imovina se priznaje po trošku, tj. nabavnoj vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

q) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja Grupe iskazani su po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjenom za iznos rezerviranja za eventualno umanjenje vrijednosti. Povezana vrijednosna usklađenja priznaju se u računu dobiti i gubitka.

r) Financijske obveze

Financijske obveze namiruju se periodično u novcu ili drugoj financijskoj imovini. To osobito uključuje obveze prema dobavljačima, obveze prema bankama i obveze iz financijskog leasinga. Te su financijske obveze početno mjerene po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a kasnije prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

s) Zaštitna rezerva

Zaštitne rezerve, koje se odnose na još neotplaćeni dio dugoročnih financijskih obveza, tretiraju se kao zaštita samo u iznosu koji se odnosi na plaćanja koja dospijevaju u roku 3 godine od dana bilance, dok tečajne razlike na neotplaćeni dio glavnice direktno terete rezultat poslovanja.

Promjene u fer vrijednosti derivativnih instrumenata koji se označavaju i svrstavaju kao zaštita novčanog toka i koji su vrlo učinkoviti, priznaju se u okviru glavnice. Iznosi odgođeni u glavnici prenose se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti i prikazuju kao prihod ili rashod u istim razdobljima tijekom kojih zaštićena ugovorena obveza ili planirana transakcija utječu na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti. Neučinkoviti dio dobiti ili gubitka se priznaje odmah u računu dobiti i gubitka.

Na početku transakcije Društvo dokumentira odnos između instrumenata zaštite i zaštićenih stavki, kao i svoj cilj upravljanja rizikom i strategiju ulaganja u razne transakcije zaštite. Taj proces uključuje povezivanje svih derivativa koji su označeni kao zaštita s određenom imovinom i obvezama ili određenim čvrsto preuzetim obvezama ili prognoziranima transakcijama. Na početku zaštite i tijekom trajanja zaštite, Društvo također procjenjuje i dokumentira u kojoj mjeri su derivativi korišteni u zaštitnim transakcijama visoko učinkoviti u neutraliziranju promjena fer vrijednosti ili novčanih tokova zaštićenih stavki.

Kredit i financijski najmovi za kupnju zrakoplova su denominirani u stranim valutama, te je Društvo izloženo riziku promjene valutnih tečajeva. Društvo je svoje devizne prihode procijenilo i utvrdilo da su visoko učinkoviti kao zaštita odljeva novca po osnovi otplate glavnice i kamata u stranoj valuti. Sukladno navedenom, Društvo nerealiziranu dobit i gubitke proizašle iz preračunavanja namjenskih zaduženja u stranoj valuti iskazuje kao zasebnu komponentu glavnice. Uprava prati učinkovitost zaštite redovito tijekom cijelog razdoblja.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

t) Rezerviranja i potencijalne obveze

Rezerviranja se evidentiraju ako postoji obveza prema trećim stranama, ako su buduća plaćanja izvjesna i ako se iznos rezerviranja može pouzdano izmjeriti. Ako je neki od tih kriterija zadovoljen, tada se takve obveze iskazuju u okviru potencijalnih obveza. Rezerviranja za iznose plative nakon više od godinu dana iskazuju se po neto sadašnjoj vrijednosti. Potreba za rezerviranjima i procjena iznosa rezerviranja se preispituju svake godine prilikom izrade izvještaja o financijskom položaju. Rezerviranja u stranoj valuti preračunata su prema zaključnom tečaju.

u) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kako ih je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza.

Slijedi opis prosudbi i ključnih pretpostavki Društva u primjeni računovodstvenih politika koje su opisane u Bilješci 3 (a-u), kao i drugih glavnih izvora neizvjesnosti procjena na datum izvještaja o financijskom položaju koji nose značajan rizik materijalnih usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u idućoj financijskoj godini ili značajno utječu na iznose priznate u financijskim izvještajima.

Financijska kriza i gospodarska recesija

Uprava Croatia Airlinesa d.d. prati potencijalni utjecaj financijske krize i gospodarske recesije na poslovne aktivnosti Društva. Društvo ostvaruje prihode prvenstveno iz putničkog prometa. U postojećem ekonomskom okruženju nije moguće pouzdano procijeniti buduću razinu putničkog prometa, pa je time neizvjesna i iskoristivost zrakoplova. Tijekom 2010. i 2011. godine Društvo je primilo državnu potporu temeljem Zakona o državnim potporama („Narodne novine“ br. 140/05.). U skladu s odlukom, Društvo će i dalje primati državnu potporu u ostvarivanju svojih operativnih i financijskih planova.

Financijska imovina i obveze

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza utvrđuje se primjenom općeprihvaćenih metoda. S obzirom da tržišne cijene za veći dio financijske imovine i financijskih obveza Društva nisu dostupne, fer vrijednost tih stavki izvedena je iz pretpostavki Uprave vezano za buduće gospodarske uvjete, iznose i vrijeme nastanka budućih novčanih tijekova i procijenjenih diskontnih stopa. Po mišljenju Uprave, fer vrijednosti sve financijske imovine i svih financijskih obveza iskazanih u bilanci ne razlikuju se značajno od njihovih knjigovodstvenih vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

u) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja (nastavak)

Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

Budući da putnički promet čini najveći dio poslovanja Društva, Uprava Društva smatra da izvještavanje prema zahtjevima MSFI-ja 8 u vezi operativne segmentacije nije materijalno.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme

Zrakoplovi se priznaju u revaloriziranim iznosima u skladu s revalorizacijskom računovodstvenom metodom iz MRS-a 16, koja je prvi puta primijenjena 31. prosinca 2001. godine. Na dan 31. prosinca 2008. godine Društvo je utvrdilo potrebu za ponovnom revalorizacijom, koju je provelo kako je navedeno u Bilješci 3 pod j) Materijalna imovina.

Revalorizaciju zrakoplova proveo je nezavisni procjenitelj korištenjem metode amortiziranog troška zamjene. Revalorizacija imovine s 31. prosincem 2001. godine rezultirala je povećanjem vrijednosti imovine i odgovarajućim povećanjem kapitala, kao i promjenama u procijenjenom preostalom korisnom vijeku te imovine. Tako iskazane vrijednosti navedene imovine i s njima povezane revalorizacijske pričuve ne predstavljaju nužno vrijednosti po kojima ta imovina može biti ili bi bila prodana. Neizvjesnost povezana s budućim uvjetima poslovanja, tehnološkim promjenama i konkurentskim okruženjem u predmetnom sektoru mogu zahtijevati buduće korekcije procijenjenih revaloriziranih iznosa i vijeka trajanja koje potencijalno mogu rezultirati značajnim promjenama financijskog položaja, kapitala i dobiti, kako je podrobnije navedeno pod u) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja, pod podnaslovom „Financijska kriza i gospodarska recesija“.

Gubici od umanjenja nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo je na temelju procjene sadašnjeg korištenja i očekivanih budućih prihoda pretpostavilo da ne postoje značajni gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. Uprava je pretpostavila da će se putnički promet održati na postojećoj razini kroz korisni vijek trajanja zrakoplova i povezane imovine, te su stoga u budućnosti moguće korekcije s naslova umanjenja vrijednosti imovine ako dođe do znatnog smanjenja ostvarenih prihoda.

Tijekom godine Društvo je primilo izravnu financijsku potporu države u iznosu 121.673 tisuće kuna, odnosno 16.367 tisuća eura (2010.g. 98.839 tisuća kuna, odnosno 13.567 tisuća eura, bilješka 6)

Uzevši u obzir sve prethodno spomenute činjenice, Uprava Društva zaključuje da će Društvo biti sposobno na vrijeme podmiriti tekuće obveze te udovoljiti zahtjevima ugovora o kreditima i najmovima. S obzirom da se očekuje daljnja potpora dioničara, Uprava Društva je uvjerenja da je primjereno financijske izvještaje sastaviti po načelu vremenske neograničenosti poslovanja.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

4. PRIHODI OD PUTNIČKOG PROMETA

	2011.		2010.	
	Croatia Airlines d.d. i Grupa u tis. kn	u tis. eura	Croatia Airlines d.d. i Grupa u tis. kn	u tis. eura
Redovni letovi	1.256.208	168.980	1.063.928	146.033
Charter letovi	62.963	8.469	56.225	7.717
	1.319.171	177.449	1.120.153	153.750

Prihodi po zemljopisnoj podjeli:

	2011.		2010.	
	Croatia Airlines d.d. i Grupa u tis. kn	u tis. eura	Croatia Airlines d.d. i Grupa u tis. kn	u tis. eura
Hrvatska	423.454	56.961	379.732	52.121
Njemačka	134.555	18.100	110.895	15.221
SAD	151.705	20.407	120.977	16.605
Ostale zemlje	609.457	81.981	508.549	69.803
	1.319.171	177.449	1.120.153	153.750

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

5. OSTALI PRIHODI OD PRODAJE

	2011.		2010.		2011.		2010.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
Prihodi od usluga tehničkih potpora trećima	39.248	5.279	33.398	4.584	39.248	5.279	33.398	4.584
Prihodi od usluga rezervacijskog sustava	6.700	901	6.238	856	-	-	-	-
Provizija od inozemnih zrakoplovnih kompanija	16.874	2.270	12.459	1.710	16.874	2.270	12.459	1.710
Prihodi od prodaje robe na konsignaciji	10.912	1.468	8.092	1.111	10.912	1.468	8.092	1.111
Prihodi od ostvarenih milja	7.769	1.045	7.288	1.000	7.769	1.045	7.287	1.000
Ostalo	23.068	3.104	28.140	3.863	18.987	2.554	14.620	2.007
	104.572	14.067	95.615	13.124	93.790	12.616	75.856	10.412

6. OSTALI PRIHODI

	2011.		2010.		2011.		2010.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
Amortizacija materijalne imovine primljene bez naknade	1.207	162	1.207	166	1.207	162	1.207	166
Prihodi od državnih potpora	121.673	16.367	98.839	13.567	121.673	16.367	98.839	13.567
Naplaćena otpisana potraživanja	370	50	41	5	370	50	8	1
Prihodi od prodaje imovine	128	17	655	90	128	17	655	90
Prihodi od prodaje rezervnih dijelova	3.417	460	1.008	138	3.417	460	1.008	138
Ostali prihodi	28.533	3.838	47.589	6.532	28.483	3.831	47.531	6.524
	155.328	20.894	149.339	20.498	155.278	20.887	149.248	20.486

Tijekom 2011. godine Društvo je evidentiralo ukupno 121.673 tisuće kuna (16.367 tisuća eura) prihoda na ime potpore od Vlade Republike Hrvatske za održavanje domaćih zračnih linija. Iznos naknade se utvrđuje kao razlika između ostvarenih prihoda i direktnih troškova letenja na pojedinim domaćim linijama. S osnove potpore Vlade Republike Hrvatske u 2010. godini prihod je iznosio 98.839 tisuća kuna (13.567 tisuća eura).

U okviru ostalih prihoda je iznos od 12.748 tisuća kuna (1.715 tisuća eura), koji se odnosi na razliku proizašlu iz amortizacije obračunate na revaloriziranu vrijednost i amortizacije obračunate na nabavnu vrijednost sredstva.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2011.		2010.		2011.		2010.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
Neto naknade za rad i plaće	125.749	16.915	118.720	16.295	123.945	16.673	116.989	16.058
Porezi i doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje na teret zaposlenih	72.341	9.731	72.231	9.914	71.436	9.609	71.290	9.785
Porezi i doprinosi za zdravstveno i mirovinsko na teret poslodavca	45.366	6.103	43.575	5.981	44.899	6.040	43.115	5.918
Ostali troškovi osoblja	37.124	4.994	36.692	5.036	36.851	4.957	36.476	5.007
	280.580	37.743	271.218	37.226	277.131	37.279	267.870	36.768

Grupa je imala 1.121 zaposlenih (Croatia Airlines d.d. 1.101, Amadeus Croatia d.d. 8 i Obzor putovanja d.o.o. 12 zaposlenih) na dan 31. prosinca 2010. godine (1.138 zaposlenika na dan 31. prosinca 2010. g., v. bilješku 34).

Troškovi osoblja raspoređeni su u računu dobiti i gubitka po stavkama troškova poslovanja u skladu s ICAO metodologijom.

8. FINANCIJSKI PRIHODI

	2011.		2010.		2011.		2010.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
Pozitivne tečajne razlike	162.250	21.825	82.523	11.327	162.187	21.818	82.473	11.320
Prihodi od kamata	1.315	177	653	90	1.312	177	647	89
Ostali financijski prihodi	202	27	549	75	202	27	318	44
	163.767	22.029	83.725	11.492	163.701	22.021	83.438	11.453

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

9. FINANCIJSKI RASHODI

	2011.		2010.		2011.		2010.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
Negativne tečajne razlike	(166.436)	(22.388)	(88.748)	(12.181)	(166.382)	(22.381)	(88.667)	(12.170)
Rashodi od kamata	(26.193)	(3.523)	(23.154)	(3.179)	(26.167)	(3.520)	(23.131)	(3.175)
Ostali financijski rashodi	(2.052)	(277)	(3.564)	(489)	(2.052)	(276)	(3.564)	(489)
	(194.681)	(26.188)	(115.466)	(15.849)	(194.600)	(26.177)	(115.362)	(15.834)

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

10. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit u zemlji obračunava se po stopi od 20%, koja se primjenjuje na procijenjenu oporezivu dobit tekuće godine.

Društvo nema obvezu poreza na dobit tekuće godine s obzirom na prenesene gubitke iz prethodnih godina.

Obveze za porez na dobit ovisnih društava su kako slijedi: Amadeus Croatia d.d. 108 tisuća kuna, odnosno 14 tisuća eura (2010.g.: 99 tisuća kuna, 14 tisuća eura) i Obzor putovanja d.o.o. 166 tisuća kuna, odnosno 22 tisuće eura (2010.g.: 23 tisuće kuna, 3 tisuće eura).

Svođenje računovodstvene dobiti na oporezivu dobit nije prezentirano odvojeno za konsolidirane i odvojene financijske izvještaje Društva, budući da Uprava smatra da je utjecaj ovisnih društava nematerijalan.

Usklađenje poreza na dobit za godinu s dobiti iskazanom u računu dobiti i gubitka je kako slijedi:

	Croatia Airlines d.d. 2011. u tis. kn	Croatia Airlines d.d. 2010. u tis. kn
Neto (gubitak) prije oporezivanja	(75.544)	(156.554)
Neoporezivi prihodi	(244)	(74)
Poticaji za osposobljavanje	(4.400)	(5.630)
Porezno nepriznati troškovi	2.136	1.928
Ispravak porezno nepriznatih troškova	-	49
Porezni gubitak	(78.052)	(160.281)
Preneseni porezni gubici	(434.920)	(302.491)
Istekli porezni gubici	(23.309)	27.852
Gubitak iskorišten u tekućem razdoblju	-	-
Porezni gubici koji se prenose u iduće razdoblje	(536.281)	(434.920)

Preneseni porezni gubici Društva isteći će u idućim godinama kako je navedeno u tablici u nastavku.

10. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Ovisna društva nemaju gubitaka za prijenos u iduće razdoblje.

		Preneseni gubici	Preneseni gubici	Porezna olakšica po stopi 20 %	Porezna olakšica po stopi 20 %
		u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
2012.	Ne više od 1 godine (iz 2007. godine)	2.400	319	480	64
2013.	Ne više od 2 godine (iz 2008. godine)	92.553	12.290	18.511	2.458
2014.	Ne više od 3 godine (iz 2009. godine)	202.995	26.957	40.599	5.391
2015.	Ne više od 4 godine (iz 2010. godine)	160.281	21.284	32.056	4.257
2016.	Ne više od 5 godina (iz 2011. godine)	78.052	10.365	15.610	2.073
		536.281	71.215	107.256	14.243

Odgođena porezna imovina u iznosu od 107.256 tisuća kuna, odnosno 14.243 tisuće eura (u 2010. godini 86.994 tisuće kuna, 11.779 tisuća eura) nije priznata u knjigama Društva zbog neizvjesnosti ostvarivanja dostatne oporezive dobiti u budućnosti koja bi bila omogućila korištenje prenesenih poreznih gubitaka. Nepriznata porezna imovina je izračunata primjenjujući poreznu stopu od 20% (2010. g. 20%) koja je bila na snazi na dan izvještaja o financijskom položaju.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

2011. godina	Grupa Croatia Airlines		Croatia Airlines d.d.	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 31. prosinca 2010.	46.212	6.257	45.261	6.128
Povećanja	7.127	946	6.886	914
Otuđenja	(3.230)	(434)	(3.230)	(434)
Tečajne razlike	-	(115)	-	(112)
Stanje 31. prosinca 2011.	50.109	6.654	48.917	6.496
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 31. prosinca 2010.	29.031	3.931	28.621	3.875
Trošak amortizacije za godinu	4.081	549	4.044	544
Smanjenja	(3.230)	(434)	(3.230)	(434)
Tečajne razlike	-	(78)	-	(76)
Stanje 31. prosinca 2011.	29.882	3.968	29.435	3.909
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
31. prosinca 2011. godine	20.227	2.686	19.482	2.587
31. prosinca 2010. godine	17.181	2.326	16.640	2.253
2010. godina	Grupa Croatia Airlines		Croatia Airlines d.d.	
	u tis. kn	u tis. eura	u tis. kn	u tis. eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 31. prosinca 2009.	38.778	5.299	37.847	5.170
Povećanja	7.434	1.007	7.414	1.004
Otuđenja	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	(49)	-	(46)
Stanje 31. prosinca 2010.	46.212	6.257	45.261	6.128
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 31. prosinca 2009.	26.337	3.596	25.963	3.543
Trošak amortizacije za godinu	2.688	369	2.652	364
Povećanje	6	1	6	1
Tečajne razlike	-	(35)	-	(33)
Stanje 31. prosinca 2010.	29.031	3.931	28.621	3.875
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
31. prosinca 2010. godine	17.181	2.326	16.640	2.253
31. prosinca 2009. godine	12.441	1.703	11.884	1.627

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

12. GRUPA CROATIA AIRLINES – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

2011. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemlj. usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2010. godine	80.545	10.906	10.039	1.359	57.084	7.730	2.115.581	286.463	137.491	18.617	2.400.740	325.075
Povećanja	-	-	1.292	172	3.485	463	25.103	3.334	8.206	1.090	38.086	5.059
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	(188)	(25)	-	-	-	-	188	25	-	-
Otuđenja	-	-	-	-	(1.275)	(169)	(83.545)	(11.094)	(6.725)	(893)	(91.545)	(12.156)
Tečajne razlike	-	(210)	-	(26)	-	(150)	-	(5.526)	-	(359)	-	(6.271)
31. prosinca 2011. godine	80.545	10.696	11.143	1.480	59.294	7.874	2.057.139	273.177	139.160	18.480	2.347.281	311.707
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2010. godine	21.264	2.879	-	-	37.729	5.109	1.061.443	143.726	49.342	6.681	1.169.778	158.395
Trošak amortizacije za godinu	3.034	408	-	-	3.845	517	122.166	16.433	7.100	955	136.145	18.313
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(1.043)	(140)	(83.545)	(11.238)	(1.593)	(214)	(86.181)	(11.592)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	4	1	-	-	219	29	223	30
Tečajne razlike	-	(60)	-	-	-	(104)	-	(2.838)	-	(138)	-	(3.140)
31. prosinca 2011. godine	24.298	3.227	-	-	40.535	5.383	1.100.064	146.083	55.068	7.313	1.219.965	162.006
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Na dan 31. prosinca 2011. godine	56.247	7.469	11.143	1.480	18.759	2.491	957.075	127.094	84.092	11.167	1.127.316	149.701
Na dan 31. prosinca 2010. godine	59.281	8.027	10.039	1.359	19.355	2.621	1.054.138	142.737	88.149	11.936	1.230.962	166.680

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2011. iznosi 957.075 tisuće kuna, odnosno 127.094 tisuća eura (u 2010.g. 1.054.138 tisuća kuna, odnosno 142.737 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

12. GRUPA CROATIA AIRLINES – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)
2010. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemalj. usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2009. godine	80.484	11.019	9.921	1.357	44.426	6.069	2.158.465	295.208	133.926	18.337	2.427.222	331.990
Povećanja	61	8	232	31	14.808	2.006	35.080	4.750	11.135	1.508	61.316	8.303
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	(114)	(15)	-	-	114	15	-	-	-	-
Otuđenja	-	-	-	-	(2.150)	(291)	(78.078)	(10.572)	(7.570)	(1.025)	(87.798)	(11.888)
Tečajne razlike	-	(121)	-	(14)	-	(54)	-	(2.938)	-	(203)	-	(3.330)
31. prosinca 2010. godine	80.545	10.906	10.039	1.359	57.084	7.730	2.115.581	286.463	137.491	18.617	2.400.740	325.075

ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

31. prosinca 2009. godine	18.232	2.499	-	-	36.752	5.019	1.007.237	137.639	45.213	6.194	1.107.434	151.351
Trošak amortizacije za godinu	3.032	416	-	-	3.202	440	132.285	18.157	7.008	962	145.527	19.975
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(2.218)	(304)	(78.079)	(10.717)	(2.971)	(408)	(83.268)	(11.429)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	(7)	(1)	-	-	92	13	85	12
Tečajne razlike	-	(36)	-	-	-	(45)	-	(1.353)	-	(80)	-	(1.514)
31. prosinca 2010. godine	21.264	2.879	-	-	37.729	5.109	1.061.443	143.726	49.342	6.681	1.169.778	158.395

SADAŠNJA VRIJEDNOST

Na dan 31. prosinca 2010. godine	59.281	8.027	10.039	1.359	19.355	2.621	1.054.138	142.737	88.149	11.936	1.230.962	166.680
Na dan 31. prosinca 2009. godine	62.252	8.520	9.921	1.357	7.674	1.050	1.151.228	157.569	88.713	12.143	1.319.788	180.639

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2010. iznosi 1.054.138 tisuće kuna, odnosno 142.737 tisuća eura (u 2009.g. 1.151.228 tisuća kuna, odnosno 157.569 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)
2011. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemalji. usluge i alati		Ukupno	
	tisuje kuna	tisuje eura	tisuje kuna	tisuje eura	tisuje kuna	tisuje eura	tisuje kuna	tisuje eura	tisuje kuna	tisuje eura	tisuje kuna	tisuje eura
NABAVNA I/ REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2010. godine	80.545	10.906	10.039	1.359	53.366	7.226	2.115.581	286.463	137.491	18.617	2.397.022	324.571
Povećanja	-	-	1.292	172	3.457	459	25.103	3.334	8.206	1.090	38.058	5.055
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	(188)	(25)	-	-	-	-	188	25	-	-
Otuđenja	-	-	-	-	(1.275)	(169)	(83.545)	(11.094)	(6.725)	(893)	(91.545)	(12.156)
Tečajne razlike	-	(210)	-	(26)	-	(140)	(5.526)	-	(359)	-	(6.261)	-
31. prosinca 2011. godine	80.545	10.696	11.143	1.480	55.548	7.376	2.057.139	273.177	139.160	18.480	2.343.535	311.209
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2010. godine	21.264	2.879	-	-	34.333	4.648	1.061.443	143.726	49.342	6.681	1.166.382	157.934
Trosak amortizacije za godinu	3.034	408	-	-	3.729	502	122.166	16.433	7.100	955	136.029	18.298
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(1.043)	(140)	(83.545)	(11.238)	(1.593)	(214)	(86.181)	(11.592)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	4	1	-	-	219	29	223	30
Tečajne razlike	-	(60)	-	-	-	(96)	(2.837)	-	-	(138)	-	(3.131)
31. prosinca 2011. godine	24.298	3.227	-	-	37.023	4.915	1.100.064	146.084	55.068	7.313	1.216.453	161.539
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2011. godine	56.247	7.469	11.143	1.480	18.525	2.461	957.075	127.094	84.092	11.167	1.127.082	149.670
31. prosinca 2010. godine	59.281	8.027	10.039	1.359	19.033	2.578	1.054.138	142.737	88.149	11.936	1.230.640	166.637

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2011. iznosi 957.075 tisuće kuna, odnosno 127.094 tisuće eura (u 2010.g. 1.054.138 tisuća kuna, odnosno 142.737 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

2010. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemalji. usluge i alati		Ukupno	
	tisuuće kuna	tisuuće eura	tisuuće kuna	tisuuće eura	tisuuće kuna	tisuuće eura	tisuuće kuna	tisuuće eura	tisuuće kuna	tisuuće eura	tisuuće kuna	tisuuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2009. godine	80.484	11.019	9.921	1.357	40.802	5.576	2.158.465	295.401	133.926	18.344	2.423.598	331.697
Povećanja	61	8	232	31	14.714	1.993	35.080	4.750	11.135	1.508	61.222	8.290
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	(114)	(15)	-	-	114	15	-	-	-	-
Otuđenja	-	-	-	-	(2.150)	(291)	(78.078)	(10.572)	(7.570)	(1.025)	(87.798)	(11.888)
Tečajne razlike	-	(121)	-	(14)	-	(52)	-	(3.131)	-	(210)	-	(3.528)
31. prosinca 2010. godine	80.545	10.906	10.039	1.359	53.366	7.226	2.115.581	286.463	137.491	18.617	2.397.022	324.571

ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

31. prosinca 2009. godine	18.232	2.498	-	-	33.463	4.571	1.007.237	137.832	45.213	6.202	1.104.145	151.103
Trošak amortizacije za godinu	3.032	416	-	-	3.094	425	132.285	18.157	7.008	962	145.419	19.960
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(2.218)	(304)	(78.079)	(10.717)	(2.971)	(408)	(83.268)	(11.429)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	(6)	(1)	-	-	92	13	86	12
Tečajne razlike	-	(35)	-	-	-	(43)	-	(1.546)	-	(88)	-	(1.712)
31. prosinca 2010. godine	21.264	2.879	-	-	34.333	4.648	1.061.443	143.726	49.342	6.681	1.166.382	157.934

SADAŠNJA VRIJEDNOST

31. prosinca 2010. godine	59.281	8.027	10.039	1.359	19.033	2.578	1.054.138	142.737	88.149	11.936	1.230.640	166.637
31. prosinca 2009. godine	62.252	8.521	9.921	1.357	7.339	1.005	1.151.228	157.569	88.713	12.142	1.319.453	180.594

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2010. iznosi 1.054.138 tisuća kuna, odnosno 142.737 tisuća eura (u 2009.g. 1.151.228 tisuća kuna, odnosno 157.569 tisuća eura).

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Rezervni dijelovi zrakoplova Airbus i ATR 42 iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se u razdoblju procijenjenog vijeka trajanja zrakoplova. Oprema za zemaljske usluge (GSE) i alati iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se tijekom 16,6 godina.

Troškovi dvanaestogodišnjeg pregleda se amortiziraju po stopi od 8,33% (2010. godine: 8,33%), a šestogodišnjeg pregleda po stopi od 16,67% (2010. godine: 16,67 %).

Društvo je tijekom 2011. imalo jedan zrakoplov tipa Airbus 320 i šest zrakoplova tipa Dash 8-Q400 koje koristi u operativnom najmu. Zrakoplov Airbus 320 je u najmu od prosinca 2008. do prosinca 2013. godine uz mjesečnu najamninu od 206 tisuća USD.

Za zrakoplove Dash 8-Q400 ugovorima je preuzeta obveza plaćanja mjesečne leasing rate prosječno u iznosu od 131 tisuću eura po zrakoplovu.

Troškovi velikih pregleda na zrakoplovima rezerviraju se do trenutka održavanja.

Flota na dan 31. prosinca 2011.

tip zrakoplova	količina	oblik vlasništva	Ostatak vrijednosti	Procijenjeni vijek trajanja	Založeni kao sredstvo osiguranja
Airbus A319	2	vlasništvo Društva	Da	20	Ne
Airbus A319	2	vlasništvo Društva	Da	20	Da
Airbus A320	2	vlasništvo Društva	Da	20	Ne
Airbus A320	1	operativni leasing	-	-	Ne
Dash 8-Q400	6	operativni leasing	-	-	Ne
Ukupno	13				

13. ULAGANJA U OVISNA I PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Naziv društva	Osnovna djelatnost	2011.		2010.		2011.		2010.		%
		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.		
		tis. kuna	tis. eura	tis. kuna	tis. eura	tis. kuna	tis. eura	tis. kuna	tis. eura	
Obzor putovanja d.o.o.	Turistička djelatnost	-	-	-	-	1.020	133	1.020	133	100
Amadeus Croatia d.d.	Marketinške usluge	-	-	-	-	190	25	190	25	95
Pleso prijevoz d.o.o.	Prijevoz putnika	5.050	695	4.744	639	3.900	524	3.900	524	50
		5.050	695	4.744	639	5.110	682	5.110	682	

Sva tri društva osnovana su u Republici Hrvatskoj. Postotak se odnosi na udio u vlasništvu te glasačkim pravima. U 2004. godini izvršena je dokapitalizacija društva Amadeus Croatia d.d. za iznos od 90 tisuća kuna radi usklađivanja s izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima u dijelu koji se odnosi na minimalni temeljni kapital. Pleso prijevoz d.o.o. je ovisno društvo u zajedničkom vlasništvu Zračne luke Zagreb d.d. i Croatia Airlinesa d.d. s jednakim udjelima (50% : 50%). U konsolidiranim financijskim izvještajima, udjeli u Pleso prijevozu d.o.o. prikazani su po metodi udjela, a u odvojenim financijskim izvještajima Društva po metodi troška.

14. DEPOZITI

	2011.		2010.		2011.		2010.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Depoziti kod PBZ i ZABE za kredite djelatnika	6.220	826	6.797	920	6.220	826	6.797	920
Ostali depoziti	752	100	760	103	714	95	721	98
	6.972	926	7.557	1.023	6.934	921	7.518	1.018

Kamatna stopa na dugoročne depozite u Privrednoj banci Zagreb za namjenske kredite djelatnika iznosi 0,75%, a u Zagrebačkoj banci 0%.

15. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	Udio	Croatia Airlines d.d. i Grupa		Croatia Airlines d.d. i Grupa	
		2011.		2010.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Hrvatska poštanska banka	0,26 %	<u>1.703</u>	<u>229</u>	<u>1.703</u>	<u>229</u>

16. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

	2011. Croatia Airlines Grupa		2010. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines d.d.		2010. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročni depoziti dani dobavljačima	37.594	4.992	21.894	2.965	37.594	4.992	21.894	2.965
Dugoročni avansi dani dobavljačima	44.020	5.846	42.116	5.702	44.020	5.846	42.116	5.702
Potraživanja za stanove u otkupu	709	94	783	106	709	94	783	106
Pozajmice zaposlenima za školovanje	-	-	4	1	-	-	4	1
Dugotrajna potraživanja za obveznice	500	66	503	68	500	66	503	68
	<u>82.823</u>	<u>10.998</u>	<u>65.300</u>	<u>8.842</u>	<u>82.823</u>	<u>10.998</u>	<u>65.300</u>	<u>8.842</u>

Iznos od 23.254 tisuće kuna, odnosno 3.088 tisuća eura (u 2010. godini 8.168 tisuća kuna, odnosno 1.106 tisuća eura), odnosi se na depozit kod Lufthansa Technik za popravke i održavanje Airbus zrakoplova. Iznos je uplaćivan Lufthansi Technik mjesečno od 1998. godine. Društvo je u 2011. godini na ovaj depozit uknjižilo kamatni prihod u iznosu 53 tisuće eura, odnosno 398 tisuća kuna (2010. godine 393 tisuće kuna, odnosno 54 tisuće eura) i 21 tisuću dolara odnosno 119 tisuća kuna, na temelju obračuna primljenog od Lufthansa Technik po godišnjoj kamatnoj stopi od 3,5%.

Iznos od 44.020 tisuća kuna odnosno 5.846 tisuća eura (2010. 42.116 tisuća kuna, 5.702 tisuće eura) odnosi se na avans plaćen Airbus Industrie za nabavu četiri nova zrakoplova tipa A319 koji trebaju biti isporučeni 2015. i 2016. godine u skladu s kupoprodajnim ugovorom i njegovim dodacima, potpisanim između Airbus Industrie i Croatia Airlines.

16. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Dugoročna potraživanja u iznosu od 709 tisuća kuna, odnosno 94 tisuće eura (2010. godine 783 tisuće kuna, odnosno 106 tisuća eura) odnose se na potraživanja za 32 prodana stana zaposlenicima Društva. Dospijeće potraživanja je od 16 do 30 godina uz kamatu od 1% godišnje prema Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (NN 43/92).

Prema mišljenju Uprave, knjigovodstvene vrijednosti dugoročnih potraživanja približne su njihovim fer vrijednostima.

17. ZALIHE

	Croatia Airlines d.d. i Grupa		Croatia Airlines d.d. i Grupa	
	2011.		2010.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Potrošni rezervni dijelovi	37.166	4.935	31.738	4.298
Zalihe hrane, pića i ostale zalihe	6.666	885	6.384	864
	43.832	5.820	38.122	5.162

Potrošni rezervni dijelovi terete trošak razdoblja prilikom stavljanja u upotrebu dok su rotirajući rezervni dijelovi uključeni u dugotrajnu materijalnu imovinu.

18. FINANCIJSKA IMOVINA

	2011. Croatia Airlines Grupa		2010. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines d.d.		2010. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Potraživanja za dane depozite i kredite	3.622	481	1.817	246	3.622	481	1.817	246
Čekovi	83	12	245	33	5	1	245	33
	3.705	493	2.062	279	3.627	482	2.062	279

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

18. FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

Potraživanja za dane depozite na dan 31. prosinca 2011. su kako slijedi:

Financijska institucija	Godišnja kamatna stopa	U tisućama izvorne valute	Valuta	2011.	2011	2010.	2010.
				tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Depoziti:							
Dresdner Bank A.G.	1,00	75	EUR	566	75	555	75
ARC US	-	166	USD	967	128	732	99
US Bank	-	110	USD	639	85	-	-
Ostalo	-	-	Razno	1.450	193	530	72
Stanje na dan 31. prosinca Croatia Airlines d.d.				3.622	481	1.817	246

Iznos od 566 tisuća kuna (75 tisuća eura) odnosi se na kratkoročni depozit u Dresdner banci plaćen u svrhu izdavanja bankovnih garancija dobavljačima Društva.

Iznosi prikazani u tablici predstavljaju fer vrijednost financijske imovine na dan 31. prosinca 2011. i 2010. godine.

19. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	2011. Croatia Airlines Grupa		2010. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines d.d.		2010. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Potraživanja od kupaca u zemlji	41.292	5.483	37.059	5.018	39.532	5.250	34.850	4.719
Potraživanja od kupaca iz inozemstva	56.597	7.516	44.239	5.990	55.555	7.377	43.238	5.854
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(9.029)	(1.199)	(6.649)	(900)	(8.739)	(1.160)	(6.361)	(861)
	88.860	11.800	74.649	10.108	86.348	11.467	71.727	9.712

19. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Sljedeće tablice prikazuju promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u 2011. i 2010. godini:

	2011.		2011.	
	Croatia Airlines tisuće kuna	Grupa tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca				
1. siječnja 2011.	6.649	900	6.361	861
Povećanja	2.939	390	2.939	390
Smanjenja	(370)	(49)	(370)	(49)
Otpisi	(379)	(50)	(379)	(50)
Tečajne razlike	190	8	188	8
31. prosinca 2011.	9.029	1.199	8.739	1.160

	2010.		2010.	
	Croatia Airlines tisuće kuna	Grupa tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	Croatia Airlines d.d. tisuće eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca				
1. siječnja 2010.	6.507	891	6.187	847
Povećanja	4.811	651	4.811	651
Smanjenja	(41)	(6)	(9)	(1)
Otpisi	(4.846)	(656)	(4.846)	(656)
Tečajne razlike	218	20	218	20
31. prosinca 2010.	6.649	900	6.361	861

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

20. OSTALA POTRAŽIVANJA

	2011. Croatia Airlines Grupa		2010. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines d.d.		2010. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto potraživanja za PDV	167	22	2.431	329	18	2	2.332	316
Potraživanja od zaposlenih	311	41	304	41	284	38	287	39
Potraživanja od države i drugih institucija	75.166	9.982	42.442	5.747	75.047	9.966	42.324	5.731
Potraživanja za dividende i udjele u dobiti	-	-	-	-	289	38	248	34
Potraživanja za avanse dobavljačima	8.147	1.083	8.215	1.113	8.136	1.080	8.184	1.108
Potraživanja za dane zajmove	4	1	165	22	4	1	165	22
	83.795	11.129	53.557	7.252	83.778	11.125	53.540	7.250

21. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2011. Croatia Airlines Grupa		2010. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines d.d.		2010. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Kratkoročni depoziti	7.579	1.006	28.205	3.819	7.579	1.006	28.205	3.819
Žiro račun	3.702	492	7.550	1.022	1.970	262	6.472	876
Devizni računi	13.950	1.854	17.484	2.368	12.479	1.657	16.488	2.233
Devizna blagajna	83	11	184	25	83	11	184	25
Blagajna	41	5	50	7	32	4	13	2
	25.355	3.368	53.473	7.241	22.143	2.940	51.362	6.955

22. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2011. Croatia Airlines Grupa		2010. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines d.d.		2010. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	25.054	3.327	23.296	3.154	24.995	3.319	23.230	3.145
Nedospjela naplata prihoda	8.548	1.134	13.711	1.857	8.547	1.135	13.711	1.857
	33.602	4.461	37.007	5.011	33.542	4.454	36.941	5.002

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja uključuju iznose za: troškove školovanja pilota u iznosu od 1.421 tisuću kuna, odnosno 189 tisuća eura (2010.: 2.618 tisuća kuna, odnosno 354 tisuće eura), troškove refinanciranja kredita u iznosu od 5.412 tisuća kuna, odnosno 719 tisuća eura (2010.: 7.338 tisuća kuna, odnosno 994 tisuće eura), te unaprijed plaćene troškove dobavljačima u iznosu od 18.162 tisuće kuna, odnosno 2.411 tisuća eura (2010.: 13.274 tisuće kuna, odnosno 1.797 tisuća eura).

23. DIONIČKA GLAVNICA

Tijekom 2011. i 2010. godine nije bilo promjene visine dioničke glavnice i ona iznosi 989.975 tisuća kuna, odnosno 131.150 tisuća eura.

Na dan 31. prosinca 2011. godine struktura vlasništva Društva je kako slijedi:

Dioničari	Broj dionica	Udio %	31. prosinca (tisuće kuna)
Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) za Republiku Hrvatsku	4.762.943	96,22	952.588
Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) za Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	110.584	2,16	21.315
Ostali	101.949	1,62	16.072
	4.975.476	100,00	989.975

23.1. Ovisno društvo Obzor putovanja d.o.o., Zagreb

Ovisno društvo Obzor putovanja d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, je u 100%-tnom vlasništvu društva Croatia Airlines d.d..

23.2. Ovisno društvo Amadeus Croatia d.d., Zagreb

Temeljni kapital ovisnog društva Amadeus Croatia d.d., sa sjedištem u Zagrebu, sastoji se od 100 redovnih dionica, svaka po 2.000 kuna nominalne vrijednosti. Struktura vlasništva ovisnog društva Amadeus Croatia d.d., Zagreb na dan 31. prosinca 2011. i 2010. je kako slijedi:

Dioničari	Broj dionica	Udio %	31. prosinca (tisuće kuna)	31. prosinca (tisuće eura)
Croatia Airlines d.d., Zagreb	95	95,00	190	25
Amadeus Marketing, Madrid	5	5,00	10	1
	100	100,00	200	26

Tijekom 2004. godine temeljni kapital društva Amadeus Croatia d.d. je povećan za 90 tisuća kuna (12 tisuća eura) na način da je udio društva Croatia Airlines d.d. povećan za 85,5 tisuća kuna (11 tisuća eura), a udio društva Amadeus Marketing, Madrid povećan je za 4,5 tisuće kuna (0,6 tisuća eura).

Manjinski udjeli nisu prikazani u konsolidiranim financijskim izvještajima jer nisu materijalno značajni.

24. KAPITALNE REZERVE

Revalorizacijske pričuve u iznosu od 88.116 tisuća kuna, odnosno 11.701 tisuću eura (u 2010. godini 100.864 tisuće kuna, odnosno 13.658 tisuća eura) formirane su revalorizacijom zrakoplova i motora.

Zakonske pričuve u iznosu od 931 tisuću kuna, odnosno 135 tisuća eura (u 2010. godini 931 tisuću kuna, odnosno 135 tisuća eura) mogu se koristiti za pokrivanje gubitaka koji nisu pokriveni dobitkom tekuće godine ili ako nema drugih rezervi.

Rezerve društva Amadeus Croatia d.d. su kako slijedi: zakonske rezerve iznose 10 tisuća kuna, u eurima 1,4 tisuće (2010: 10 tisuća kuna, 1,4 tisuće eura) i ostale rezerve iznose 100 tisuća kuna, odnosno 14 tisuća eura (2010: 100 tisuća kuna, 14 tisuća eura).

Obzor putovanja iskazalo je ostale rezerve u iznosu od 716 tisuća kuna, odnosno 96 tisuća eura (2010: 716 tisuća kuna, odnosno 96 tisuća eura).

25. OSNOVNI I RAZRIJEĐENI GUBITAK PO DIONICI

Zarada po dionici temelji se na neto rezultatu Društva i broju dionica i izračunata je kako slijedi:

	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa	
	2011.		2010.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto gubitak tekuće godine	(74.597)	(10.035)	(156.236)	(21.445)
Broj izdanih dionica	4.975	4.975	4.975	4.975
Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici u KN / EUR	(14,99)	(2,02)	(31,40)	(4,31)

Uprava Društva predložila je da se gubitak 2010. godine pokrije iz budućih ostvarenih dobitaka. Zarada po dionici obračunata je po metodi prosječne ponderirane vrijednosti. Izdano je 51.197 dionica nominalne vrijednosti 100 kuna po dionici i 4.924.279 dionica nominalne vrijednosti 200 kuna po dionici.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

26. OBVEZE PO DUGOROČNIM FINACIJSKIM KREDITIMA

	Croatia Airlines d.d. i Grupa		Croatia Airlines d.d. i Grupa	
	2011. tisuće kuna	tisuće eura	2010. tisuće kuna	tisuće eura
Obveze po dugoročnim kreditima	574.629	76.308	724.315	98.077
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	(166.944)	(22.169)	(160.769)	(21.769)
	407.685	54.139	563.546	76.308

Opis obveza po dugoročnim kreditima prikazujemo kako slijedi:

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos kredita	Godišnja kamatna stopa	Dosp.	2011. godina	2011. godina	2010. godina	2010. godina
		tisuće	%		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
BLB Tranša A	EUR	135.000	6m EURIBOR +0,5 3m	12. 2014	469.203	62.308	613.537	83.077
PBZ 2009	EUR	15.000	EURIBOR +5,5% (min. 8%)	10. 2017.	105.426	14.000	110.778	15.000
					574.629	76.308	724.315	98.077
Tekuće dospijeće					(166.944)	(22.169)	(160.769)	(21.769)
Dugoročni dio kredita					407.685	54.139	563.546	76.308

Od navedenih iznosa 469.203 tisuća kuna, odnosno 62.308 tisuća eura (2010. godine: 613.537 tisuća kuna, odnosno 83.077 tisuća eura) se odnosi na kredite za koje jamči Vlada Republike Hrvatske.

Plan otplate obveza po dugoročnim kreditima prikazujemo kako slijedi:

	tisuće kuna	tisuće eura
2012.	166.944	22.169
2013.	169.956	22.569
2014.	172.968	22.969
2015.	19.579	2.600
poslije 2015.	45.182	6.001
Ukupno	574.629	76.308

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM NAJMOVIMA

	Croatia Airlines d.d. i Grupa 2011.		Croatia Airlines d.d. i Grupa 2010.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze po dugoročnim najmovima	87	12	-	-
Tekuće dospijeće po dugoročnim najmovima	(17)	(2)	-	-
	70	10	-	-

Opis obveza po dugoročnim najmovima prikazujemo kako slijedi:

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos kredita (tisuće)	Godišnja kamatna stopa %	Dosp. 06. 2016.	2011.	2011.	2010.	2010
					tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
ASA Leasing	EUR	14	8		87	12	-	-
Ukupno					87	12	-	-
Tekuće dospijeće					(17)	(2)	-	-
Dugoročni dio najмова					70	10	-	-

Plan otplate obveza po dugoročnim najmovima prikazujemo kako slijedi:

	tisuće kuna	tisuće eura
2012.	17	2
2013.	18	2
2014.	20	3
2015.	21	3
poslije 2015.	11	2
Ukupno	87	12

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

28. DUGOROČNA REZERVIRANJA

Croatia Airlines d.d. i Grupa	Sudski sporovi	
	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 31 prosinca 2009.	3.100	424
Povećanje	23	3
Smanjenje u toku godine	(2.265)	(307)
Tečajne razlike	-	(5)
Stanje 31 prosinca 2010.	858	116
Povećanje	924	123
Smanjenje u toku godine	(664)	(88)
Tečajne razlike	-	(3)
Stanje 31. prosinca 2011.	1.118	148

Iznos od 1.118 tisuća kuna, odnosno 148 tisuća eura (2010.: 858 tisuća kuna, odnosno 116 tisuća eura) odnosi se na radne sporove bivših zaposlenika JAT-a odnosno Croatia Airlinesa.

29. DUGOROČNE OBVEZE PREMA DRŽAVI

	2011. Croatia Airlines d.d.		2010. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročne obveze prema državi	447.508	59.426	274.016	37.103
	447.508	59.426	274.016	37.103

Iznos od 447.508 tisuća kuna, odnosno 59.426 tisuća eura (2010.: 274.016 tisuća kuna, odnosno 37.103 tisuća eura) predstavlja dugoročne obveze Društva s osnove realiziranih jamstava po preuzetim dugoročnim kreditima za financiranje flote.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

30. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	2011. Croatia Airlines Grupa		2010. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines d.d.		2010. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze prema dobavljačima u zemlji	155.988	20.714	134.397	18.198	154.811	20.556	133.091	18.022
Obveze prema inozemnim dobavljačima	77.817	10.334	87.235	11.812	77.103	10.239	86.828	11.757
	233.805	31.048	221.632	30.010	231.914	30.795	219.919	29.779

31. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	2011. Croatia Airlines Grupa		2010. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines d.d.		2010. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze za usluge u zračnom prometu	117.757	15.638	130.599	17.684	117.757	15.638	130.599	17.684
Primljeni depoziti i predujmovi	13.418	1.782	6.251	846	13.416	1.782	6.151	833
Obveze za plaće	20.014	2.658	19.577	2.651	19.768	2.625	19.314	2.615
Ostale kratkoročne obveze	19.694	2.616	20.193	2.735	19.482	2.587	20.147	2.728
	170.883	22.694	176.620	23.916	170.423	22.632	176.211	23.860

Obveze prema domaćim i stranim dobavljačima uglavnom se odnose na iznos obveza prema raznim zračnim lukama i dobavljačima goriva.

32. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2011. Croatia Airlines Grupa		2010. Croatia Airlines Grupa		2011. Croatia Airlines d.d.		2010. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Prihodi budućih razdoblja	7.515	998	8.722	1.181	7.515	998	8.722	1.181
Odgođeno plaćanje troškova	(37)	(5)	3.187	432	(660)	(89)	2.734	370
	7.478	993	11.909	1.613	6.855	909	11.456	1.551

Prihodi budućeg razdoblja u iznosu od 7.515 tisuća kuna, odnosno 998 tisuća eura (u 2010. godini 8.722 tisuća kuna, odnosno 1.181 tisuća eura) predstavljaju prihode od materijalne imovine primljene bez naknade od proizvođača zrakoplova i motora, koja se amortizira tijekom korisnog vijeka upotrebe dotičnog zrakoplova. Vrijednost navedenih, vezanih uz kupovinu Airbus flote, a primljenih u vidu besplatnih rezervnih dijelova i rezervnog motora, uključena je u prihode budućih razdoblja i priznaje se kao prihod na proporcionalnoj osnovi tijekom korisnog vijeka upotrebe zrakoplova.

33. PREUZETE I NEPREDVIĐENE OBVEZE

Za obavljanje redovne poslovne aktivnosti Društvo koristi poslovni prostor u najmu na raznim lokacijama. Pored navedenog, Društvo posluje i s imovinom u operativnom leasingu, i to informatičkom opremom, osobnim automobilima, zrakoplovom Airbus A320 i Q400 te rezervnim motorom za zrakoplov. Ukupne preuzete mjesečne obveze temeljem najma i operativnog leasinga iznose 9.321 tisuća kuna (1.254 tisuću eura).

U lipnju 2007. godine potpisan je ugovor o operativnom najmu četiriju zrakoplova tipa DASH 8-Q400 za razdoblje od 10 godina, od kojih su prva dva isporučena u svibnju i srpnju 2008.g, dva u lipnju 2009. godine.

U rujnu 2008.godine potpisan je ugovor o operativnom najmu još dva zrakoplova tipa DASH 8-Q400 koji su isporučeni u ožujku i travnju 2010. Ugovorima je preuzeta obveza plaćanja mjesečne leasing rate prosječno u iznosu od 131 tisuća eura po zrakoplovu.

34. ZAPOSLENICI

Croatia Airlines d.d.	2011.	2010.
Piloti i kopiloti	144	147
Kabinsko osoblje	192	185
Tehničko osoblje i održavanje	258	256
Prodaja i marketing	282	220
Zemaljska operativa	67	102
Ostali zaposlenici	158	207
	1.101	1.117
Povezana društva Croatia Airlines d.d.-a		
Amadeus Croatia d.d., Zagreb	8	8
Obzor Putovanja d.o.o., Zagreb	12	13
	1.121	1.138

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

35. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Croatia Airlines Grupa nema drugih povezanih strana osim dolje navedenih.

Povezane strane društva Croatia Airlines d.d.:

- Obzor putovanja d.o.o.
- Amadeus Croatia d.d.
- Pleso prijevoz d.o.o.

Transakcije s povezanim stranama prikazane su u nastavku:

	2011. tisuće kuna	2010. tisuće kuna	2011. tisuće eura	2010. tisuće eura
Prihodi				
Obzor putovanja d.o.o.	5.099	4.600	686	631
Amadeus Croatia d.d.	168	144	23	20
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	272	286	37	39
Ukupni prihodi	5.537	5.030	745	690
Rashodi				
Obzor putovanja d.o.o.	-	5	-	1
Amadeus Croatia d.d.	-	5	-	1
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	5.314	4.999	715	686
Ukupni rashodi	5.314	5.009	715	688
Potraživanja				
Obzor putovanja d.o.o.	11	45	1	6
Amadeus Croatia d.d.	333	292	44	40
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	45	39	6	5
Ukupna potraživanja	389	376	52	51
Obveze				
Obzor putovanja d.o.o.	-	2	-	-
Amadeus Croatia d.d.	-	-	-	-
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	1.915	2.423	254	328
Ukupne obveze	1.915	2.425	254	328

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Kao zrakoplovni prijevoznik u međunarodnom zračnom prometu, Grupa je izložena promjenama cijena, kamatnih stopa i valutnih tečajeva. Iz tog razloga, Grupa primjenjuje politiku analiziranja i aktivnog upravljanja postojećim rizičnim pozicijama i tržišnim trendovima, kao i internog prijeboja rizičnih pozicija u mjeri u kojoj je to moguće.

Odnos duga i kapitala na kraju godine bio je sljedeći:

	2011.		2010		2011.		2010.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dug	616.314	81.843	757.609	102.585	616.273	81.838	757.609	102.585
Novac i novčani ekvivalenti	(25.355)	(3.368)	(53.473)	(7.241)	(22.143)	(2.940)	(51.362)	(6.955)
Neto dug	590.959	78.475	704.136	95.344	594.130	78.898	706.247	95.630
Kapital	46.134	6.153	143.673	19.449	42.312	5.627	140.596	19.027
Odnos duga i kapitala	1.281%	1.275%	490%	490%	1.404%	1.402%	502%	503%

Kamatni rizik

Kamatni rizik je mogućnost promjene vrijednosti financijskog instrumenta ili novčanih tijekova povezanih s financijskim instrumentom uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa, a odnosi se uglavnom na potraživanja i obveze s dospijanjem preko jedne godine.

Društvo je izloženo kamatnom riziku s obzirom da je većina primljenih dugoročnih kredita odobrena s varijabilnom kamatnom stopom (vidi bilješke 26 i 27). Kamatne stope na depozite su prikazane u bilješci 14.

Da je kamatna stopa bila veća za 0,5% u odnosu na važeće tržišne kamatne stope, iznos od 110 tisuća kuna, odnosno 15 tisuća eura teretio bi izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, i obrnuto, da je kamatna stopa bila manja za 0,5% iznos od 110 tisuća kuna, odnosno 15 tisuća eura imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2011. godinu.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Valutni rizik

Društvo je izloženo sljedećim valutnim rizicima:

Transakcijskom riziku, a to je rizik negativnog utjecaja promjena valutnih tečajeva u odnosu na kunu na novčane tijekove Društva iz komercijalnih aktivnosti; i bilančnom riziku, a to je rizik da vrijednost neto monetarnih sredstava u stranim valutama bude niža prilikom preračunavanja u kune kao posljedica promjene valutnih tečajeva.

Najznačajniji valutni rizik kojem je Društvo izloženo proizlazi iz obveza temeljem dugoročnih kredita i financijskog najma zrakoplova, kako je opisano u bilješkama 26 i 27, a koji su većim dijelom denominirani u eurima. Društvo ovu izloženost prebija s prihodima od prodaje karata u inozemstvu, čime ostvaruje dostatne priljeve za pokriće otplate dugova.

Tako je Društvo dobit i gubitke po dugovanjima u stranoj valuti obračunavalo kao zaštitu novčanog tijeka u okviru glavnice, kao što je iscrpnije opisano u računovodstvenim politikama. Drugi oblici valutne izloženosti Društva razmjerno su beznačajni.

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na kredite i najmove (jačanje / slabljenje za 0,50%)

tisuće kuna	Utjecaj promjene eura	
	2011.	2010.
Dobit / Gubitak	3.043	3.788

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na prihode (jačanje / slabljenje za 0,50%)

tisuće kuna	Utjecaj promjene eura		Utjecaj promjene američkog dolara	
	2011.	2010.	2011.	2010.
Dobit / Gubitak	2.208	2.137	1.658	1.396

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kreditni rizik

Prijevoz putnika i tereta fakturira se većim dijelom putem agencija koje posluju po pravilima IATA-e i po zadanim uvjetima pristupa prema kojima, u okviru pravila BSP sustava, obvezno prilažu bankovne garancije. Agenti pojedinci, koji nisu članovi IATA-e su dužni priložiti odgovarajuće instrumente osiguranja, kako bi mogli poslovati sa društvom Croatia Airlines d.d.. Kreditni rizik povezan s agentima relativno je nizak zbog toga što iznosi potraživanja od bilo kojeg agenta pojedinca nisu značajni.

Ako uvjetima plaćanja nije izričito drukčije ugovoreno, potraživanja i obveze iz međusobnih odnosa zrakoplovnih tvrtki po osnovi prijevoza uobičajeno se podmiruju na neto osnovi putem IATA-ine klirinške kuće, što uvelike doprinosi smanjenju rizika neplaćanja.

U svim drugim odnosima plaćanja Društvo procjenjuje solventnost i urednost plaćanja klijenata i prati izloženost prema bilo kojem klijentu primjenjujući limite, čiju primjerenost Društvo periodički provjerava. Ako postoje čimbenici koji upućuju na nemogućnost klijenta da podmiri sve ili dio obveza prema Društvu, Društvo knjiži odgovarajući ispravak vrijednosti, kojim knjigovodstveni iznos potraživanja svodi na njihov nadoknadivi iznos. Kreditni rizik povezan s ulaganjima i derivacijskim financijskim instrumentima proizlazi iz rizika neplaćanja druge ugovorne strane. Budući da su transakcije zaključene sa stranama izuzetno velike kreditne sposobnosti, rizik neplaćanja je, po mišljenju Uprave, nizak.

Cjenovni rizik

Društvo je izloženo riziku povezanom s promjenama cijene mlaznog goriva za zrakoplove, koje čini značajnu stavku troškova Društva. Cijena mlaznog goriva na tržištu je u proteklim godinama izrazito volatilna.

Da je cijena goriva na tržištu bila veća za 0,5% u odnosu na važeće tržišne cijene, iznos od 1.682 tisuća kuna (226 tisuća eura) teretio bi izvještaj o sveobuhvatnim prihodima, i obrnuto, da je cijena goriva na tržištu bila manja za 0,5%, iznos od 1.682 tisuća kuna (226 tisuća eura) imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnim prihodima za 2011. godinu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik suočavanja Društva s poteškoćama u podmiranju preuzetih obveza u trenutku njihovog dospijea. Društvo upravlja rizikom likvidnosti redovitim praćenjem dospijea obveza, te održavanjem odgovarajućih iznosa gotovog novca i depozita, kako bi se pokrili neočekivani novčani izdaci.

Zaštita od rizika koju provodi društvo

Upravljanje poslovnim rizicima nužno je kako bi se očuvala vrijednost poduzeća u nestabilnim uvjetima poslovanja te zahtjeva primjenu odgovarajućih financijskih instrumenata i metoda. Jedan od najznačajnijih rizika u poslovanju Croatia Airlinesa d.d. u zadnjih nekoliko godina je porast cijena nafte, odnosno goriva. Pored toga, Društvo je izloženo uvjetima na međunarodnom tržištu i financira flotu kreditima denominiranim u inozemnim valutama. Od navedenih rizika Društvo se štiti sukladno donesenim strategijama (Strategija zaštite od rizika promjene valutnih tečajeva po osnovi preuzetih dugoročnih obveza u stranim valutama i Strategija zaštite od rizika promjene cijena goriva).

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Zaštita od rizika koju provodi društvo (nastavak)

Društvo dosljedno primjenjuje strategiju zaštite od promjene tečajeva inozemnih valuta budućim tijekovima prihoda u stranoj valuti od 1999. godine. Društvo je pri preuzimanju dugoročnih kreditnih obveza za financiranje nabave zrakoplova ocijenilo temeljem očekivanih tijekova prihoda u valutama da se valutni rizik računa dobiti i gubitka po osnovu nerealiziranih tečajnih razlika temeljem nedospjelog dijela dugoročnih kredita u budućem vremenskom horizontu valutno u potpunosti pokriva iz očekivanih prihoda.

Društvo je odabralo strategiju zaštite od rizika promjene valutnih tečajeva po osnovi preuzetih dugoročnih kredita u stranim valutama putem zaštite novčanog tijeka kroz razdoblje od 3 godine. S obzirom da projicirane prihode za buduće vremensko razdoblje Uprava društva smatra vrlo izvjesnima, budući tijek prihoda definiran je kao zaštita novčanog tijeka uzetih dugoročnih valutnih kredita.

Za kredite zatečene u stanju 31. prosinca 2008. do otplate, zadržava se zaštita novčanog tijeka ukupne otplate s obzirom na kredit s dospjećem u 2010. godini (Londonski klub).

Grupa u svrhu zaštite od rizika tečajnih razlika, kamatnih rizika te rizika promjena cijena goriva koristi derivativne instrumente i zaštitu novčanog tijeka.

Na početku svake transakcije zaštite Grupa dokumentira odnos između instrumenata zaštite i zaštićenih stavki, opseg zaštite, kao i svoj cilj upravljanja rizikom i strategiju ulazanja u razne transakcije zaštite. Taj proces uključuje povezivanje svih derivativa predodređenih kao zaštita s određenom imovinom i obvezama ili određenim čvrstim obvezama ili predviđenim transakcijama.

Grupa također dokumentira svoju procjenu, na početku zaštite i tijekom trajanja zaštite, te utvrđuje koliko su derivati koji su korišteni u zaštitnim transakcijama učinkoviti kroz obračun promjena u fer vrijednosti ili novčanim tijekovima zaštićenih stavki.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1. Tablice rizika likvidnosti

U slijedećim tablicama prikazana je struktura nederivativne financijske imovine i obveza Društva na dan 31. prosinca 2011. i 2010. godine prema očekivanom dospjeću. Prikazani podaci su bazirani na nediskontiranom novčanom tijeku financijske imovine i obveza.

31. prosina 2011.	Dospjeće									
	Ukupno		Manje od 6 mjeseci		Od 6 mjeseci do 1 godine		Od 1 do 2 godine		Više od 2 godine	
Imovina	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročna financijska imovina	6.813	904	-	-	-	-	-	-	6.813	904
Dugoročni depoziti	6.933	921	-	-	-	-	-	-	6.933	921
Dugoročna potraživanja	82.823	10.999	7.723	1.025	5.261	699	109	15	69.730	9.260
Kratkoročni depoziti	11.200	1.487	7.578	1.006	3.622	481	-	-	-	-
Kratkoročna financijska imovina	4	1	4	1	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	203.667	27.046	168.825	22.419	34.842	4.627	-	-	-	-
Ukupno	311.440	41.358	184.130	24.451	43.725	5.807	109	15	83.476	11.085
Obaveze										
Kratkoročni leasing	237	32	127	17	110	15	-	-	-	-
Kratkoročni krediti	208.280	27.658	83.565	11.097	124.715	16.561	-	-	-	-
Dugoročni krediti	407.756	54.148	-	-	-	-	342.819	45.525	64.937	8.623
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	857.815	113.913	248.827	33.043	600.845	79.789	1.207	160	6.936	921
Ukupno	1.474.088	195.751	332.519	44.157	725.670	96.365	344.026	45.685	71.873	9.544

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.1. Tablice rizika likvidnosti (nastavak)

31. prosinca 2010.	Dospijeće									
	Ukupno		Manje od 6 mjeseci		Od 6 mjeseci do 1 godine		Od 1 do 2 godine		Više od 2 godine	
Imovina	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročna financijska imovina	6.813	923	-	-	-	-	-	-	6.813	923
Dugoročni depoziti	7.518	1.018	-	-	-	-	-	-	7.518	1.018
Dugoročna potraživanja	65.300	8.842	5.024	680	3.442	466	100	13	56.734	7.683
Kratkoročni depoziti	30.022	4.065	28.205	3.819	1.817	246	-	-	-	-
Kratkoročna financijska imovina	244	33	244	33	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	162.063	21.944	122.535	16.592	39.528	5.352	-	-	-	-
Ukupno	271.960	36.825	156.008	21.124	44.787	6.064	100	13	71.065	9.624
Obaveze										
Kratkoročni leasing	61	8	31	4	30	4	-	-	-	-
Kratkoročni kredit	194.002	26.269	80.322	10.876	113.680	15.393	-	-	-	-
Dugoročni kredit	563.546	76.308	-	-	-	-	163.724	22.170	399.822	54.138
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	682.314	92.390	239.888	32.481	434.053	58.776	1.207	163	7.166	970
Ukupno	1.439.923	194.975	320.241	43.361	547.763	74.173	164.931	22.333	406.988	55.108

Društvo očekuje da će svoje obveze podmirivati novčanim priljevima iz redovnih poslovnih aktivnosti i naplatom dospjele financijske imovine.

37. OPERATIVNI NAJAM

Grupa unajmljuje zrakoplove, automobile, uredske prostore te informatičku opremu. Trajanje najma je između 2 i 10 godina, a najveći dio ugovora obnovljiv je istekom perioda najma.

U obvezama s osnova najma, najznačajniji je operativni leasing zrakoplova. Društvo također ima obavezu izvođenja redovnih pregleda ovisno o tipu unajmljenog zrakoplova.

Za zrakoplove tipa Airbus Društvo izvodi velike preglede prije nego ostvari 24.000 letova, odnosno prije ostvarenih 42.000 sati leta. Potrebni su i dodatni pregledi svakih šest godina.

Za zrakoplove tipa Dash 8-Q400 prvi pregled izvodi se prije ostvarenih 4.000 sati leta, a dodatni pregledi svakih šest godina. Troškovi velikih pregleda na zrakoplovima rezerviraju se do trenutka održavanja.

Na dan 31. prosinca 2011. godine Društvo raspolaže sa sedam zrakoplova, dvjema zgradama i četrdeset i četiri automobilima u operativnom najmu. Buduće zbirne minimalne otplate ovih najмова su kako slijedi:

	tisuće kuna	tisuće eura
	2011	2011
Ne više od godinu dana	110.713	14.702
Od godinu do pet godina	389.649	51.743
Iznad 5 godina	294.108	39.056
	<u>794.471</u>	<u>105.502</u>

38. NAKNADE KLJUČNIM ČLANOVIMA RUKOVODSTVA

Naknade direktorima i drugim ključnim članovima rukovodstva kroz godinu iznosile su kako slijedi:

	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
	2011.	2011.	2010	2010
Kratkoročna primanja – bruto	15.123	2.034	13.341	1.831
Primici u naravi - bruto	739	99	1.329	182
	<u>15.862</u>	<u>2.133</u>	<u>14.670</u>	<u>2.013</u>

Naknade direktorima i drugim ključnim članovima rukovodstva u 2011. godini obuhvaćaju naknade za trideset i jednog zaposlenika. Zbog provedene reorganizacije u tijeku 2011. u Društvu je bilo zaposleno osamnaest direktora i ostalih ključnih članova rukovodstva, dok je u 2010. na tim položajima bilo zaposleno dvadeset i šestoro članova.

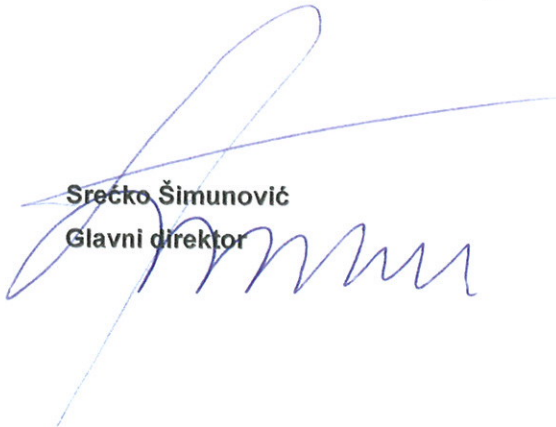
Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2011.

39. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 31. ožujka 2012. godine.

Potpisali u ime Društva dana 31. ožujka 2012. godine:

Srećko Šimunović
Glavni direktor

Jasmin Bajić
Direktor financija i kontrolinga